Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Tøxen, Blok.
Titel | Title:	Mindeblade, ordnede efter Tidsfølgen.
Alternativ titel | Alternative title:	Blok Tøxens Mindeblade.
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	2. meget forøgede Udg. af Pennestrøgene.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Forfatterens Forlag, 1840
Fysiske størrelse | Physical extent:	x, 374, s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Dedikationssamlingen 1055 8°

Naar Mindebladene visne kunne vi gerne lægge os til at dö; thi i Mindebladene er Livet – Livet er Mindebladenes Krands.

Til min kære Ven Nicolaj Bøgh

Just Mathias Th...

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021931528

Blok Torens

Mindeblade,

ordnede efter Tidsfølgen:

anden, meget forøgede Udgave

af

Pennefrøgene.

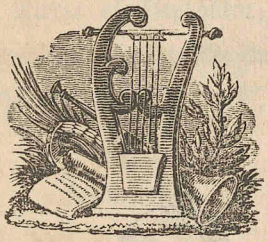

Kjøbenhavn, 1840.

Forfatterens Forlag; S' L' Møllers Tryk.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS
1975 K 1983

Hjertets, Aandens, Kraftens Mand:

Adam Vilhelm,

Greve af Moltke-Bregentved,

Geheime-Stats- og Finants-Minister,

Ridder af Elephanten,

Storkors af Danebrogen,

Danebrogsmand, osv', osv', osv',

tilegnes

følgende Blade,

med

den høieste Agtelse

og

den dybeste Taknemmelighed.

"Bondens Fader, Videnskabs Beskytter,
Hver Ulykkelig en trofast Ven,
Reise Hjerterne ham Mindestøtter,
Som ei Tidens Storme veire hen!"

Saa jeg sang, for femten Som're siden;
Men, at opreist end jeg staa'r i Striden,
Trods den mørke Nornes strenge Bud:
Det jeg ham, næst Danmarks Konge, skylder:
Ham, hvis Værd ei blot i Ord jeg hylder...
Dog — mit rørte Hjerte skuer Gud!

Blok Toren.

Fortale.

I Aaret 1824 udkom omtrent en Trediedeel af min Digtning og Tænkning, under Navnet "**Udvalgte Penneſtrøg**", hvis ſtore Oplag udſolgtes paa nogle Maaneder. Et ſaadant Beviis paa Almeenhedens Bifald, ſom tillige ſildigere bekræftedes, ved hyppige Anmodninger, til mig og Andre, om at faae bemældte Skrivt tilkjøbs, anſeer jeg for Opfordring til Beſørgelſe af en, ſmukt udſtyret, ny Udgave. Under Benævnelſen "**Mindeblade**" leveres denne herved, betydeligen forøget med et Udvalg af hvad jeg ſiden 1824 har ſkrevet, iblandt hvilket Adſkilligt, ſ' E' mine Digte til Grækerland og til Prinds Frederik Carl Chriſtian, vandt et overordentligt Bifald, iſær det ſidſte Digt, der tryktes i 9 Sprog, i 19 forſkjællige Overſættelſer og i 6 Lande.

Vel kjender jeg vor Tids fornemme Nedſkuen paa Leilighedsdigte, af hvilke de fleſte viſnok

ogsaa ere uden alt digteriſk Værd; men de *ſædvanlige*: daglønnede, følelsesløſe, frempiinte, Leilighedsrimerier, ſom hverken komme fra, eller gaae til, Hjertet, kunde ſikkert ogsaa langt rigtigere kaldes *Uleilighedsdigte*, fordi de baade uleilige Riimſmeden og Læſeren!

Derimod troer jeg, at en *begeiſtrende*, iſær verdensborgerligen, fædrelandſk, eller perſonligt hjertegribende, *Leilighed* frembringer det meeſt Lyriſke, fordi den virker meeſt umiddelbart og ſtærkeſt paa Digterens *Følelſe*. Ja, *Goethe* ſiger endog:

"Da alle Gedichte ihre Veranlaſſung aus der Wirklichkeit hernehmen, ſo iſt *jedes Gedicht ein Gelegenheitsgedicht*."

Hvo føler ei Rigtigheden af diſſe Synsmaader, ved at mindes Skolens Yndlingsdigter, Livets og Dødens herlige Sanger: Fader *Horats*? — Hans fleſte og ſkjønneſte Digtninger ere jo nemlig — ligeſom Nutidens berømte *Berangers* — egentlige Leilighedsdigte, men maae dog vel, trods deres ringe Papiirvegt, holdes i Ære af vor arkveiende Modeſmag, der iøvrigt ſynes, gandſke at have glemt *Storms* træffende Ord:

"Hvor lidt ſkrev *Perſius*? — og blev udødelig!"

Ogsaa har Tydsklands aandfulde Mundt upaatvivleligen Ret deri, at Følelsesdigtningen eller det Lyriske er og forbliver det meest reent Digteriske, hvorimod Heltedigtet eller det Episke efterhaanden, i Romanen, er gaaet over til den ubundne eller prosaiske Skrivemaade, hvilken allerede længe har været anvendt til Skueplads-Digtningen eller det Dramatiske.

Om, eller hvorvidt, jeg fortjener en Plads iblandt Danmarks lyriske Digtere og selvstændige Tænkere og Sproggrandskere: det er en Sag, jeg roligen overlader til en upartisk Fremtids Dom, der hverken fældes af Laugsaandens, eller Modetonens, smaalige Dogmforbindelser, hvis Lovpristes Udødelighed ofte begraves i Timeglassets Sand, imedens mangen fornemt Uændset nævnes med Agtelse efter Aarhundreder. Men — smile har jeg ofte maattet, ved at bemærke den blinde Egenkjærlighed, eller staldbroderlige Partiskhed, med hvilken Dogmaanden mønsterstillede egen, eller beslægtet, Jammerlighed, med fornem, paatagen Glemsel af det almeenerkjendte Mesterlige, f' E' alle Høisanges Høisang: Leilighedsdigtet "**Slaget ved Tripolis**", af Malte Conrad Brun!

Dog — dyb Følelse, høi Aand og ægte Vid sy-

nes, næsten at være gaaede af Mode i vor Tid, hvis Slaphed stræber, at erstatte dem ved en aandsfortærende Klapjagt efter søgte Billeder, høitravende Usands og forskruede Vittigheder. Dens Jagen efter Eiendommelighed vilde imidlertid finde det rigeste Udbytte i ædel Følelse, sund Menneskeforstand og ukunstlet Lune, netop, fordi disse ere saa sjeldne i vore Dage. At alligevel det lille Danmarks nuværende Digtrige er langt meer blomstrende, end Samtidens i Lessings, Bürgers og Schillers store Fødeland: det føler vistnok enhver dannet Aand, ved at sammenligne, ei blot Digterkongen Oehlenschlägers, men ogsaa, f' E', den ægte danske Folkeskjalds: Steen Steensen Blichers, og den mangesidigen eiendommelige, aand- og følelses-fulde H' C' Andersens herlige Verker med Nutidens forskruede tydske Rimeriers Hærskare!

Personlige Feider har jeg aldeles udelukket fra følgende "Mindeblade". At Læseren i denne Henseende yder mig sit Bifald, og deler min Følelse, derom er jeg ligesaa overbeviist, som, uagtet mine Stridsskrivter, enhver af mine Bekjendte om min, stundom endog langmodige, personlige Fredsommelighed. Kun i to Tilfælde foretrækker jeg Feide for

Fred, nemlig: naar jeg anseer Kampen for Pligt imod Ret og Sandhed, thi da ændser jeg Intet, uden dem; og naar jeg uforskyldt angribes, thi da forsvarer jeg mig, om jeg agter det værdt, saa godt, jeg kan.

Tidsfølge-Ordenen har jeg ikke blot valgt, fordi den i Almindelighed renest afpræger det Timeliges Frem-, eller Tilbage-Skridt; men fornemlig, fordi den følgerigtigst viser, hvorvidt en Forfatter er bleven sine Aands- og Hjertes-Grundsætninger tro. Gjerne valgte jeg hiin Orden, fordi jeg uden Frygt kan træde frem for dens Domstol, da jeg er vis paa, at selv min Uven, om han er Sandhedens Ven, vil erkjende, at jeg aldrig svigtede mine ytrede Grundsætninger — aldrig, i vort Veirhane-Old, hængte Kaaben efter Vinden. Stedse har jeg, mundtligt og skriftligen, udtalet min Afsky for alle Yderligheder — alt Ultravæsen, høit, eller lavt. Ærligt hyldende den ædle Statsstyrer, under ethvert Navn, og hjerteligt agtende den redelige, trofaste, maadeholdende Fristats-, eller Fyrste-Ven, afskyede og foragtede jeg altid lige dybt den umenneskelige, trælbindende Voldshersker, og den vilde, lovløse Pøbelmand. Aldrig har jeg lignet hine Uslinger, som i

det daglige Liv spille den raaeste Jacobiner, imedens de paa Prent slikke Støvet af Vældens Fodskammel, undertiden endog saa dumt, at deres Kryberi ligner Spot. Dog — følgende Blade ville være mit bedste Forsvar imod Dem, som ønske, at indbilde sig selv og Andre, at Aaret 1820 jordede min Frimodighed. De eftersee blot der hvad jeg lod trykkes i Aaret 1821 osv', og de ville behøve Mere, end Frimodighed, til at nære hiin Indbildning! De ville finde, at jeg endog havde Mod til, naar jeg indsaae en Feiltagelse, pligtfølende, aabent og sonende at ytre min berigtigede Overbeviisning, idet jeg, uforfærdet og ufravigeligen, hyldede Swifts herlige Sandsagn:

"At tilstaae, at man har taget Feil, er jo blot, at erklære, at man idag er klogere, end man var igaar!"

Frederiksberg, den 4de December, 1839.

Forfatteren.

Tidsordnet Indholds-Fortegnelse.

Side:

1. I en ung Piges Stambog. (1800). . 13.
2. Til Fædrelandet. (1801). . . . . 16.
3. Hother til Nanna. (1801). . . . 20.
4. Edvin og Ethelinde. (1801). . . 21.
5. Lovsang til Jorden. (1802). . . . . 27.
6. Livets Seilads. (1805). . . . . 35.
7. † Frederik Flindt. (1806). . . . 37.
8. Studentercorpser. (1807). . . . . 38.
9. Wiens Befrielse. (1807). . . . . 47.
10. Den Brødlærde og Tænkeren. (1808). . 54.
11. † Carl von Holten. (1811). . . . 61.
12. Hvor bør Norges Høiskole oprettes? (1811). . . . . 63.
13. Sang ved den norske Høiskoles 1ste Stiftelsesfest. (1811). . . . . 71.

Side:

14. Norske Smaapigers Afskedssang til en bortreisende Lærerinde. (1811). . . . . 73.
15. Prometheus. (1811). . . . . 75.
16. Dødsveiene. (1811). . . . . 78.
17. Min Tro. (1811). . . . . 80.
18. Philosophierne. (1811). . . . . 81.
19. Til Digtgudinden. (1811). . . . . 81.
20. Musernes Gunst. (1811). . . . . 82.
21. Stilens Mester. (1811). . . . . 82.
22. Rigdom og Dyd. (1811). . . . . 83.
23. Viisdom og Klogskab. (1811). . . . 83.
24. Udødelighed. (1811). . . . . 84.
25. Dadelløshed. (1811). . . . . 85.
26. Den bedste Lærer. (1811). . . . . 85.
27. Frihed og Trældom. (1811). . . . . 86.
28. Formørkerne. (1811). . . . . 86.
29. Videnskabsmandens Adel. (1811). . . . 87.
30. Keplers Død. (1811). . . . . 88.
31. Gnieren og Aristip. (1811). . . . . 88.
32. Silkeormen og Sommerfuglen. (1811). . 91.
33. Myrerne og Zeus. (1811). . . . . 92.
34. Jordens Deling. (1811). . . . . 93.

Side:

35. Phantasien. (1811). . . . . 96.
36. Hvalpen. (1811). . . . . 101.
37. Lykfalighed. (1811). . . . . 102.
38. Bryllupssang. (1812). . . . . 104.
39. Sæbeboblen. (1813). . . . . 106.
40. Myretuen. (1815). . . . . 109.
41. An Napoleon Buonaparte. (1815). 114.
42. † Portier. (1815). . . . . 118.
43. † Ved en Oldings Grav. (1815). . . 120.
44. Sang paa Kongens Fødselsdag. (1816). 122.
45. Stormandens Smiil. (1816). . . . . 124.
46. Pengemandens Stolthed. (1816). . . 124.
47. Vildfarelse og Sandhed. (1816). . . 125.
48. Herr' Madses Klage. (1816). . . . 126.
49. Samuel Henriques's Bryllupsdag. (1816). . . . . 127.
50. † Peter Foersom. (1817). . . . 129.
51. Skydebane-Sang. (1817). . . . . 131.
52. Bryllupskvad. (1817). . . . . 133.
53. Under Kosciuszkos Billede. (1817). 135.
54. Napoleons Blodpenge. (1818). . . 136.
55. Mit Valgsprog. (1818). . . . . 139.

Side:

56. † Boghandler Ivar Colding. (1818). 140.
57. Partiaandens Tone imod Jens Baggesen og Adam Oehlenschläger. (1818). 141.
58. An das Dampfschiff Caledonia. (1819). 146.
59. Bedømmelse af Frøken Jessens kronede, saakaldte Nationalsang. (1819). . . . 148.
60. † Louise d'Auchamp. (1819). . . 154.
61. Glæden. (1819). . . . . 156.
62. De fire Gudinder. (1819). . . . . 158.
63. Skydebane-Selskabet til sin Dronning: Prindsesse Vilhelmine Marie af Danmark. (1819). . . . . 159.
64. Dänisches Volkslied; nach J' Jetsmark. (1819). . . . . 161.
65. † Maler Arjen Jacson. (1820). . 163.
66. Stormanden og Bonden. (1820). . . 165.
67. Til Sandhed. (1820). . . . . 166.
68. † Premierlieutenant Frederik Julius Christian Brandt. (1820). . . . 168.
69. Voldsherredømme. (1821). . . . . 169.
70. Guddommen og Trællen. (1821). . . 170.
71. Er Krig et nødvendigt Onde? (1821). . 172.

Side:

72. Hvilken er den fletteste Regjering? hvilken er den bedste Regjeringsform? (1821). 182.
73. Statsminister Møstings Fødselsdag. (1821). . . . . 185.
74. Her og Hisset. (1822). . . . . 187.
75. Madame A' Jetsmarks Fødselsdag. (1822). . . . . 188.
76. Middel imod Bagtalelse. (1822). . . 189.
77. Brillemageren paa en Maskerade. (1822). 190.
78. Til Kong' Frederik den Sjette; efter hans Sygdom. (1822). . . . . 193.
79. † Siegward Altewelt. (1822). . 195.
80. Danerfolkets Skaaler. (1822). . . . 196.
81. Professor Wendts Fødselsdag. (1822). 197.
82. Dansk Folkesang. (1822). . . . . 199.
83. Dänisches Volkslied. (1822). . . . . 201.
84. † Valdemar von Qualen. (1822). 203.
85. Til Grev' A' B' Moltke-Bregentved; den 1ste Januar, 1823 . . . . . 206.
86. † Provst Frederik Carl Gutfeld. (1823). . . . . 208.
87. Til Statsminister Kaas. (1823). . . 210.

Side:

88. Velkomstsang til det danske Kongehuus, i Altona, den 4de Juli, 1823 . . . 212.
89. Willkommen, dem dänischen Königshause gesungen, in Altona, d' 4' Juli, 1823. 213.
90. Hjemkomstsang. (1823). . . . . 215.
91. Grev' A' W' Moltke-Bregentveds Bryllupsdag. (1823). . . . . 216.
92. Statsminister Møstings Fødselsdag. (1823). . . . . 219.
93. Gudsbespottelse. (1823). . . . . 221.
94. Livet. (1824). . . . . 223.
95. Mit Liv. (1824). . . . . 225.
96. Etatsraad Collins Fødselsdag. (1824). 226.
97. Selvstændighed. (1824). . . . . 228.
98. Videnskab og Kunst. (1824). . . . 228.
99. General Bülows Fødselsdag. (1824). 229.
100. An America. (1824). . . . . 232.
101. Det Nødvendige, men Vanskelige. (1824). 235.
102. Hvad Herskerne sjeldent finge. (1824). 236.
103. Den Skinhellige. (1824). . . . . 236.
104. Døden. (1824). . . . . 237.
105. An Schillers Geist. (1824). . . 237.

Side:

106. † George Gordon Byron. (1824). 238.
107. Am Geburtstage des Grafen A' W' von Moltke-Bregentved. (1824). . 240.
108. Statsminister Kaas's Fødselsdag. (1824). 242.
109. Seraphen og Krigerne. (1824). . . 244.
110. Statsminister Møstings Fødselsdag. (1824). . . . . 246.
111. † Strandingscommissaire Hans Frederik Brandt. (1824). . . . 248.
112. Sanct Petersborg. (1825). . . 250.
113. Artilleriist-Sang, paa Kongens Fødselsdag. (1825). . . . . 252.
114. † Major Johan Arnold von Schultz. (1825). . . . . 254.
115. Generaladjutant Bülows Fødselsdag. (1825). . . . . 256.
116. Epilog. (1825). . . . . 258.
117. Sømands-Tak. (1825). . . . . 260.
118. Sølvbryllups-Sang. (1825). . . . 262.
119. † Artillerielieutenant Frederik Phister. (1825). . . . . 265.
120. En Spaadom. (1825). . . . . 267.

		Side:
121.	Die leichteste Art des Todes. (1826). .	269.
122.	Til Grækerland. (1826). . . .	271.
123.	Der 2te November, 1826	276.
124.	† Commandeur Peter Norden Sølling. (1827).	276.
125.	Conrad Hinrich Donners Geburtstag. (1827).	278.
126.	Til Frederik Carl Christian, Prinds af Danmark. (1828). . .	280.
127.	An Friedrich Carl Christian, Prinzen von Dänemark. (1828). .	283.
128.	To Frederick Charles Christian, prince of Denmark. (1828). . .	286.
129.	A Frédéric Charles Chrétien, prince de Danemark. (1828). . .	289.
130.	† Admiral Olfert Fischer. (1829).	292.
131.	Fyrst' Galitzin. (1829).	294.
132.	An Rußlands Kaiser. (1829). . .	296.
133.	Til Danerkongen. (1830). . . .	299.
134.	† Min Sostersøn: Edvard Lithin. (1830).	301.
135.	Til Egennytte. (1830).	303.

Side:

136. Til Adam Vilhelm, Greve af Moltke-Bregentved. (1831). . . 305.
137. †Snedker Vilhelm Stremme. (1831). 306.
138. Aarene 1815 og 1831 . . . . . 308.
139. † Conrad von Bergen. (1832). . 311.
140. Don Miguels Erbrecht. (1832). . 312.
141. Sybillen. (1833). . . . . 313.
142. † Balduin Einarsen. (1833). . 316.
143. Til Carl Ludvig, Hertug af Lucca. (1833). . . . . 318.
144. †Professor Anders Gamborg. (1833). 319.
145. Lys og Skygge. (1833). . . . . 321.
146. Selim den 3die og Ulemaen. (1834). 323.
147. †A' V' Moltke-Bregentved. (1834). 325.
148. Sproggrandskning. (1835). . . . . 327.
149. Conferentsraad Bugges 81de Fødselsdag. (1835). . . . . 331.
150. † L' Moltke-Bregentved. (1836). 333.
151. † Skuespiller C' Winsløw. (1836). 335.
152. Bevaringsskoler. (1836). . . . . 336.
153. † Hofpræst Sophus Zahle. (1837). 338.
154. Naturligt Ægteskab og Ægteskabsskilsmisse. (1837). . . . . 340.

Side:

155. Til Danmarks Konge: Frederik den 6te; paa hans 70de Fødselsdag, 1838. 346.
156. Generaladjutant Bülows 70de Fødselsdag. (1838). . . . . 348.
157. † Professor Johan Christian Vilhelm Wendt. (1838). . . . 350.
158. Digtbrev til C' Rosenhoff. (1838). 352.
159. Mosaïterne. (1838). . . . . 356.
160. Skjold imod Løgnen. (1838). . . . 359.
161. An Dänemarks Finanzminister: A' W' Moltke-Bregentved. (1839). 360.
162. Til Nordslesvig. (1839). . . . 362.
163. Bestandig Lotterievinding. (1839). . 364.
164. Under Fru' Sporons Billede. (1839). 365.
165. Under Etatsraad og Kammer-Advocat P' E' Sporons Billede. (1839). . 365.
166. †Dankongen: Frederik den 6te. (1839). 366.
167. Til Danerkongen: Christian den 8de. (1840). . . . . 368.
168. Til H' V' Kaalund. (1840). . . 369.
169. Til en grundløs Kunstdommer. (1840). 370.
170. Til en lumpen Versemager. (1840). 370.
171. Frihedens boglige Gadedreng. (1840). 370.
172. Valdemar Seiers Banner. (1840). 371.

Mindeblade

af

Blok Tøxen.

Nr' 1.

I en ung Piges Stambog.

(1800).

Liljen knækkes tidt af grumme Vinde,
Rosen blomstrer kun en føie Tid,
Skjønheds Roser, liigt Naturens, svinde:
Evigblomst er Fromheds rene Id!

Den, igjennem Ungdoms Labyrinther,
Leder trygt den svage Kvindes Fod,
Signer hende, end i Livets Vinter,
Skjenker hende, selv i Døden, Mod.

Følg den, Pige! — da skal Glæden smile
Om Dit Fjed, med Lunas milde Glands;
Let, som Vestenvinden, skal Du ile
Gjennem Livets Glæde-Sørge-Dands.

Naar Dig da, i huuslig Kredses Glæde,
Engang Jorden synes doppelt skjøn;
Naar Du, favnende Din kjelne Spæde,
Nyder kjærlig Moders bedste Løn:

O, saa sku og hen til hine Egne,
Hvor Du finder da min stille Grav;
Hvor man saae mig, træt af Møie, segne,
Efter stormfuld Fart paa Livets Hav!

Siig: "O, ogsaa han var skabt til Glæde!
Varmt hans Hjerte slog for Livets Lyst;
Men, paa Torne blev hans Lod at træde;
Gravens Hvile var hans sidste Trøst:

Thi, af Skjæbnen gaves ham et Hjerte,
Der var fuldt af nordisk Frimods Ild;
Ak — først silde ham Erfaring lærte,
At selv Retfærds Brusen fører vild!

Dog — Fred være med den Dødes Minde!
Han har drukket Smertens Bæger ud;

Gid han hisset tifoldt maatte finde,
At hans Skaber her var Godheds Gud!"

O, og naar Du da, med Taarer, siger:
"Han var ei min Ven kun blot af Navn!
Skjøndt han svæver længst i Lysets Riger,
Mindes jeg dog ofte end hans Savn!"

See! — da skal min Aand Dig ømt omsvæve,
Og med himmelsk Venskab signe Dig;
Doppelt salig skal den da sig hæve
Op igjen til lyse Himmelrig'!

Nr' 2.

Til Fædrelandet.

(Den 1ste Januar, 1801).

"How beautiful is death, when earn'd by virtue!
What pity is it,
That we can die but once to serve our country!"
(Hvor skjøn er Død, den man for Dyden dø'r!
Hvad Ynk det er, at ikkun een Gang man
Kan dø, at tjene elsket Fædreland!)
"*Addison.*"

End skuer jeg med Fryd det kjære Land,
Hvor Livets første Morgen mig tilsmiled';
Thi Norges Fjeld og Danemarkens Strand
Til denne Dag i Fredens Arme hviled':
Med Aandens Sol omstraaled' Frihed Den,
Som tyed' til vort Nordens Palmer hen.

Med Glæde saae vi Morgenrødens Glands,
Blidt straalende, bag Bjergets Top sig hæve;

Og Aftenrødens lyse Flammekrands
Vi skued' fro paa stolten Bølge bæve;
Paa Zephyrvinger fløi vor Arbeidsstund;
I stille Nat vi nøde kvægsomt Blund.

Saa svandt vor Tid, me'ns Krigens Tordenrøst
Udbrøled' Død og Jammer over Jorden:
Halvdødes Stønnen lød fra fjerne Kyst,
I Rygtets Gjenraab, til vort stille Norden;
En Medynkstaare af vort Øie flød,
Me'ns født vi smilede i Fredens Skjød.

"Tak være Kongen og hans ædle Søn!"
Saa jubler Manden, laller svage Spæde:
"Algodheds Fader! hør vort Hjertes Bøn:
Med Faderhuld Du signe Danmarks Glæde!
Næst Dig vi skylde Dem vort sjeldne Held:
Vor Freb'rik vaager for sit Danmarks Vel!"

Saa føler hver en ædel Dannemand,
Og signer nøisom Fædre-Egnes Grændser:
Hans Hjerte luer for hans elskte Land,

Hvis Fyrste ingen Seierskrandse ønsker,
Men gyser ved hver blodig Heltedaad,
Som vædedes af Millioners Graad.

Dog — vee den Voldsmand, der, med frække Haand,
Tør trodse Dans og Nors de kjekke Sønner!
Skjælv, Usling! for den ædle Borgeraand,
Som Fædreland med Egekrandsen lønner:
Ei blodig Ransmand, kun den Ædle, kan
Sig vinde den i Kamp for Moderland.

Den Krands, Athens og Spartas Konger vandt,
Som Regulus sig mellem Piinsler flætter,
Som Dana Ebbesen: sin Brutus, bandt,
Med Graad paa Hvidtfeldts tomme Urne sætter,
Som er, o Tordenskjold! Dit Monument:
Den svigter aldrig, hvo den har fortjent.

Ja, ædle Mænd! der faldt for elsket Land,
Og døende tilsmiled' Fædrehytter,
End signes I af Nordens frie Mand:
Nørt han til Skjaldens Kvad om Eder lytter;

Ved Mindet luer Ønsket i hans Sjæl,
Som I, at døe for Fædrelandets Vel.

Og — kjække danske Sømænd, som end staae
Med Fædres Mod for Dannerflagets Ære,
Urokkede mod fjendtlig Torden staae,
Endskjøndt omringede af Røverhære: —
Vor Sømagts Fader: Skram, en Laurbærkrands
Til Eder bandt, uvisnelig, som hans!

Nr' 3.

Hother til Nanna.

(1801).

Du elsker mig, trods Friggas stolte Balder! —
En Alf nys svæved' hid fra Dig,
I Aftenvindens Bæven, som gjenkalder
Omt Dine sagte Sukke mig.
For Hother, Nanna! slaa'r i Nattens Stille
Dit Hjerte sødt af Freias Lyst;
Me'ns, ak! — de smme Længselstaarer trille
Fra Diets Blaae paa hviden Bryst!

Laan, Lynild, mig Din vilde Flammevinge!
Laan, Storm, mig Hvirvelvindens Arm!
Jeg over Bjerg og Dal og Elv vil svinge
Mig hen til Nannas smme Barm!
Og brøled' Død fra tusind' brudte Fjelde,
Fra tusind' Jettehuler: Død!
Jeg flyver, trods de fjendske Magters Vælde,
Og kysser Taaren bort, som flød! —

Nr' 4.

Edvin og Ethelinde,

en Ballade.

(Efter det Engelske af Mistress Barbonld).

(1801).

"Ah! sans l'amour, qui pourrait nous plaire?
Sans cet heureux enchantement,
Que resterait-il à la terre? —
L'ennui de vivre, et — le néant!"

(Hvad kunde uden Kjærlighed behage?
Og uden Elskovs Tryllestav,
Hvad blev paa denne Jord tilbage? —
Den Kval at leve, og — en Grav!)

"*Dorat.*"

"Et Afskedskys, min Ethelind'!"
Ung Edvin stammede:
"Jeg hører alt Din Faders Trin!
Ak! — hvis jeg dvælede . . . .

I Morgenaften samles vi!
Ved Linden se'r Du mig;

Siig, vil Du møde Edvin der,
Som evigt elsker Dig?"

Hun favned' ham med hviden Arm,
Hun sukked' — Taaren flød:
"Du finder der Din Ethelind';
Blot, elskte Edvin, mød!"

De kys'des — gik; men lurende
En Page sneeg sig did,
Og, ondskabsfuld, for Faderen
Han røbed' deres Id.

Friherrens Øie flammed' vildt,
Hans Kind blev luerød:
"O Himmel! om en usel Træl
Min Datters Ynde nød!

Vee, Usling, snart din frække Daad
Dig bittert angre skal!
Din Boler snart, uædle Mø,
Skal vorde Dig til Kval!"

Klart Aftenduggens Draaber faldt,
Og Mørket svæved' ned,
Da Ethelind', med ængstlig Hu,
Fløi til bestemte Sted.

Trindt forsked' hun, med kjærligt Blik;
Men Edvin var ei der:
"Han aldrig før sit Løvte brød!
Hvi er han da ei her?"

Høit Hjertet slog, ved mindste Lyd
I Lov om Træets Fod;
Nu fløi hun gjennem grønnen Busk,
Nu lyttende hun stod.

Snart varme Haab, snart kolde Frygt
I Barmen sniger sig:
Nu kaldte hun paa Edvins Navn,
Nu græd hun bitterlig'.

Da svandt det sidste Glimt af Dag,
Hver Sky formørked' sig,

Og vilde Storme hylede,
Det tordned' frygtelig'.

Nu Ethelind' forfærdet blev:
Hun saae, med frygsomt Blik,
Den mørke Sky, den tykke Skov,
Og Rædsler, hvor hun gik.

"Hvor est Du da? min Edvin kjær!
Du Trøst i al min Nød!
Ak! .... hvilken rædsom Anelse! —
O! Du er dog ei død!"

Halvdød af Skræk, i vilden Storm,
Fortabt hun vanker om:
Nu bedende mod Himlen se'r;
Nu kalder: "Edvin, kom!" —

See hist, i Skovens fjerne Nat,
Et Lyses klare Skin! —
Didhen hun iler bævende,
Med matte, svage Trin.

Og Dødens Rallen stønnende
Til Hytten nærmed' sig. —

"Hjælp, Fader, hjælp!" — saa skreg' de høit:
"En Yngling bløder her;
Gyd Balsam i de dybe Saar!
Skarpt var hans Morders Sværd!"

Nu lægge de ham, dødbleg, ned;
Hans Blod i Strømme flød:
O Jammer! .... det er Edvin selv! —
Han kjæmper med sin Død!

Afsindig Ethelinde faldt
Ned paa sin Elskers Liig:
"Luk Øiet op, min Edvin kjær!
Din Mø besværger Dig!"

Den Tryllelyd gjenkalder Liv
Bag Dødens mørke Slør:
Mat stammer han sin Elsktes Navn,
Han sukker — daaner — dø'r!

Bedøvet og fortvivlet, stum
Hun favned' døde Ven:
Mørkt Øiet blev, og Læben bleg —
Og Livet flygted' hen!

Nr' 5.

Lovsang til Jorden.

(Frit efter F' L' Stolberg).

(1802).

Jord, Du Moder til talløse Slægter: Du Moder og Amme!
Hilset være Du mig, velsignet i festlige Sange!
Ak, hvor hviler jeg saligt i Dine kjærlige Arme!
Her — blandt duftende Roser, omviftet af kjølige Vinde.
Glæde aander mit Hjerte — Glæde og hellig Begeistring:
Sjælen bæver af Lyst — og trylles af yndige Drømme;

Der bo'r en sølvgraa Eremit
I stille Ensomhed:
Blid Godhed straaled' i hans Blik,
Hans Mund omsmiled' Fred.

Sin gjæstfri' Dør han aabnede,
Og undrende han saae
Den yndige, den skjønne Mø
Med Bæven for ham staae.

"Velkommen, Skjønne, hvo Du est!
Træd i min Celle ind!
Trygt hviler der Din trætte Fod,
Om Fred bo'r i Dit Sind."

Da rulled' Taarestrømme ned
Ad Pigens blege Kind;
Og Gubben spurgte inderligt:
"Hvad angster saa Dit Sind?"

Hun tolked' just sin bitre Kval....
Da hørtes vilde Skrig,

Stammer Dit hellige Navn, og hæves til flammende Lovsang! —
Jord, Du Moder til talløse Slægter: Du Moder og Amme!
Søster til tindrende Stjerner og Alt oplivende Sole,
Til den venlige Maane og ildomkrandsʼde Cometer;
Een af de yndigste, Du, blandt Skabelsens yndige Døtre:
Siig mig, o Jord! hvad Du blev, da Du, paa den første blandt Dage,
Aabnedʼ Dit hellige Skjød for Himlens smægtende Blikke? —
Yndigen rødmede Du, vor evigt blomstrende Moder!
Da, i bølgende Seng af sagte svævende Skyer,
Solen kyssedʼ Dig først, — og løste Dit tugtige Bælte.
Bævende Vellyst strømmedʼ igjennem hele Naturen:
Millioner af Liv fremvrimlede da af Dit Chaos.
Snart utallige Slægter hilsede, glade, i Havet
Bølgernes glimtende Blaae: de vordende Hvalfiske skuedʼ

Undrende Strømmen, som brusende steeg fra vældige Hoved. —
Bjerge, Enge og Skove gjenlød af nysfødte Stemmer:
Hjorde brøled' i Dalen — og Sangerfler kvidred' i Lunden;
Hist, mellem Bøgenes Toppe, kurred' den elskende Due —
Her den klagende Nattergal slog under dunkle Cypresser.
Men, ei blot Skabelsens Ædle drak af Tilværelsens Kilde:
Ikke blot modige Hingst og Dyrenes mægtige Konge;
Ikke blot Skovenes Chor og surrende, guldfagre Fluer; —
Libanons Ceder drak og, — og Lunde og Blomster — og Græsstraae:
Alt følte Livet — fra Aandens glædeberusede Væsen
Lige til Straaet i Dalen og Plantens bævende Spire. —
Men, ak, Alle de døde! — fra Høide til Høide de førtes,

Gjennem bestemte Woners endløse Rader: — de snege,
Eller de iled', fra Kraft til Kraft, fra Skjønhed til Skjønhed. —
Jord, Dig elsker Solen, Dig elske de hellige Stjerner,
Dig den smilende Maane! — Saasnart Du aarle Dig hæver
Af Din kvægende Slummer, med Duggens Perler i Haaret,
Sender Solen Dig Purpur — Guld og blændende Farver,
At Du, prydet som Brud, maa smile til Skabningens Herre.
O, hvor glimrer Du da, i Vaarens tryllende Dage!
Smykket med duftende Krandse af Floras skjønneste Blomster,
Gjordet med blinkende Bælte af Havets rullende Bølger! —
Men, naar Dit Hoved sig bøier til Slum'rens yndige Drømme,
Og, i skyggende Hvælving, Natten kjøler din Isse;
— See! da smiler Luna sosterligt ned til Din Hvile;

Yndigt besynges Du da af Stjerners harmoniske Chore:
Henrykt hørte jeg det inat under viftende Bøge.
Hør hvad Stjernerne sang, i Sphærernes liflige Toner!
Lyt til mit Kvad, o Natur! — Saa sang de tindrende Stjerner:
"Slumre, yndige Søster, i Nattens balsamiske Skygger! —
Slumre, Elskede! sødt, til Skabningens Hymner Dig vække! —
Ingen stivnende Frost naae Dine blomstrende Lokker!
Ingen brusende Vinde pidske Din rolige Bølge:
Sagte den viftende Zephyr svæve paa blinkende Vande!
Hekla vække ei Dig, — eiheller dets flammende Brødre!
Hvile skal Lynilden trygt paa Alpernes graanende Isse;
Ingen formørkende Skyer skjule Din yndige Klode;
Ingen for Dig indhylle Glandsen af sølvrene Maane. —
Indtil, i luende Østen, Morgenrøden fremsmiler,
Svinde, i svævende Dandse, Nattens flygtige Timer!

For Dine Børn Du ei sørge! med Dig de sødeligt slumre.
Selv dem, som nagende Sorger drive fra kvægende Leie,
Trøster, med blideligt Smiil, den hulde, venlige Maane,
Som med den Grædende græder — med den Glade sig glæder,
Og med bævende Glimmer ned til de Elskende straaler.
Dine djervere Børn, som pløie de fjerneste Have,
Ville, i straalende Kreds, vi lede ad natlige Bane,
At ei det hvirvlende Svælg skal sluge de slingrende Skibe,
Eller lurende Klipper knuse de flyvende Stavne! —
Slumre, yndige Søster, i Nattens balsamiske Skygger!
Slumre, Elskede! sødt, til Skabningens Hymner Dig vække!" —
Saaledes Stjernerne sang, og smilede venligt til Jorden:
Sphærerne tonede sødt, som Harpens bævende Strænge,
Naar den henrykte Barde helliger Venskab dens Toner! —
Jord, hvor est Du dog skjøn! — Du Moder til vældige Strømme!

Hvo kan male mig dem med Thomsons fortryllende Pensel? —
Eder, I Tvillinghelte, stoltbølgende Ganges og Indus?
Eller Dig, smilende Euphrat! med sagte susende Vande? —
Hvo den velsignende Nil, som gyder sin hellige Urne,
Gjennem Fabelens Lande, ud i cypriske Bølger? —
Hvo den herskende Tiber? — og Heltenes stolte Eurotas,
Som Laconiens Ungdom tidligen hærded' til Kampen? —
Ak! hvo flyver med mig, paa Ørnens skyvante Vinge
Hen til Dit brusende Hav, Du mægtigste Orellana? —
Undrende skue Din Strøm Oceani taarnende Bølger,
Hvor Du, stærk som en Gud, nedstyrter i indiske Vande. —
Jord, hvor est Du dog skjøn! — med yndige Høie og Dale,
Med blidt rislende Kilder prydet, og rolige Søer;
Med vildttaarnede Bjerge, med bradtnedhængende Klipper,
Fra hvis granklædte Tinding rivende Floder nedstyrte!

Med begeistrende Lunde, hvor, mellem hellige Ege,
Snart sødt surrende Bække, snart huult tordnende Vandfald
Høve Digterens Sjæl til Hymnens brusende Toner. —
Blid Lykksalighed throner i Dine fredsomme Dale;
Høit paa Bjergenes Toppe: Frihed og Kampens Trophæer!
Frihed — Viismandens Lyst — en Spot for krybende Slaver —
Valgte sneetakte Fjeld, hvor Mod og Oprigtighed dvæle.
Gotthard, Dit skykrandsʼde Hoved vædes af hundrede Strømme,
Rullende ned fra Din Isse: en Vugge for vældige Floder!
Svøbt i sneesvangre Skyer, ruger høitidelig Gysen
Over vildthængende Stier, som stirrende Svimmel omsvæver. —
Blidere eſt Du, Natur! i Danas blomstrende Egne:
Ceres's frugtrige Horn velsigner dets bølgende Slætter.
Danmark, hvor elsker jeg Dig! — i Dine tryllende Lunde
Stemmes Sjælen til Fred, til Venskab og stille Betragtning.

Nr' 6.

Livets Seilads.

(1805).

(Melodie: "Nyd Livets korte Morgenrøde!").

Paa Barndoms Bølge magisk svæve
Vi gjennem Blomsteregne hen;
Kun Vaarens milde Vinde hæve
Vor Baad, der styres af en Ven:
Vi kjende næppe Sorg af Navn,
I skyldfri Glædes trygge Havn.

Men — stille Havblik varsler Fare:
Snart Lidenskabers Dyb vi naae,
Hvor tryllende Sireners Skare
Ved lumske Afgrunds Bredde staae;
De vinke: — mangen Yngling faldt,
Og tabte Uskyld, Glæde — Alt!

Til Manddoms Daad os Pligten kalder:
Tidt mellem Klipper fører den;

Men, selv naar Skjæbnens Torden gjalder,
Og Alt i Støvet segner hen:
Selv da staa'r Manden, Klippen liig
I rasende Orcaners Krig.

Tilsidst med slappe Seil vi glide
Ad Alderdommens matte Strøm:
Vi troe saa gjerne, skjøndt vi vide,
At hvad vi tro'de tidt var Drøm;
Dog veed Den nok, som, Dyden tro,
Kan smile glad mod Gravens Ro! —

Saa rinde Livets Øieblikke
Mod Evigheds ukjendte Kyst;
Men, Brødre, glemmer derfor ikke,
At nyde Tidens kjendte Lyst!
Til Sælskab paa vort Livs Seilads
Vi vælge Glut og Ven og Glas!

Nr' 7.

†

Frederik Flindt.

(1806).

Vemods Engel, sødt Du smile
Ned til denne lille Grav!
Her, hvor mørke Skjæbner hvile
Trygt ved Barndoms brudte Stav.

Flygtigt er vort Held hernede;
Nat indhyller Fremtids Vei:
Barn, fra Livets Vilderede
Gik Du bort — vi klage ei!

Trøstens Engel, let Du svæve
Op fra denne lille Grav!
Haabets Vinge høit Dig hæve
Over Barndoms brudte Stav!

Nr' 8.

Studentercorpser.

(1807).

Hvor mangen Jordklump har jeg ikke kjendt:
Udannet, raa, det blotte Element
Til Menneske, som ved hans Haand
Fik Liv og Aand!
Ode til min Skræder; af P' K' Troiel.

Endskjøndt Planløshed, i det Store, som i det Smaae, og en nedrig, egenkjærlig Frygt for at skade sig selv, ved at sige Sandhed, ere Dognets Skjødesynder: saa vover jeg Underskrevne dog, frimodigen at fremsætte mine Tanker om et Slags Corpser, der, hensigtsrigtigen indrettede, kunne gjøre Staten saare vigtige Tjenester.

Da Studentercorpser størstedeels bestaae af unge Mennesker, hvis Raskhed og dannede Aand nødvendigen maae give dem Afsky for at bruges som blotte Redskaber, ere de, efter min Mening, langt mindre skikkede til de svære, end til de lette Troppers Tjeneste, der ofte giver enhver Enkelt Leilighed

til at udmærke sig, ved Hurtighed, Snildhed og Aandsnærværelse. Desuden kan Staten ikke udsætte et heelt Corps af tilkommende Embedsmænd for et muligt Nederlag, for hvilket de svære Tropper dog ere langt meer udsatte, end de lette, som baade ere hurtigere og for det Meste fordeelte. Hvor grundløs den Paastand er, at et Studentercorps bedst kan sikres for fuldkommen Ødelæggelse ved at bruges i en Fæstning, til hvis Forsvar der rigtignok især behøves svært Fodfolk, indseer Den let, der betænker, at en stormende Fjende er den meest rasende og ødelæggende Det synes derfor, af de anførte Grunde, meest gavnligt for Staten og meest ønskeligt for de Studerende, at de Sidste sammentræde i et Corps af Jægere, eller let Fodfolk.

Den Standsliighed og frie Aand, der finde Sted i et Corps af Videnskabsdyrkere, gjøre det ligesaa tilboieligt til Ulydighed imod Anførere, det ikke agter, som dets Dannelse og Følelse for Ære og Pligt gjøre det villigt til at adlyde Anførere, det agter: og derfor er Valget af Over- og Under-Anførere især vigtigt ved et saadant Corps. Da dette kun bestaaer

af een eneste Stand, der frivilligen har forenet sig til Statens Tjeneste, saa følger deraf, at Intet, uden den større, eller mindre, af upartiske Sagkyndige erkjendte, Anførerdueligheed kan give, eller berøve, Adkomst til en Anførerpost: og altsaa bør man ikke dertil vælge nogen Uduelig, fordi han er Greve, Friherre, eller Søn, Slægtning, eller Bekjendt af de Høistbefalende.

Den Dueligheed, enhver Anførerpost kræver, bestaaer, efter min Mening, i følgende 4 Egenskaber: Mod, Krigsfærdigheed, Menneskekundskab og en fast, sædelig Characteer; til hvilke man, ved et Corps af Videnskabsdyrkere, hvis Hovedbestemmelse Krigen ikke er, nok bør lægge en öre, til Agtelse i et saadant Samfund høist nødvendig, Egenskab, navnligen: erkjendt videnskabeligt Værd! Men dette er en Udmærkelse, som et Par heldige Examiner, eller en Priisafhandling, man kan lade en Anden udarbeide, ikke kunne give. — Uagtet de 3 sidste af de anførte Egenskaber ere Fredens Børn, og Valget af Anførere altsaa, i denne Henseende, strax kunde finde Sted ved et Studentercorpses Oprettelse; seer man dog

let af den 2den Egenskab: Krigsfærdighed, at dette ikke kan skee, førend Corpset har lært de almindelige Krigsøvelser, under Veiledning af Anførere for den staaende Hær. Hvad den første Egenskab: Mod, angaaer, da kan man ikke negte, at denne Krigens udkaarne Datter i Almindelighed blot kan tiltroes, sjeldent med Vished tilkjendes, Nogen, der ikke har været i Krig; thi, endskjøndt der ogsaa i Freden stundom gives Leilighed til at vise Mod, have dog de Færreste havt denne. Derfor fravær ogsaa Krigen tidt mangen vindig Eisenfresser og mangen tapper Exerceermester den Laurbærkrands, de tilbroutede sig i Fredens trygge Aar, men som de, i Kampens blodige Timer, opofrede, for at redde et vanæret Liv i Feighedens mørke, bombefrie Smuthuller.

Da Menneskekundskab, fast, sædelig Characteer og erkjendt videnskabeligt Værd ere Egenskaber, der sjeldent, eller aldrig, kunne findes hos unge Studerende, i deres første Studenteraar; saa bør Ingen, der ikke, i det Mindste, er 3 Aars Student, kunne vælges til nogen Anførerpost: en Bestemmelse, hvis Billighed ethvert beskedent ungt Men-

neske vistnok ligesaa villigen indrømmer, som han føler, hvor haardt det maa være for gamle Studenter, at lade sig befales af unge Mennesker, der nyligen, som Skoledrenge, vare deres Lærlinger, eller endnu ere det. At ingen Drukkenbold bør vælges til Anfører, ja, at han ei engang bør taales i et Studentercorps, følger af sig selv.

Overanføreren og Bataillonsanførerne for et Studentercorps bør, efter min Mening, udnævnes af Regjeringen, og tillige lønnes af samme, da man ikke kan vente, at Nogen, der har en anden Hovedbestemmelse, vil, eller kan, opofre sig saa længe, eller saa gandske, for disse Poster, som deres Vigtighed fordrer. De øvrige Anførerposter, der ikke kræve saa udbredte Krigskundskaber, lønnes ei, og besættes med de Medlemmer, Corpset selv udvælger, da dette nok er den sagkyndigste Dommer med Hensyn til disse. I det Mindste vogte man sig for, at overlade Valget til Folk, der handle uden Tænkning, vælge uden fornuftig Plan, blot efter Rang, Slægtskab, eller Forbindelser, og, under disse Betingelser, ansætte enhver Laps, der har Lyst til at vælges. Og hvilken Laps har ikke

Lyst dertil? — Han søger, at erstatte Mangelen paa indvortes Værd, ved at tilkrybe sig en udvortes, endog nok saa liden, Værdighed. Kun den fornuftige Mand føler, at han ikke trænger til Flitterstads, og derfor søger han aldrig nogen Udmærkelsespost; ja, selv, naar den offentlige Stemme, der dog alene kan gjøre den til en Hæderspost, opfordrer ham, modtager han den ugjerne, saa længe Omstændighederne ei gjøre det til Pligt. Dog — jeg har vel allerede talet for længe og for alvorligen om Poster, som ere sande Smaaværdigheder, naar de ikke hædres ved Fortjenester! Jeg vilde, i Sandhed, ei engang have omtalet dem, ifald jeg ikke af Erfaring vidste, at Smaating, ved deres Vigtighed for visse Folk, kunne gjøre stor Skade, og tilintetgjøre almeennyttige Diemeeds Opnaaelse.

Efterdi et Studentercorpses Hensigt ene og alene er, at gavne Staten, ikke at paradere; saa følger deraf, at dets videnskabelige Frihed: een af Musernes ædelste Gaver! ikke bør indskrænkes, undtagen, naar den ei kan bestaae med bemældte Hensigts Opnaaelse. Ifølge denne Grundsætning, bortfalder, ved et saadant

Corps, al Præsenteren, som en stiv Æresbevisning, hvilken er ligesaa upassende, som unødvendig, for den meest dannede Stand; endskjøndt den kan være meget passende og nødvendig i den almindelige Krigshær. Afstanden er nemlig der saa stor imellem de Anførende og de Anførte, at de sidste kunne behøve, paa en sandselig, og for deres indskrænkede Begreber ærefrygtbydende, Maade, at erindres om deres Underordnelse, der ofte er den eneste Drivefjær til Opfyldelsen af deres Pligter. For imidlertid dog, som Student, at kunne hilse under Gevær, hvor der rimeligst hilses med Geværet, kunde det fastsættes, at skuldre, som en Hilsen for Enhver: Kriger, eller Ikkekriger, man vilde hilse. I alt Fald kunde man endog, for at undgaae en for Menigmand paafaldende Afvigelse fra det Sædvanlige, lade præsenteres for hele Parader og Corps.

Om ovenstaaende Bemærkninger ere rigtige, eller ikke, vil jeg overlade til upartiske Sagkyndiges Dom. Hvorvidt de ere fulgte ved Indretningen af "Kronprindsens Livcorps", kunne de bedømme, der kjende dette Corps og dets Anførere.

Slutteligen vil jeg ønske, at Studenter-

corpset, indrettet efter en fornuftig Plan, maa vedblive for Fremtiden, hvorom ogsaa Rygtet giver Haab. At et saadant Corps kan virke saare Meget til Fædrelandets Forsvar, det erkjendte vore Forfædre 1659; og at vor Regjering endnu troer det Samme, det saae vi, baade hiin hæderlige 2den April, og i disse Danmarks ulykkelige Dage. Ogsaa kan det ikke negtes, at et vel øvet Studentercorps, hvis fleste Medlemmer siden vorde Huuslærere, eller Embedsmænd, paa Landet, vilde være, ei alene den mindst bekostelige, men ogsaa den bedste, Planteskole til Anførere for Landeværnet; da der ikke blot behøves Krigsdueligheed, men ogsaa Veltalenhed og fornuftige Forestillinger, for, i Krigstider, at kunne oplue og rigtigen lede Almuen til Fædrelandets Forsvar. Desuden kan Corpsets Vedbliven ei alene ikke skade Videnskabernes Dyrkelse, naar man kun bestemmer en for de fleste af dets Medlemmer passende Tid til Krigsøvelser, f' E' Løverdags Eftermiddag, eller Søndag, hvilke for mange ere de eneste Fritider for offentlige, eller huuslige, Læretimer: men, jeg troer endog, at disse Krigsøvelser vilde gavne Videnskabernes Dyrkere sær-

deles meget, idet de give dem en sund Bevægelse og en bedre Anstand. Deres Stillesidden gjør den første saare ønskelig; og paa den sidste mangler det adskillige Studenter gandske. Ja, Nogle af dem synes endog, at tilsidesatte al udvortes Velanstændighed! i det Mindste kunde man fristes til, at troe det, naar man seer dem vandre omkring paa Kjøbenhavns Gader i fuld Uniform uden Sidegevær, hvilket man dog med ligesaa megen Føie venter ved en Krigsuniform, som, f' E', et Uhr ved en Uhrkjæde. Ogsaa kunde man antage disse Herrer for undløbne Krigsfanger. Dog troer jeg gjerne, at et saadant Syn kan være mindre anstødeligt for mange Andre, end det er for mig, der, i min første Ungdom, har været Kriger, og først nu, som Medlem af Studentercorpset under Beleiringen, er stødt paa et saadant Skue!

Nr' 9.

Wiens Befrielse.

(Efter Denis).

(1807).

Velkommen, Høstdag, Bardens Ven!
Besjæl hans Harpes svage Tone!
Din Fryd, Din Jammer tolke den,
Du stolte Wien, Stæders Krone!
Hvor glimrer Dine Taarnes Guld
I Morgensolens Purpurluer!
Hvor smilende, hvor yndefuld',
Er' Jord og Luft og Alt, jeg skuer! —

Hist majestætisk hæve sig
Mod Himlens Blaae de mørke Skove!
Her trylle grønne Ranker mig,
Let svævende paa Zephyrs Vove! —
Hvor fredeligt hiin Hytte staa'r,
I Dalens stille, dybe Grunde!
Hvor roligt — let mit Hjerte staa'r,
I gamle Wodans Offerlunde! —

* * *

Saa feirede Du denne Morgen ei,
O, stille Egn! da fordum*) vidt og bredt
Dig de Omskaarnes Maanedrager-Hær
Vildt overstrømmede fra fjerne Øst:
Et magert, gustent, ubarmhjertigt Folk,
Fremstormende til Rov, til Brand og Mord
Med vilde Allaraab! — lydt dundrende
I stolte Gangers Stormtrav; buldrende
Med Poukers Hvirvellyd, med raslende
Og blodbestænkte Lænker; trodsende
Paa tordensvanger, muuromstyrtende
Morteer, paa rovbeladte Skarer af
Vanskabte Pukkeldyr! — O, stille Egn!
Hvor hærget, øde, rædsom var Du da!
Hvor fuld af Dine Kvinders Jammerskrig,
Af Ran og Blod og Ild, der lued' høit
Mod Himlene, fra Borg og Hytte, op!

* * *

Hvor bæved' Du, forventende Kaiserstad,
Paa denne Morgen! høie Bræmgstede,

*) I Aaret 1683.

Hvor skjalv Du! — Kan vel Bardens Harpe
Sjunge Din Ætling, hvad da Du følte?

End stod i Dig, den brusende Krigerstrøm,
Lig fasten Klippe, en Stahremberg imod,
Og Dine Sønners Mund og Værge
Havde Dig svoret Troskab til Døden.

Men lynende Ildsvælg sprudede Luer
Mod Dine Taarne, styrtede Mure om:
Rædsomt kastede Mahmuds Fane
Paa Dine brustne Volde Skygger!

Og Stambuls Horder, hungrige Ulve lig',
Der, gjennem Foldens synkende Porte, see
De svage Lam, omrasede Dig
Med Alt fortærende Røverstrube.

Hvor ængstligt stege brændende Sukke op
Fra Dig, Forladte! — svævede hen til Dig
Din fromme Leupolds bange Klager,
Paa Donaustrømmens bævende Bølger! —

Dog, end var Din Befrier svøbt i Mulm, end
Skjultes han af hine Bjerge. Han tøved' —
Og det blev Nat, den gyseligste
Sidste Nat; og det blev atter Morgen! . . . .

* * *

Op, Kaiserstad, op! mod Bjergene sku!
Mod hine blaae Bjerge det stirrende Blik!
Hvad glimter hist frem bag granklædte Høi?
Mon Vaaben? mon Frelse? — Det er!

O, Himmel! en Hær, en slagordnet Hær,
Paa vidtstrakte Slatte, i Morgenens Glands!
Hvor svæve mod Skyen dens Hrne! Hvor
Hvirvle Pouker! hvor skingre Horn!

Polonias djerve, modige Drot*)
Og Fyrster for Bairer og Sachser det er:
De bøde den tapre Carl deres Haand;
Med ham kjæmper Østerrig's Hær!

---

*) Sobiesky.

Hist rykke de frem: eet Sind og een Hu,
At døe, eller seire, for Frihed og Tro;
Alt Krigen styrter sin brusende Strøm
Fra Bjerget i skjælvende Dal.

Af Hulerne frem, thi Hevnen er nær!
Du omskaarne Røver fra Østen, herfrem!
Fra Bjergene hist nedbruser et Hav!
Nu gjælder det, Niding! — kom frem! —

Hvor bævede' ei Du, forventende Stad,
Da blodig nu Kampen og uvis brød løs!
Da Hærenes Raab, Cartovernes Brag
Gjenlød' bag Din høihvalte Muur!

Gridsk Døden nu fo'r, paa blodsvanger Sky,
Fra Bjergenes Top over Slætterne ned,
Hvor plyndrede Landes Rovdyngер laae
I Ransmandens vidtstrakte Leir.

End bævede Du, forventende Stad,
Thi haard var end Kampen i Dalenes Skjød,

For Fjende og Ven: Fortvivlelse, — Mod
Hinanden opveied' endnu!

Dog, nu berøres den svævende Vegt
Af Seierens Vinge.... Forventende Stad,
Mod Donau Dit Blik! — See! støvende Flugt
Nedruller ad skjælvende Dal:

Med stirrende Øie, stønnende Bryst,
Nedstyrtet paa Vaaben, paa Liig og paa Rov,
Og bag sig de tunge, hevnende Sværd
Af fnysende Helte fra Lech!

Og bag sig jagende Rytteres Sværm,
Paa polske, flyvende Ganger! .....

* * *

Ti, Harpestorm! — Saa vover Zephyrs Pust
At efterbruse Nordens Kjæmpevind,
Som vildt oprykked' Himlens Eeg; saa Du,
Om her Du sang den Glædesjubel, der
Af Wiens frelste Porte bruseb' ud,
Da Stambuls Horder veeg', da Leupold kom,

Alfaders Yndling: Leupold! — da en Kreds
Af stolte Seierherrer om ham stod,
Lykønskende ham til det store Verk,
Og Lov, Belønning, Bytte, Overflod,
I fulde Strømme, flød' til Stad og Hær. —
Idag*) det var den store Dag! Saa tidt,
Som Druen modnes, feirer Wien den
I al sin Pragt, og jubler: "Vældigt Gud
Udvristed' mig af grumme Voldsmands Haand!" —
Og Du, o, stille Egn! gjenton den Tak,
Som nu, i høitidsfulde Tordenbrag,
Fra Vindobonas Mure lyner ud, —
Paa Dine Bjerges skyomkrandsede Tind',
I Dine Dales blomsterklædte Skjød!

---

*) 12te September.

Nr° 10.

Den Brødlærde og Tænkeren.

(Efter Schiller).

(1808).

For at vor Slægt kan bestaae, sees Millioner at fysle;
Men, ikkun Enkeltes Kraft fremmer dens høiere Maal!

Paa een Maade lægger den Brødlærde, paa en anden Maade lægger Tænkeren sin Studereplan. Hiin, hvis Flid ene og alene sigter til, at opfylde de Betingelser, under hvilke han kan vorde duelig til et Embede, og deelagtig i dets Fordele; som alene sætter sin Aands Kræfter i Bevægelse, for derved at forbedre sin sandselige Tilstand, og at tilfredsstille en smaalig Ærgjærrighed: en Saadan kjender, ved Betrædelsen af sin videnskabelige Løbebane, intet vigtigere Anliggende, end paa det Omhyggeligste at afsondre de Videnskaber, han kalder Brødstudier, fra alle de andre, der kun fryde Aanden, som Aand. Al den Tid, han anvendte paa de sidste, vilde han troe, at

frarane sit tilkommende Kald, og aldrig tilgive sig dette Ran. Sin hele Flid vil han indrette efter de Fordringer, der gjøres ham af hans Skjæbnes tilkommende Herre, og mene, at have gjort Alt, naar han har gjort sig duelig til, ikke at frygte for denne Domstol. Har han gjennemløbet sin Læregang, og opnaaet sine jordiske Ønskers Maal; da afskediger han sine Veilederinder: de himmelske Muser! — thi, hvortil skulde han vel længer behøve dem? — Hans vigtigste Idræt er nu, at stille de sammendyngede Hukommelsesskatte til Skue, og især, at forebygge, at de ikke falde i Værd. Han foruroliges ved enhver Udvidelse af hans Brødfag, fordi den sender ham nyt Arbeide, eller gjør det forrige unyttigt: enhver vigtig Nyhed forfærder ham, thi den nedbryder den gamle Skoleform, han saa møisommeligen gjorde til sin; den sætter ham i Fare for, at miste sit henrundne Livs hele Værk. Hvo har skreget meer imod Forbedrere, end Hærskaren af de Brødlærde? Hvo standser nyttige Omdannelsers Fremgang i Kundskabernes Rige meer, end disse? Ethvert Lys, et lykkeligt Snille tænder, bringer deres Armod for Dagen: de fægte

med Forbitrelse, med Lumskhed, med Fortvivlelse, fordi de, ved at forsvare deres Lærebygning, tillige kjæmpe for deres hele Tilværelse. Derfor gives der ingen uforsonligere Fjende, ingen misundeligere Embedsbroder, ingen beredvilligere Forkjætrer, end den Brødlærde. Jo mindre hans Kundskaber i og for sig selv bekonne ham, desto større Gjengjæld fordrer han udenfra: for Haandarbeiderens Fortjeneste og for Aandens Fortjeneste har han kun een Maalestok: — Fordelen! Derfor hører man Ingen klage meer over Utaknemmelighed, end den Brødlærde: ikke i sine Tankeskatte søger han sin Løn; af Andres Tilkjendelse, af Æresposter, af Forsørgelse venter han den. Gaaer han glip deraf, hvo er da ulykkeligere, end den Brødlærde? — Han har levet, vaaget, arbeidet forgjæves: han har forgjæves forsket efter Sandhed, naar Sandhed ei forvandler sig for ham til Guld, til Avisroes, til Fyrstegunst!

Beklagelsesværdige Menneske, som, med de ædleste af alle Redskaber: med Videnskab og Kunst, intet Høiere eftertragter, intet Høiere opnaaer, end Dag-

leieren med det fletteste; som, i den fuldkomneste Friheds Rige, kun livnes af en Trællesjæl! — Men, endnu beklagelsesværdigere er den unge, aandrige Mand, hvis naturskjønne Gang, ved skadelige Lærdomme og Exempler, vildledes paa denne sørgelige Afvei, idet han lod sig overtales til, at samle med denne usle Nøiagtighed for sit tilkommende Kald! — Snart vil hans Kaldsvidenskab, som et Stykverk, vorde ham væmmelig; der ville opvaagne Ønsker hos ham, hvilke den ei formaaer, at tilfredsstille: hans Aand vil oprøre sig imod hans Bestemmelse! Brudstykke synes ham nu Alt, hvad han foretager sig: han seer ingen Hensigt for sin Virksomhed, og dog kan han ikke udholde Hensigtsløshed. Det Møisommelige, det Ubetydelige i hans Kaldsforretninger nedtrykker ham, fordi han ikke kan modsætte det hiint glade Mod, der alene ledsager den lyse Indsigt, den anede Fuldkommenhed. Han føler sig afskaaren, udreven af Tingenes Kjæde, fordi han har forsømt, at knytte sin Virksomhed til Verdens store Alt!

Hvor gandske anderledes forholder Tænkeren sig! — Ligesaa omhyggeligt, som den Brødlærde

afsondrer sin Videnskab fra alle de andre, bestræber Hiin sig for, at udvide dens Kreds, og at gjenoprette dens Forbindelse med de øvrige: — at gjenoprette, siger jeg! thi kun den fraskjælnende Forstand har gjort hine Grændser, har adskilt hine Videnskaber fra hverandre. Hvor den Brødlærde adskiller, forener Tænkeren. Tidligen har han overbeviist sig om, at Alt, i Aandens Rige, som i Sandseverdenen, griber ind i Hinandet, og hans virksomme Stræben efter Sammenhæng kan ikke lade sig noies med Brudstykker. Hans ædle Utaalmodighed kan ikke hvile, førend alle hans Begreber have ordnet sig til et samstemmende Heelt, — førend han staaer i Midtpunctet af sin Kunst, sin Videnskab, og derfra, med tilfredsstillet Blik, overskuer dens Kreds. Nye Opdagelser i hans Virkekreds, hvilke nedslaae den Brødlærde, henrykke Tænkeren. Maaskee udfylde disse et Hul, der hidtil vanskabte det vordende Hele i hans Begreber, eller sætte til hans Tankebygning den sidste, endnu manglende, Steen, som fuldender den. Men, — skulde de endog knuse den; skulde en ny Tankerække, en ny Naturaabenbarelse, en nyopdaget

Lov i Legemsverdenen, omstyrte hans hele Lærebygning: saa har han altid elsket Sandheden høiere, end sit System! og gjerne vil han ombytte den gamle, mangelfulde Form med en nyere og skjønnere. Ja, om endog intet Stød udenfra ryster hans Tankebygning; saa er han dog selv, besjælet af en evigt virksom Stræben efter det Bedre, han selv er den Allerførste, som, utilfredsstillet, nedbryder den, for igjen fuldkomnere at opføre den. Igjennem altid nye og altid skjønnere Tankeformer skrider den tænkende Aand frem til høiere Fortræffelighed, imedens den Brødlærde, i evig Aandsstilstand, ruger over sine Skolebegrebers ufrugtbare Eet og det Samme.

Ingen retfærdigere Bedømmer af fremmed Fortjeneste, end Tænkeren! Skarpseende og opfindsom nok til at benytte enhver Kraftytring, er han ogsaa billig nok til at ære Ophavsmanden, endog til den ringeste. For ham arbeide alle Hoveder — alle Hoveder arbeide imod den Brødlærde! Hiin forstaaer, at forvandle Alt, hvad der skeer, hvad der tænkes, omkring ham, til sin Eiendom; thi, iblandt tænkende Hoveder gjælder et inderligt Fælledskab af alle Aan-

dens Goder: hvad den Ene erhverver i Sandhedens Rige, det har han erhvervet for Alle! — Den Brødlærde omgjærder sig imod alle sine Naboer, som han misunder Lys og Sol, og bevogter ængstligt Vanens og Fordommens faldefærdige Skranker, der kun svagt beskytte ham imod den seirende Fornuft. Til Alt, hvad den Brødlærde foretager sig, maa han laane Tillokkelse og Opmuntring udenfra; Tænkeren finder i sin Gjenstand, i sin Flid selv, Tillokkelse og Belønning. Hvor meget meer begeistret kan han begynde sit Verk, hvor meget meer levende vil hans Iver, hvor meget meer udholdende ville hans Mod og hans Virksomhed være, da for ham Arbeidet belønner sig ved Arbeidet! Selv det Smaae vorder Stort under hans skabende Haand, da han derved altid har det Store, det tjener, i Sigte, imedens den Brødlærde, selv i det Store, kun seer det Smaae. Ikke Det, han dyrker, men hvorledes han behandler Det, han dyrker, udmærker Tænkeren! Hvor han end staaer og virker, han staaer altid i Midtpunctet af det Hele; og hvor langt end Gjenstanden for hans Virksomhed fjerner ham fra hans andre Brødre, saa

forbliver han dog stedse deres Frænde og Nabo ved en alsidigt virkende Aand: han møder dem her, hvor alle lyse Hoveder gjenfinde hverandre!

Nr' 11.

†

Carl von Holten.

(1811).

Fra en Verden, fuld af Smerte,
Iled' Du, med skyldfrit Hjerte,
I Algodheds Favn!
Held Dig, Barn, som, frit for Brøde,
Udi Livets Morgenrøde,
Hilsed' Fredens Havn!

Skjæbnens Storme, som forfølge
Os, paa Livets vilde Bølge,
Tie ved Din Grav:

Du skal ei, med Taarer, skue
Brødres Nød og Krigens Lue,
Trindt paa Jord og Hav!

Skuffet skal Du aldrig klage,
At Du, tryg, lod Dig bedrage,
For' Du selv var god!
Hædret Last skal Du ei møde,
Aldrig see den Ædle bløde,
Som for Sandhed stod!

Standser derfor Eders Taare,
Ved vor lille Yndlings Baare,
Fader, Frænde, Ven!
Hist, i Haabets lyse Fjerne,
Tindrer os en venlig Stjerne:
Der vi sees igjen!

Nr' 12.

Hvor bør Norges Høiskole oprettes?

(1811).

Es wird manches warme, wahre Wort in der rauhen Zeit ungehört erstarren; aber, sprechet es nur aus! es kommt eine mildere Zeit.

Jean Paul.

Norges Høiskole bør, efter min Mening, ligge i Guldbrandsdalen, f'E' i Nærheden af det nedlagte Kobberverk Sell, ved Elven Lougen:

1) fordi det omtrent er Norges Midte, hvor hiint fælleds Gode, til hvilket alle Normænd have lige Ret, fik den for Alle muligste Nærhed, som jo er Hovedgrunden til et Universitets Oprettelse i Norge;

2) fordi det er Norges frugtbareste Egn, hvor baade Bygningsfornødenheder, Arbeidere og Levnetsmidler haves for bedst Kjøb;

3) fordi det er Norges fredeligste Egn, hvor

de fredelskende Muser ere meest betryggede for at bortskrammes af det, selv i den humaneste Fjendes Haand, Videnskabsaanden dræbende Sværd. —

Imod disse Grunde har en Ven gjort følgende, ei grundløse, eller uvigtige, Spørgsmaale, hvilke jeg tillader mig, at hidsætte, tilligemed mine Svar.

Spørgsmaal:

"1) Hvorledes kunde man, foruden de nødvendige Undervisningsbygninger, — som, i een, eller anden, af vore tilværende Stæder, maaskee ikke engang behøvede, at opbygges, men blot, at omdannes — tilveiebringe de fornødne Boliger for Videnskabernes Dyrkere?"

Svar:

Om man endog, i een, eller anden, Stad, kunde faae en af de allerede opførte, for Tiden dog overmaade dyre, Bygninger til Omdannelse; saa blev det dog altid et Slags Lapperi, som vistnok, i mange Henseender, vilde forhindre, eller indskrænke, Indretningens Fuldkommenhed. Hvad Boliger for Professorer og Studenter angaaer, da vilde sikkert Universitetsstedets store

Fordele, for Begyndere i de fleste Næringsveie, og dets sjeldne Behageligheder, for de Rige, snart ligesom fremtrylle Vaaninger af Jorden, naar kun Regjeringen dertil forskaffede Haandverkere, hvilket den dog vist ogsaa paa ethvert andet Sted i Norge maa og vil. Ja, disse vilde endog, som berørt, af sig selv her strømme til, for at bygge deres egne Huse i en By, der, anlagt i Norges Midte, blev Skaberinden af og Midtpunctet for Norges Vindskibelighed og Landhandel, hvorimod det vilde være vanskeligt, at trække dem til et andet Sted, hvor de blot skulde bygge for Andre. Ogsaa troer jeg, at Opførelsen af et nyt Huus, i Guldbrandsdalens eensomme, billige Egne, ikke engang kunde vorde saa dyr, som Kjøbet af et gammelt, i een af vore handel- og vandel-fulde, nu overmaade dyre, Stæder, hvor man ofte, af Mangel paa Haandverksfolk, betaler langt Mere for en gammel, brøstfældig og slet indrettet Bygning, end en ny, stærk og velindrettet kunde koste. Eiheller burde Universitetsstedets, helst grundmurede, Bygninger blot, som de almindelige norske, have eet beboeligt Stokverk, men, som i Kjøbenhavn og andre Stæder, 3,

eller 4. Dette vilde saare betydeligen spare baade Bekostning og Rum. Desuden maa man, ved Besvarelsen af ovenanførte Spørgsmaal, vistnok antage Følgende. Ifald, nemlig, endog, de fornødne Bygninger ei saa hurtigen kunde opbygges paa et nyt Universitetssted, som opkludres paa et gammelt Handelssted, vilde det dog være langt bedre, om Norges Studerende endnu for det Første, som hidtil i Aarhundreder, vandrede til deres ældgamle, men ei affældige, eller lemlæstede, Moder: Danmarks Athene, end, om de strax, men baade for Først og Sidst, fløi til Barmen af en barnagtig, i Evighed svækket og eenarmet Amme: — Musaen for Lindesnæs! — Man glemme ikke her Ordsproget: "Rom" (og ligesaa Athen) "byggedes ikke paa een Dag!" — Ogsaa naaer som oftest den langsomme, men forsigtige, Fodgjænger Herberget ved Veiens Ende, imedens den jagende, uforsigtige Rytter ei sjeldent styrter paa Halvveien.

Spørgsmaal:

"2) Hvorledes kunde der, saa langt inde i Landet, tilveiebringes den for en Høiskole nødvendige Tilførsel?" —

Svar:

For en Høiskole, som for enhver anden Samlingsplads for mange, størstedeels uformuende Mennesker, ere de indenlandske Levnetsmidler og Frembringelser de vigtigste. Disse findes paa intet Sted i Norge i saa stor Mængde, og derfor saa godt Kjøb, som i den frugtbare Guldbrandsdal, der ligger saa fjernt fra Søhandelen og dens fremmede, ofte overflødige, eller endog fordærvelige, men altid for den indenlandske Vindskibelighed og Handel skadelige Frembringelser. — Sin aandige Næring bør en Høiskole fornemlig skabe sig selv; og hvad iøvrigt boglig Tilførsel angaaer, da ere faa Egne af Naturen saa skikkede til at faae Baad-Samfærsel med Havet, som Guldbrandsdalen er det ved sine mange Elve. Ja, selv om disses Vandfald skulde vanskeliggjøre Vandveien, veed man dog af Erfaring, at et Sted, som behøver megen Landtilførsel, ogsaa letter denne, ved at frembringe gode Landeveie. Hvad vilde der vel blive af Tydskelands: Nutidens berømteste Videnskabslands, berømteste Universitæter: Göttingen, Jena, Halle, Leipzig osv', dersom dette ikke var Tilfældet? —

"Ja", vil man indvende: "de blomstre i et veldyrket Land!" — ""Norges Land er ingen Ørk!"" og det har Stof til et nordisk Paradiis, naar vi kun sætte Livsenstræet saaledes, at Alle kunne naae til at plukke af dets oplivende Frugter.

Spørgsmaal:

"3) Kunde et, i det Mindste i Begyndelsen, lidet Sted ogsaa give den unge Videnskabsdyrker den fornødne sælskabelige Dannelse?"

Svar:

Ifald ædel sælskabelig Dannelse er ligesaa forskjællig fra den almindelige, gemene Pengemands butte Oreslolthed (Udtryk, der ikke skulle, eller kunne, fornærme den ualmindelige, ædle Rige!), som fra den almindelige, gemene (ikke ualmindelige, ædle, store!) Stormands krybende Afstands-Nævehovmod: — **O, ja!** — De givte Videnskabsmænds og den øvrige Mellemstands Familiekredse skulde og kunde her give den unge Studerende en utvungen, indtagende, huussælskabelig Dannelse, hvilken er ligesaa agtværdig og gavnlig, som den stive, frastødende, paradelige Smidighed, han faaer i gemene Penge-, eller Rang-, Mon-

stringer, er foragtelig og skadelig. Til Gjengjæld vorder han sine huusfælskabelige Danneres, eller, som Menneskehedens Naturopdrager: Jean Jaques Rousseau, siger: "Dannerinders", aandsælskabelige Opdrager. — Overalt maa man ikke, som mangen riig, eller fornem, Nar, indbilde sig, at den meest dannede Stand er mindre vigtig for de mindre dannede Stænder, end disse for hiin.

Spørgsmaal:

"4) Hvad skal der blive af det ulykkelige Kongsberg, uophjulpet af en Høiskole?"

Svar:

Det maa ophjælpes ved andre Midler! thi, en enkelt Byes øieblikkelige Nød bør ei afhjælpes paa en Maade, der skader et heelt Land til evig Tid. — Iøvrigt behøver jeg vel ikke, at anmærke, at det ei var min Hensigt, at bevise, at det af mig til Høiskolens Oprettelse foreslaaede Sted forener alle Fordele, hvilket vistnok sjeldent er muligt paa eet Sted; men, at det forener de største og fleste. Ogsaa falder det af sig selv, at Den, som opofrede mange Aars Lykke, for at undgaae eet eneste Øiebliks Anstrengelse, handlede

langt mindre afsindigt, end Norges ædle, hjerte-, aand- og guld-rige Folk, om det opofrede sine Efterkommeres evigvarende Slægters og Tidsalderes ugjenvindelige og ubetalelige Fordele og Rettigheder, for at undgaae nogle øieblikkelige Besværligheder og Bekostninger. Man betænke hvad den tankevise Seneca saa skjønt har sagt:

"Si quid honestum feceris cum labore;
Labor abit — honestum manet!
Si quid turpe feceris cum voluptate;
Voluptas abit — turpe manet!"
(Om, selv med Møie, Godt Du gjorde;
Din Møie svandt — det Gode bli'r!
Dig lettere vel Slet kan vorde;
Men: Let fløi bort — Slet bli'r og — svi'r!).

Bemærkes bør det ogsaa ved denne Leilighed, at de ellers, ligesom deres ædle Forfædre, høihjertede, for alt Godt, Sandt og Skjønt saa nidkjære, Thrøndere eller Throndhjemmere sikkert vilde have givet langt Mere til Norges Universitæt, end de gave til — som de frygte — **Christianias**, eller Kongsbergs, Høiskole! Denne maa ogsaa, hvad dem selv angaaer, være dem gandske

ligegyldig, i det Mindste i Fredstider, da de, med mindre Bekostning og, formedelst den mindre forsinkede Seilads i rum Sø, endog hurtigere, med Skibsleilighed kunne sende deres Studerende til Kjøbenhavn.

Nr' 13.

Sang
ved
den norske Høiskoles første Stiftelsesfest:
den 11te December, 1811.

(Melodie: "Manden med Glas i Haand").

Jublende Glædeslag
Hilse Din Musadag,
Norriges Land!
:: Alt priser høien Drot,
Der, ei med Læben blot,
Hylder Skjønt, Sandt og Godt:
Nors første Mand! :,:

Talløse Slægters Held
Udsprang af Kundskabs Væld,
Fra Pol til Pol:
:,: Snart hver en taaget Sky,
Fra Fortids Nat, skal flye
Bag Nutids Morgengry,
For Fremtids Sol. :,:

Nordiske Dales Skjød
Skal give nordisk Brød
Til Plovens Søn;
:,: Selv Fjeldets haarde Barm
Skal vorde blød og varm,
Ved Flidens Kjæmpearm,
Vis paa sin Løn. :,:

Haandverkers Formerhaand,
Kunsternes Trylleraand
Skal skabe Liv;
:,: Apollos rene Ild
Skal gjøre Sjælen mild:

Hver Jordklump, nok saa vild,
Danner hans "Bliv!" :,:

Ogsaa vort Broderlag
Signer Din Kundskabsdag,
Fædrenes Land!
:,: Skaal Dig! — Skaal Norges Drot,
Der, ei med Læben blot,
Hylder Skjønt, Sandt og Godt:
Fred'rik i Dan! :,:

Nr' 14.

Norske Smaapigers

Afskedssang

til

en bortreisende Lærerinde.

(Melodie: "Nyd Livets korte Morgenrøde!").

Som Blomster smaae, i Livets Have
Os satte Gud, med kjærlig Haand;

Han gav os Himlens bedste Gave:
Fornuftens Lys, i barnlig Aand;
:,: Og i vort Hjerte, fadermild,
Han lagde Gnist til Dydens Ild. :,:

Men: uden Næring Lyset slukkes,
Og Gnist til Lue tændes ei;
Men: Rosen rød, som ei bedugges,
Do'r, Græsset liig paa Alfarvei:
:,: Saa stod', udannede, vi Smaae,
Og skued' stumt mod Himlens Blaae. :,:

Da kom Du, ædle Norakvinde!
Du saae vor Trang — og lindred' den:
Du blev vor Tankes Skaberinde;
Du Meer' os blev: vort Hjertes Ven!
:,: Med Tak og Taarer vi Din Vei
Bestroe med smaae Forglemosei! :,:

Nr' 15.

Prometheus

eller:

Kraft og Overmod.

(Efter Göthe).

(1811).

Indhyl Din Himmel, Zeus,
I Tord'nens Sky,
Og øv, Smaadrengen lig,
Der Tidsler slaa'r,
Paa Ege Dig og Klippers Tind'!
Du maa min Jord
Dog lade staae,
Og Hytten min, Du bygged' ei,
Og Armen hisset,
For hvis Ild
Du mig misunder.

Der gives intet Uslere,
End I, Smaaguder, under Solen!

I nære kummerligt,
Med Offerrøg
Og Synderſuk,
Jer ſtakkels Majeſtæt,
Og ſulted', vare
Ei Skurk og Svagling
Haabfulde Daarer.

Da jeg et Barn var,
Udſtødt paa viden Jord:
Med Bøn jeg vendte
Det vaade Øie
Mod Solens Lue, ſom om deroppe
Et Øre hørte mig Lille klage,
Et Hjerte deelte,
Som mit, jeg følte,
Forladtes Trængsler.

Hvo hjalp mig
Mod Titaners Overmod?
Hvo frelſte mig fra Døden og
Fra Trældomsaag?

Har ikke Alt Du selv fuldendet,
Mit varme Hjertes Ild?
Og lued', barnlig, from —
Bedragen, Redningstak,
Den Sovende hist oppe!

Jeg Dig ære? — Hvorfor? —
Naar lindred' Smerten Du
Den Betrængtes?
Naar standsed' Taaren Du
Den Forfulgtes? —
Smeded' til Mand mig ei
Tidens Almagt,
Skjæbnens Vælde,
Mine Herrer og — Dine!

Mon Du meente,
Jeg skulde Livet hade
Til Ørkner flygte,
Fordi ei hver en
Rosendrøm opfyldtes? —
Her jeg sidder: skaber Væs'ner,

I mit Billed';
Slægter, liig' mig:
Til at lide, til at græde,
Til at nyde, til at frydes,
Dig ei agte,
Liigt Prometheus!

Nr' 16.

Dodsveiene.

(Efter Bürger).

(1811).

For Dyd, for Menneſket, dets Ret og Frihed falde,
Er høiſt ophøiet Mod — er Verdens-Frelſerdød,
Hvis ſtore, lyſe Træk udødelige Skjalde
Indſkrev', med Lueſkrivt, i Tidens dybe Skjød!

Af reneſt Mindeglands omſtraales hine Helte,
Som faldt for Brødres Fred, ved elſket Fædreſtrand:

Tre Hundred' Sparter steeg', med Sværd i Kjæmpe-
bælte,
Ad Evighedens Sti, for frelste Fødeland.

Saa stor er Døden og for Folkets gode Fader,
Med Spiir, med Vegt og Sværd i vise, stærke
Haand:
I Kamp for ham vor Arm nedstyrter Fjenderader;
Til saadan Død os bandt ei blot et Ordensbaand.

Vor Død for Ven og Barn, og for en elsket Kvinde,
Er, om ei altid stor, dog rørende og skjøn;
Thi, det er Dødningbands, som, ei for Guld at vinde,
Den stolte Ædling sløi: han, Hjertets Luesøn!

For blanken Herreskjold, og intet Andet, bløde, —
Hvo stort og rørende og skjønt det tro'r, ta'r feil;
Thi det er Hundemod, der fugtles fast for Føde,
Og slikkes ind af Taflets glatte Krybersnegl.

Sig for Tyranner selv til hede Helved' bare,
Det er en Død, hvorved selv Djævle skoggerlee!

Hvor slig en Voldsmands-Helteverden brød sin Ære,
For Mord og Rov og Brand man Hjul og Galge see!

Nr' 17.

Min Tro.

(Efter Schiller).

(1811).

"Hvad for en Tro jeg bekjender?" — ""Ingen af alle, Du nævner!"" —
"Hvorfor ei det?" — ""Ene af Religion!""

Nr' 18.

Philosophierne.

(Efter Samme).

(1811).

"Hvilken mon da skal bestaae af alle de Philosophier?" —
""Ei jeg det veed! — men jeg tro'r, Philosophie
skal bestaae.""

Nr' 19.

Til Digtgudinden.

(Efter Samme).

(1811).

"Hvad ved Dig jeg da blev?" — ""Jeg veed det
ei! men jeg gyser,
Se'r jeg, hvad uden Dig Hundred' og Tusinde er'.""

Nr' 20.

Musernes Gunst.

(Efter Samme).

(1811).

Med guldbelæsede Æsel døer ogsaa dets Minde;
Muse, Du fører Din Ven op i Mnemosynes Skjød! —

Nr' 21.

Stilens Mester.

(Efter Samme).

(1811).

Hver en anden Mester erkjendes af Det, han udtrykker;
Viseligt hvad Du fortaug gjør Dig til Mester i Stiil!

Nr' 22.

Rigdom og Dyd.

(Efter Samme).

(1811).

Kjender Du Dydens Adel? — Gemene Naturer
Gjælde for Det, som de har; ædle for Det, som
de er'!

Nr' 23.

Viisdom og Klogskab.

(Efter Samme).

(1811).

Vil Du, Ven, Dig opsvinge til Viisdommens
steileste Høider? —
Vov det, velan! men foragt Klogskaben, som Dig
bele'r!

Den Kortsynede se'r kun Bredden, hvorfra Du bortflyver;
Hiin se'r den ei, hvor engang lander Din modig Flugt!

Nr' 24.

Udødelighed.

(Frit efter Samme).

(1811).

For Døden frygter Du?
Du vilde evigt leve? —
Ei blot for dette Nu
De store Aander bleve!
Du leve da for Verdens store Hele!
Der er Din Aand, naar Vinde Støvet dele.

Nr' 25.

Dadelløshed.

(Efter Samme).

(1811).

Fri for Dadel, det er det første Trin og det sidste;
Thi, ikkun Afmagten er, eller og Storheden, det!

Nr' 26.

Den bedste Lærer.

(Efter Göthe).

(1811).

"Hvem skal jeg troe?" — ""Min ærlige Ven, det kan jeg Dig sige:
Tro Du Livet! — Meer' det Dig lærer, end Taler og Bog.""

Nr' 27.

Frihed og Trældom.

(Efter Samme).

(1811).

"Han er rasende gal!" — I sagde om fraadende Taler,
Som vi, i Galliens Rom, hørte paa Gade og Torv.
Mig og syntes han gal; dog taler en Galning i Frihed
Gyldne Sprog, ak, ime'ns Viisdom hos Trællen bli'r stum!

Nr' 28.

Formørkerne.

(Efter Samme).

(1811).

"Siig os, er det ei Net? — Vi maae dog Pøb'len bedrage?

See blot, hvor plumpt, see blot, hvor vildt den sig te'r!"
"Plumpe ere og vilde alle raae Bedragne;
Handler kun ærligt! — og da vorde og Menneſker de.""

Nr' 29.

Videnſkabsmandens Adel.

(Efter Bürger).

(1811).

Med ſkrevet Adelsbrev maa ei den ægte Søn
Minervas og Apols forædlet tro's at være!
Ei Adel blot, men ædel er de Viſes Løn;
Tilſkrives ei, men er: i Aanden de den bære!

Nr' 30.

Keplers Død.

(Frit efter Käſtner).

(1811).

Saa høit er ingen Dødelig endnu opſtegen,
Som ſtore Kepler ſteeg — og døde Hungersdød! —
Kun Aander frydedes i Ly af Himmelegen;
Derfor ei Kroppene ſig om dens Krone brød'!

Nr' 31.

Gnieren og Ariſtip

eller:

Læreren for godt Kjøb.

(1811).

En Gnier, i Athenes By,
Man ſaae til Ariſtip at tye:
"Vil Du min Søn en Lærer give,
Som kan godt regne, læſe, ſkrive!

Især det Første maa han vide,
At Knøsen bli'r mig riig itide! —
Dog, fremfor Alt, han tidt advare:
At spare, spare, spare, spare!
Forresten fordrer jeg af Manden,
At han ham gi'r lidt Fif i Panden.
Saa maa han og Krabaten lære
Carthagisk Maal, til Hand'lens Ære.
De andre lærde Narrerier
Og dannende Snur'piberier,
Som: Tænkning, Tegning og Natur —
Ei halvt saa nyttig som Fractur —
Samt ødelt Paks Historie
(Du husker vel Miltiades
Og Mester Alcibiades?)
Kan jeg albeles ei fordrage:
De er' en Pest for vore Dage,
Liigt al den lede Poesie
Og menneskkjærligt Føleri.
Nei! Hjertet maa han ei mig røre;
Det kan til Gavmildhed forføre! —
Hvad gjælder nu en saadan Mester,

Naar man paa hele Aar ham fæster?" —
""Jh nu: tre Hundred' Daler vel!"" —
"Nei, Kjære, saa ta'r jeg en Træl!
Thi: han kan ei saa dyr mig være,
Kan hannem næsten Alting lære,
Og regn, blot een Olympiade,
Hvad han kan tjene med sin Spade,
Me'ns han mig tugter Drengen op
Til Karl! — Og, naar jeg da si'r: stop!
Saa har jeg Knegten stor og viis,
Med end en Træl for samme Priis." —
""O, ja! — og lad os nøie see!
Du vinder endnu Meer' maaskee:
Ja, vist! — to Trælle Dig tilhøre!"" —
"Slig Regning jeg kan ikke gjøre!" —
""Ei mindste Brøk den foraarsager:
Een kjøber **Du**; een **han** opdrager!""

Nr' 32.

Silkeormen og Sommerfuglen.

(Frit efter L' H' Nicolai).

(1811).

"Stiv bli'r min Krop, og krymper ind;
Jeg, ellers Graadige, jeg vammes ved at æde;
I spundet Huus, med sorgfuldt Sind,
Jeg lukker mig, men savner Kraft og Ro og Glæde.
Nat svæver om mit Blik! — Hvad kan vel dette være?
Mon Atropos vil grumt mig Livets Traad afskjære?
O, haarde Skjæbne for vor Art!
Far, Verden, vel! For evigt er det klart!" —
Saa taled' Larven, da den døde,
For Zeus som Puppe snart at møde.
Just i Solens gyldne Straale svinger
Sommerfuglen sig, paa lette Vinger,
Hører Ormens sidste Klageskrig,
Og med Jubel til den nærmer sig:

"„Fryd Dig! Fæld ei disse bitre Taarer!
Kun Dit svage Syn Din Tanke daarer!
Snart Du svæver op fra Gravens Rand
Til Fuldkommenhedens skjønne Land.
I den samme Grav jeg ogsaa hviled':
Disse Vinger der jeg fik, og iled'
Op fra Støv til Egens høie Krone,
I et bedre Livs den bedre Zone!""

Nr' 33.

Myrerne og Zeus.

(Efter Samme).

(1811).

En Myretue, høi og breed,
Stod, ved sin Stats Arbeidsomhed
Og Kunst, til faste Borg optaarnet;
Kun lod man, paa et solet Sted,
Da Veiret loved' gylden Fred,
Her Æget ligge, hisset Kornet....

Da hyler Stormen: — Skyens Flod
Bortskyller Alt, om Tuens Fod! —
Strax Myrefolkets Klager lyde:
"Forgjæves Offer vi Dig yde,
O, Zeus! — Du knuser hvad Du skabte:
En herlig Verden her Du tabte,
Hvis store Folk Du grumt forskyder!" —
Zeus taug; men Antoninus brak,
Og, tæt omringet af Barbarer,
I Myrens Mørk, med sine Skarer
Halvdød af Tørst, fremstammed' Tak!

Nr' 34.

Jordens Deling.

(Frit efter Schiller).

(1811).

"Deel Kloden!" tordned' fra Olympos's Throne
Den høie Uranide ned til Menneskет:
"Skift den i Mark og Egn, i Land og Zone;
Dog, husk ei egen blot, men og Din Broders Ret!"

Da løb hvad Hænder havde, for at tage;
Hver valgte i en Hast sit Yndlings-Legetøi:
Her reiste Bonden Loddens Grændseſtage;
Hiſt Jagtens "Hollahou!" gjenlød fra Skov og Høi.

Kjøbmanden ſnapper Alt, hans Pakhuus rummer;
Abbeden ſkjenker ſig den ædle rhinſke Viin;
Herr' Konge ſpærrer Broer, og udtrommer:
"Told ydes Os af Alt: hver Tiende er Min!"

Først ſildigen, da Alt ſin Herre tjente,
Sig nærmer Digteren; han kom fra fjerne Egn:
Ak! — overalt, hvor han ſit Øre vendte,
Gjenlød kun Mit og Dit, fra Huus og Vang og Hegn.

"Vee mig! ſaa er da ene jeg paa Jorden
Af Dig, o, Zeus! forglemt: jeg, Din udkaarne Søn?
Fra Øſt til Veſt, fra Syden indtil Norden,
Du Gaver deelte ud; men, hvor er Skjaldens Løn?" —

""Naar Du i Drømmes Dale selv Dig glemte"",
Ham svarer Chronos's Søn: ""saa klag ei over mig! —
Hvor var Du, da Enhver sin Lire stemte?"" —
"Jeg stod", gjenmæler Skjalden: "paa Olymp, hos Dig!

Mit Blik opstirred' mod Dit Faderøie,
Mit Øre lytted' til Din Himmels Harmonie!
Tilgiv den Aand, som, af det Evighøie
Beruset, glemte sig og Jordens lave Sti!" —

""Hvad gjøre?"" — smiler Zeus: ""Alt er bortgivet!
Mark, Jagt, Guld, Viin og Told tilhøre meer ei mig;
Men, vil hos mig Du nyde Gudelivet? —
Saa tidt Du vil, min Himmel aaben staa'r for Dig!""

Nr' 35.

Phantasien

eller:

min Gudinde.

(Frit efter Göthe).

(1811).

Hvilken Udødelig
Bør vinde Prisen?
Ei vil jeg stride;
Men jeg den giver
Til den høitsvævende,
Evigen nye,
Selvsomme Guddom,
Apollos Yndling:
Til Phantasien!

Hende Chroniden
Gav alle Luner,
Som han sig ellers
Selv forbeholder,

Og finder Glæde
I den Daarinde.

Glædernes Dronning:
Med Blomsterkrone
Og Liljescepter,
Snart hun nedsvæver,
I Zephyrs Aande,
Rosen at kysse,
Og Duggens Perle,
Med Honninglæber,
Røver fra Flora.

Slangebekrandset,
Høit snart hun bruser,
Paa Stormens Vinge,
Med Eumenidens
Flammende Lynblik:
Rædslers Fyrstinde,
Om nøgne Fjeldtind's
Tordnende Vandfald,
Styrtende ned i

Acherons Afgrunds
Stygiske Huler.

Tusindfoldfarvet,
Liigt Morgenrøden,
Vexlende evigt,
Liigt Maanens Sølvglands,
Hun ene bryder
Menneskets Lænker.

Lader os alle
Alfader prise:
Den Evighøie,
Som slig en himmelsk,
Tryllende Kvinde
Med os forbandt!

Thi os alene
Han hende gav:
Bød denne Hulde
Os at ledsage,
Som tro Veninde,

Fra Fængslets Skumring
Til Friheds Dag.

Alle de andre
Lavere Slægter,
Paa børnopfyldte,
Livsvangre Jord,
Leve alene
For Øieblikket.
Tifoldt de lide,
Thi ei de frydes
Ved svunden Sorg;
Fortids og Fremtids
Eden de savne:
Drivt dem blot viser
Nutidens Ørk! —

Høit da istemme
Flammende Lovsang
Menneskets Børn!
Alfader gav dem

Yndigste Datter,
Fyrig og øm.

Lader os alle
Elske og ære
Olympos's Mø!
Taaler ei, gamle
Faster Erfaring
Haanligt begegner
Digterens Brud!

Ikkun den ældre,
Kjærlige Fränke:
Stjern'kron'de Haab,
Høve Gudindens
Synkende Vinge,
Naar hun opsvæver
Fra Tidens Mørke
Til evigt Lys!

Nr' 36.

Hvalpen.

(Frit efter L' H' Nicolai).

(1811).

Det gry'r ad Dag; alt Herthas Horn
Lyder sammenbruser lette Hunde:
De sprede sig i Krabt og Korn,
Og støve stumt i Dalens Grunde.
En Hvalp, som, netop første Gang,
Er løben med, besnuser hver en Tue....
Forgjæves! — Ingen Hare sprang,
Ei Sneppen fløi, ei Skovens kjelne Due.
Tilsidst vil Laps sig ret anstrenge:
Han gjør heftigt, Bjæf i Bjæf,
Ligt Nutids velopdragne Drenge,
Saasnart de skjælne Spa'r fra Træf.
Opmærksomt Alt sig om ham samler:
Man søger, finder — Vand og Vind;
Vor Springfyr efter Grunde famler:
Man le'r — men sparer end hans Skind.

Dog, Mester Nævviis snart sig glemmer,
Og atter sit "Vouvou!" istemmer:
Da griber rask den gamle Frands
I Hanekammen paa Krabaten,
Og fører med ham op en Dands,
Som stundom springes af Soldaten.
Tilsidst han siger: "Lille Laps,
Naar Du i Vornes Sælskab træder,
Vær lidt beskeden; eller Klaps
Du faa'r, trods Bjæf og gyldne Kjæder!"

Nr' 37.

Lykſalighed.

(1811).

Et Ønſke hyldes overalt paa Jorden,
Fra ſtolte Borg til Hyttens lave Tag:
Lykſalighed er hele Verdens Sag,
Fra Sydens Pol til Zemblas kolde Norden.

Dog, Mange kun i Ønsket Viise ere:
Uviist de stræbe, at opfylde det;
Thi Blændverk tryller ofte Menneskets:
Dets Ønsker sjeldent modne Frugter bære.

Een søger Fryd i Rigdoms golde Brammen,
Og Een i Heltens blodbestænkte Krands,
Saamangen Mø i lette Engelskbands,
Og mangen Nar i Sværmens vilde Gammen.

Selv Hvo, der søgte den i Elskovs Arme,
Og Hvo, der søgte den i Vennefavn,
Blev ofte blændet af det skjønne Navn,
Og af sit eget Hjertes ædle Varme:

Thi, tidt han fandt, at Elskovs søde Drømme,
At fyldte Stambogs hulde Vennehær,
Var' ei hans rene Hjertes Ømhed værd';
Men bradt svandt hen, liigt Skum paa vilde Strømme.

Er varigt Held da intetsteds at finde?
Gro'r blot Pandoras Sæd paa denne Jord?

Skal Ingen, der i Støvets Dale bo'r,
Lykfalighedens Himmelkrone vinde?

Jo, Held! — den findes end i Dødens Egne!
Kun paa vor Vei til den vi fare vild:
I skyldfrit Hjerte throner ænglemild
Den Salighed, vi søge allevegne.

Bo'r der kun Fred, vi roligt kunne smile
Mod Lykkens Sol og Modgangs skumle Nat:
Vor sidste Time, sildigt, eller bradt,
Skal føre os til Dydens Sønners Hvile!

Nr' 38.

Bryllupssang.

(1812).

(Melodie: "Nyd Glædens korte Morgenrøde!").

Held Hver, som fandt en ædel Mage,
Der kjærligt deler Skjæbnens Kaar:

De mørke, som de lyse Dage,
De onde, som de gode Aar!
I huuslig Lykkes trygge Lv
De roligt skue Fremtids Sky.

Lad Solen smile — Glæden vinke:
De ile i hinandens Arm;
Lad Skyen mørknes — Lynet blinke:
De hvile ved hinandens Barm;
Lad Døden selv adskille dem:
De samles i et bedre Hjem!

Saa, ædle Par, Dit Liv nedrinde
I Tidens stormoprørte Hav!
Blandt Roser skal Du Torne finde, —
Men, begge Godheds Gud os gav.
Held Dig paa hver Din Fremtids Vei!
Gud signe Dig! — Forglem os ei!

Nr' 39.

Sæbeboblen.

(Efter det Tydske).

(1813).

Se'r Du den brogede Glimmer? — See,
hvor den svulmer
til crystaliniske Klode; see,
hvor den svæver,
farvet med Himmelens Blaae, med Solens
luende Purpur,
glimrer — og er ikke meer!

Siig, hvad ligner den? Hvad ind-
hyller Tomhed
saa i skuffende Glands? Siig,
hvad forbinder
saaledes Glimmer og Intet; hvad for-
ener i sig,
at være og ikke at være?

"Menneskets Liv!" vil Du sige. —
Ja, af Bedrag,
af glimrende Tant har Livet
saa Meget;
dog, fra Blændverkets Taager at ile,
prøver hernede
Sjælen sin Vinge.

"Livets Glæder?" — Sandt nok: som
Foraarets Roser
ere de jordiske Glæder: de blomstre
og — visne!
dog ikke alle: Viisdom og
Dyd plukke
Evighedsblomster.

"Haabet herneden?" — Har ogsaa Dig
hun bedraget?
Ja, hvem bedrog den Smilende ei!
Dog, Taalmod!
eet Haab skuffer Dig ikke:
det sidste:
Haabet, at ende!

Har da aldrig Du elsket? — Randt ei,
ved Dit bankende Bryst,
en Taare af Skjønhedens Die?
Slog aldrig
en elskende Barm
ved Dit
elskende Hjerte? —

Ha! og Du tvivler? — See her
den brogede Glimmer!
See, hvor den hvælver sig Kloden; see,
hvor den svæver,
farvet med Himmelens Blaae, med Solens
flammende Purpur,
brister — og er ikke meer!

Nr' 40.

Myretuen.

(Frit efter Addison).

(1815).

Hvis der er Noget, som gjør den menneskelige Natur latterlig for Væsener af høiere Evner, da maa det være Menneskernes Fordomme, især de, der udspringe fra Stolthed. Hine Væsener kjende saa grandt Tomheden af de indbildte Fuldkommenheder, der oppuste Menneskets Hjerte, og af de smaae, uvæsentlige Fortrin: enten i Fødsel, Formue, eller Titel, hvilke det ene Menneske nyder fremfor det andet: at det sikkert maa høiligen forundre, om det ikke høiligen morer, dem, naar de see en opblæst Dødelig hæve sig over sine Medmennesker, i en af de anførte Henseender, imedens han er underkastet alle Menneskeslægtens almindelige Onder.

For at sætte denne Tanke i dens rette Lys, ville vi antage, at hiin Myretue er beboet af fornuftige Skabninger, og at enhver Myre (dens Skabning og

Levemaade alene undtagne) er begavet med menneskelige Lidenskaber. Hvor vilde vi smile, om vi hørte en af Myrerne give os Underretning om de Aner, Udmærkelser og Titler, som findes iblandt dem! — Bemærk, hvorledes hele Sværmen skiller sig ad, og gjør Plads for den Myre, der gaaer igjennem den! Du maa vide, at det er en Myre af Stand, og at den har bedre Blod i sine Aarer, end noget andet Kryb i Myretuen. Seer Du ikke, hvor den føler det? hvor langsomt den skrider fremad? hvorledes den hele Pøbel af Myrer holder sig i Fraskand? — Hist kan Du bemærke Een, som sidder paa en liden Forhøining, og seer ned over en lang Række af Arbeidere. Det er det rigeste Kryb paa denne Side af Tuen: det har et Jordsmon af en halv Alen i Længden og en Fjerdedeel af en Tomme i Breden; det holder hundrede Tyende, og har, i det Mindste, femten Bygkorn i sit Forraadshuus. Dette mægtige Væsen udskjælder og mishandler nu den Myre, som staaer for det, og der, saavidt vi kunne opdage, er ligesaa god en Myre, som dens ophøiede Herre.

Men, her kommer et Kryb af Ansedelse! Seer

Du ikke et lidet hvidt Straa, som det bærer i sin Mund? — Dette Straa, maa Du vide, vilde det ei skille sig ved for det største Jordegods paa Myretuen. Ja, vidste Du blot, hvad det har maattet bøie, for at faae det! — See, hvor Myrerne af alle Stænder og Værdigheder sværme omkring dette lille Væsen! — Dog, skulde Straaet falde ud af dets Mund, da vilde Du see denne hele talrige Skare af Ledsagere ile efter den Myre, der optog det, og nedtræde det aftakkede Kryb, for hurtigen at komme til dets Efterfølger.

Hvis Du nu har Lyst til at see Myretuens Damer, da læg Mærke til hiin Myre, der lytter til en anden, paa venstre Side, imedens hun lader, som vendte hun Hovedet bort fra ham. Han fortæller dette stakkels Kryb, at det er en Gudinde; at dets Øine overstraale Solen; at Liv og Død ere i dets Vold! Hun troer ham, og paatager sig tusinde smaae Fagter derved. — Bemærk her en anden Myres Forfængelighed! Hun kan næppe krybe for Alderdom; men, Du maa vide, hun bryster sig af sine Aner, og foragter Enhver, som vover at nærme sig hende. Den

lille, vevre Flane, der løber forbi den Gamle, er et Snille. Hun har knuust mangen en Myres Hjerte. See blot, hvilken en Sværm af Elskere, der løber efter hende! —

Vi ville her ende dette indbildte Optrin, men antage, at Døden farer ned paa Myretuen, i Skikkelse af en Spurv, som oppikker, uden Forskjæl, den fornemme Myre og dens Smigrere, den rige Myre og dens Daglønnere, Hvidstraamyren og dens Krybere, med alle Myretuens Gudinder, Sniller og Skjønheder.

Maae vi ei antage, at høiere Væsener, naar de overskue vor Jord, paa samme Maade betragte de mange og mangehaande Fordomme, der beherske Menneskeslægten, og formindske, eller tilintetgjøre, dens Lykke? — Maae vi ei antage, at hine Væsener medlidende smile over en Verden, hvor Den, som opføder og afretter Heste, lønnes med Guld og Hæder, imedens Den, der opdrager og danner Mennesker, og derfor burde lønnes og hædres, som Menneskesamfundets vigtigste Mand, segner under Fattigdom og Foragt? — Hvor Krigsstanden, som ødelægger Jor-

den, kaldes Ærens Stand, og Valpladsen — Ærens Mark, Ærens Seng, imedens Bonden og Haandverkeren, der forædle Jorden og dens Frembringelser, regnes iblandt de sidste af Samfundets Medlemmer! — Hvor Mennesker straffes med Døden, fordi de dræbte eet Menneske, eller plyndrede eet Huus, imedens Andre, som udrøddede hele Folkefærd, og udplyndrede den halve Verden, forgudes af den Daarekisteslægt, hvis Bødler de vare! Hvor Tilnavnet "den Store" vanhelliges, ved at tillægges Den, som mangler den bedre Halvdeel af den store Mand: det ædle Hjerte, og der altsaa ikke har mere Ret til hiint Tilnavn, end en Cartouche, hvem sikkert Ingen kan frakjende et stort Hoved! Hvor endeligen, derfor, saa Mange hige efter den gemene Stratenrøver-Storhed, hvilken foragtelige Chrønikeskrivere tillægge Menneskeslægtens Ødelæggere, imedens kun saare Faa stræbe efter den sjeldne, ægte Storhed, som den sande Historieskriver tilkjender Frankriges Henrik den Eneste, fordi hans store Hoved og hans ædle Hjerte søgte den høieste Ære og Lykke i Menneskehedens Fred og Held!

Nr' 41.

An
Napoleon Buonaparte.

(1815).

"So perish all, whose breast ne'er learn'd to glow
For others good, or melt at others woe!"
(So falle Jeder, dem nicht glüht das Herz
Für Andrer Wohl, nicht schmilzt bei Andrer Schmerz?!).
"*Pope.*"

Herrlich und hehr
Glänztest Du vormals,
Am Himmel der Menschheit,
Blutiger Stern!

Auch mich entzückte,
Im Lenze des Lebens,
Dein magischer Schimmer,
Als noch umstrahlten
Dich Freiheit und Recht.
Aber verheerend

Ward zum Cometen
Dein blendendes Licht:
Fürchterlich sengte,
Vernichtend das Leben,
Die welkende Erde
Dein flammender Schweif.
Blutige Thränen
Zitternder Greiße,
Jammernder Mütter,
Verhungernder Waisen,
Nagende Qualen
Hinwelkender Bräute,
Verschmachtender Armen,
Wimmernder Krüppel
Konnten nicht löschen
Deine würgende Gluth.
Kraftlos hinsinkend,
Harrte die Menschheit,
In stummer Verzweiflung,
Lange vergebens,
Der heiligen Stunde
Ihrer Erlösung.

Höre! da schlug sie,
Die hallende Glocke,
Dumpf Dein Verhängniß! —
Vom Berg' des Aleiden
Rollten Gestirne
Dir flammend entgegen.
Blitzschnell Du stürztest
In ihre Bahn,
Sprühend Verderben
Ueber sie her.
Aber sie trotzten,
Ohne zu wanken,
Dem wüthenden Sturm'.
Siehe, da flogst Du,
Im grimmigen Schwunge,
Zum Sterne des Pols.
Dort Boreas schüttelt
Die eisigen Locken:
Erstarrt Du entflieheſt
Der Zone des Riesen,
Und sinkest, verdunkelt,
Vom Himmel herab. —

Noch einmal erscheinst Du,
Zum neuen Verderben:
Im donnernden Fluge
Die Welt Du erschütterst.
Doch, schnell Dich zertrümmert
Das Heldengestirn*),
Und blutig Du schwindest
In ewige Nacht.

Herrlich und hehr
Glänztest Du vormals,
Am Himmel der Menschheit,
Blutiger Stern!

---

*) Castor und Pollux (Wellington und Blücher).

Nr' 42.

†

Porlier.

(1815).

"Muerto queda —
Eterna fama ganara!"
(Er starb —
Sein Ruhm wird ewig leben!).

Eiche des Südens,
Warum riß Dich
Der wilde Sturm
Aus den Fluren des Lebens?

Unerschüttert Du
Oft schon trotztest
Jener Mordart
Des Verwüsters der Erde,*)

---

*) Napoleons.

Die so manche Saat
Süßer Hoffnung
Des besser'n Seyns
Zerhieb: der ädler'n Thaten! —

Frei in die Wolken
Hob sich Dein Haupt,
Schützend das Thal
Deiner Jugendgefilde;
In Deinem Schatten
Sproß, durch das Recht,
Freiheit empor,
Scheuchend der Knechte Gezücht.

Treue bewahrend,
Rief das Gesetz,
Aus fremder Haft,
Ach! — einen blinden Thoren.*)

Ihm gab es Alles:
Freiheit und Glück;

*) Ferdinand den 7ten.

Undankbar, doch,
Trat er mit Hohn' das Gesetz.

Hold seines Gleichen,
Hob er empor
Zum Richteramt'
Dummheit und feigen Verrath.

Schutzbaum des Rechtes,
Dich sie haßten;
Darum sie fiel,
Deine herrliche Krone!

Nr' 43.

†

Ved en Oldings Grav.

(1815).

Naar Yngling, udi Livets Blomstertid,
Af høien Skjæbnes Kjæmpearm bortrives;

Naar Haab om jordisk Held og Fryd og Id'
Bradt slukkes ud — og aldrig meer oplives:
Da klage vi, at Dødens mørke Aand
Har sønderrevet Livets Rosenbaand.

Men — naar en Olding, i sin Vinternat,
Bortvandrer, træt af Jordens Sorg og Møie;
Naar Luen slukkes, som her brændte mat,
For hist at tændes af den Evighøie:
Da signe vi hiin Dødens lyse Aand,
Som venligt løste Støvets tunge Baand.

Snart, gamle Gubbe! dækkes Dine Been:
Sødt hvile de i Gravens lune Gjemme!
Ei kan jeg reise Dig en Mindesteen;
Men, aldrig Dig skal kjærligt Hjerte glemme!
Bag Gravens Mørke stiger Lyset frem:
Der samles vi, i Fredens bedre Hjem!

Nr' 44.

Sang
paa
Kongens Fødselsdag.

(Den 28de Januar, 1816).

(Melodie: "Langt Meer' end Guld er Druen værd!").

Drotkronen har en doppelt Glands,
Og tvefoldt er dens Skue:
Een Straale blænder Hobens Sands,
Og blodrød den monn' lue;
:,: Den anden tindrer, reen og skjøn,
For Dyds og Viisdoms ædle Søn. :,:

Naar blodbestænk't Erobrer stolt
Paa Brødres Liig sig hæver;
Naar — æreløst, ærgjærrigt, koldt —
Hans Hovmod Hylding kræver:
:,: Da knæler dybt hver slavisk Aand,
Og kysser Vældens Trællebaand. :,:

Naar Fredens Fyrste, bold og god,
Ved Brødres Held sig fryder;
Naar viist hans Bud og fast hans Mod
Hver Slavelænke bryder:
:,: Da knæler Frihed ved hans Been,
Og kysser fromt hans Bautasteen. :,:

I Herthas Lund, vor Fredegod,
Mildt Frodes Spiir Du føre!
Ved vise Bud, ved fasten Mod,
Du Dan fredsaligt gjøre!
:,: Fromt Frihed knæle ved den Steen,
Der, sildigt! dækker Dine Been! :,:

Nr' 45.

Stormandens Smiil.

(1816).

Med Ret Magnaten stolt nedsmiler
Til Dig, vort Væsens Ormeslægt!
Thi, fra ved Ammens Bryst han hviler,
Du lægger paa hans Smilen Vegt!

Nr' 46.

Pengemandens Stolthed.

(1816).

Saa ofte lyder bitter Klage:
"Tidt Riigmand ligner Nilens Gud!" *)
Det er Din egen Skabning, Svage!
Hvi knæler Du for Mammons Bud? —
Hvis Hiin til Brødres Vel ei bruger

*) Ægypternes Gud Apis var, som bekjendt, en fort Oxe.

Det, tidt, Fru' Slump — Herr Raps ham gav;
Ja, vel endog, igl'tunget, suger
Forladtes Blod ved Armods Grav:
O, fald da ned for Perus Bjerg,
Stort, riigt — ei ondt, som Hjertets Dverg,
Hvis taaretunge Stalactit*)
Bli'r knuust af Sandheds Kjæmpefkridt!

Nr' 47.

Vildfarelse og Sandhed.

(1816).

Vildfarelse: Viisdommens Løber,
Stundom — ak, ofte! — dens Tærne,
Raaber: "Du Stolte er Leer!"
Hiin, som os Evighed røber:
Sandhed, vor ledende Stjerne,
Straaler: "Fat Mod, Du eft Meer'!"

---

*) Dryppe- eller Draabe-Steen: her som Mindesteen.

Nr' 48.

Herr' Madses Klage.

(Frit efter Pfeffel).

(1816).

For en Høiædel Magistrat fremtraad'
Herr' Hansemand von Mads, en raadvild Raad:
"Høivise", puster Mads: "nu agter nøie
Hvad jeg fremlægge vil for Eders Øie!
En spydig Karl mig nys afmalet har;
Er det ei sandt, jeg være vil en Nar!
I læse Selv hans Digt: han mig et Bæst monn' kalde!
Som om, paa tvende Been, jeg ellers maatte falde.
Strengt straffer ham for slig Forvovenhed!
Her: i et Dagblad, staa'r den Skjændigheb." —
""Men, Kjære!"" nu gjenmæler Præsidenten:
""Jeg finder ei Beviis imod Scribenten!
Han har jo ikke nævnet Dem, Herr' Mads!
Og derfor synes mig det Hele Fjas."" —

"Hvad!" brøler Mads: "De spøger, paa min Ære! —
Hvo kunde Bæster, uden jeg, vel være?!"

Nr' 49.

Samuel Henriques's Bryllupsdag.

(1816).

(Melodie: "Yndig og riig paa Fryd er Jorden!").

Jehova Aander to nedsendte,
For at ledsage Støvets Børn;
Den, fra hvis Aasyn de sig vendte,
Vorder hver Rose flux til Tjørn:
Herfred' han end i gyldne Borg,
:,: Tungt dog han bærer Livets Sorg. :,:

Aarle sig Venskabs Engel nærmer
Ynglingens aabne, varme Sjæl;
Sødt han om evigt Venskab sværmer,
Trofast, som hans, i Vee og Vel:

Hvo rakte Haand for Gravens Blund
:,: Tidt dog ham sveeg i Nødens Stund! :,:

Yndigen rødmer fagre Pige,
Nærmer sig Kjærlighedens Aand;
Scepter hun ændser ei og Rige,
Bydes de ei af Elskovs Haand:
Ak! — og dog tidt den Hulde fandt,
:,: At sig en Tornekrands hun bandt. :,:

Held derfor Hver, som ædel Mage
Glemmigei-Myrthekrandsen gav!
Venskab forsøder hver en Plage;
Kjærlighed deler Død og Grav:
Rosen, som svandt af Kinden hen,
:,: Gjemmer i Hjertet kjærlig Ven. :,:

Saa, ædle Par! det Baand monn' være,
Som Du for Evigt knyttet har:
Dyd er Dit Skjold, og Aand Din Ære,
Uskyld Din Fremtids Stjerne klar! —

Jehova signe al Din Færd!
:,: Stedse Du bli'r vort Hjerte kjær! :,:

Nr' 50.

†

Peter Foersom.

(1817).

Her brast Dit ædle Hjerte!
Hist Engleskarer synge Dig til Hvile!
Peter Foersoms
Hamlet efter Shakespear.

Skjæbnen mig saarede haardt, i Dage, der nyligt henrunde:
Lumskhed omsnæred' min Fod; Gud til at stande gav Kraft! —
Dog, det er Manddommens Eeg, som Stormen ei mægter, at fælde;

Barndommens Maiblomst er svag, segner for Nordvindens Pust:
Hjertet den spirer saa nært! thi Vuggens Forgjetmigei tryller
Meer det, end Aandlivets Eeg, rolig i Stormenes Kamp. —
Shakespears Dansanger, Du faldt, og Kraften faldt bradt fra mit Hjerte;
Ak, thi os aarle vor Alf samleb' som Frænde og Ven!
Aldrig de Minder forgaae, som Barndommens Maiblomst omslynger:
Aldrig vi glemte hiin Stund, fage skjøndt længst den randt hen.
Livets den torn'fulde Vei svandt siden paa adskilte Stier;
Mødende trykkeb' vi Haand, skiltes — men Hjerterne bleb'! —
Gjerne jeg planteb' en Blomst paa Graven, der snart Dig skal dække:
Trofast og venlig, den omt skulde omslynge Dit Navn.

See, men min Smerte gjør stum! — Lad Skjalde
besjunge Dit Minde:
Stort for den Skuendes Blik, større for Læserens Hu!
Medens de Harpen monn' slaae om Hvad Du Dit
Danmark har været,
Skal, gjennem Taarer, mit Suk stige mod Evigheds
Land:
Derfra Din kjærlige Aand skal skue mit trofaste Hjerte,
Høre min grædende Røst: "Tak for Dit Venskab!
Guds Fred!"

Nr' 51.

Skydebane-Sang.

(1817).

(Mel': "Mit fulde Glas og Sangens raske Toner").

Den stærke Eeg, som trodser Stormens Vælde,
Slog dybest Rod i Vodans Lund;
I Sagas Bog de gamle Runer mælde

Om Heltefærd i Dødens Stund:
Fostbroder heed hiin ædle Rod,
Som vædedes med Kjæmpers Blod.

Henover Egens Krone Seeler runde,
Og Mange krandsede dens Løv:
Trindt Rolf her Bjarke, Hjalte, Viggo blunde;
Hist Vilhelm skjermer Axels Støv!
Paa Mindets Vinge deres Navn
End vækker Hjertets dybe Savn.

Af Oldtids stolte Kjæmpe-Eeg end stander
Et frodigt Skud paa Herthas Øe:
Fredsælt kun Druens Blod vort Samfund blander;
Dog vide vi, som Mænd, at døe:
Thi, stormer Leding, Fredegod,
Vi ofre Dan og Dig vort Blod!

Nr' 52.

Bryllupskvad.

(1817).

(Mel': "Skilt fra Dig ved Bølger, Bjerge, Dale").

Venskab — Kjærlighed — I skjønne Stjerner,
Mildt paa Livets Himmel tindre I!
Fra Aartusinders de vide Fjerner
Os end tryller Eders Harmonie:
:,: Vennehuldt sin Castor Pollux følger
Fra Olympos hist til Lethes Strand;
Orpheus her, trods Styres skumle Bølger,
Søger elskte Viv i Dødens Land. :,:

Hvad er' Lykkens Sole uden Eder?
Hvad med Eder Vanheldz Tordensky?
Trofast Eders hulde Lys os leder,
Naar vor Lykkes Vandringsstjerner flye.
:,: Guld og Høihed kan Minutet røve,
Skjøndt kun disse hylder Dognets Kryb:

Lysere, ved hver Ulykkens Prøve,
Stige I fra Vanhelds mørke Dyb. :,:

Af Kjærminder blaae og Myrther grønne
Bindes, ædle Par! idag Din Krands:
Huuslig Lykke Elskovs Blomst forskjønne!
Trofasthed Kjærmindens Himmelglands! —
:,: Da skal Livets Høst og Vinter svinde
Let og skjønt, som Vaar og Sommer, hen;
Venskab ømt om Ungdoms Fryd Dig minde,
Og, forædlet, skal Du nyde den! :,:

Reent, som Godhed i Dit ædle Hjerte,
Luer, Brudgom, Snillet i Din Aand:
Begge jeg i Vanheld kjende lærte;
Trofast rakte Du mig Vennehaand! —
:,: Skjæbnen intet Guld Din Ven tilveied' —
Og: hvad var vel Støv mod Vennefærd? —
Kun lidt Bryllupsriim var Alt, han eied':
Det hans Hjerte bringer! — See det her! :,:

Nr' 53.

Under Kosciuszkos Billede.

(1817).

Kosciuszko — stolte Vemodstone!
Evigt lyder Du i Dydens Land:
Under Nordens — under Sydens Zone
Hylder Dig hver fri og ædel Mand!
Naar Tyrannens blodbestænkte Minde
Styrtes, med Forbandelser, i Støv,
Skal en ædel Nu= og Frem=Tid binde
Krands af Laurbær Dig og Egeløv!

Nr' 54.

Napoleons Blodpenge.

(1818).

"'Tis phrase absurd to call a villain great:
Who wickedly is wise, or madly brave,
Is but the more a fool, the more a knave!"

(Kun Vanvid kalder Niding stor,
Der, gudløst klog, affindigt kjæk,
Er Skurk og Daare i des større Træk!).

"*Pope.*"

De skrækkelige Virkninger af Napoleons blodige Erobringskrige udvikle sig nu først tilfulde, ved Forbindingen af de dybe Saar, som mindre følte3 i Kampens Hede. Den kortsynede, store Hob, der, som oftest, blot ændser den nærværende, trykkende Virkning, og derover glemmer den forbigangne Aarsag, anseer derfor ogsaa stundom sin Ødelægger for sin Frelser. Stolende herpaa har Løgnens Aand, i den sildigere Tid, endog vovet, at fremstille vort Olds umenneskelige, bandlyste Dæmon som en sand stor Mand: — som en Verdensforbedrer! Nogle af de plum-

peste og frækkeste Exempler af dette Slags findes i de af Napoleons Danlinger forfattede "Bemærkninger fra St' Helena", af hvilke "Skilderiet", Nr' 39, 1818, optog et Brudstykke om Napoleons Penge. Om disse, som anføres benyttede til Anlæg af Vandverker, Landeveie, Kirker, Arbeidshuse for Betlere, osv', osv', osv', siges:

"Alt Dette tilsammen udgjør en Skat af adskillige Tusinde Millioner, som ville leve igjennem Aarhundreder, og tilintetgjøre Bagvadskelsen! — Historien vil sige, at alt Dette har fundet Sted midt under store Krige", osv'.

Disse stolte Ord — denne prægtige Folie under Verdensodelæggerens blodige Minde, forvandles til et Brændemærke i Sandhedens Speil:

Napoleon anvendte sit uhyre Rov fra det plyndrede Europa til Anlæg, som lettede hans Ærgjærrighedskrige, og blændede de Svagsynede iblandt hans Samtidige. Historien vil sige:

"Han ødelagde en Verden — og af dens Gruus anlagde han Bolverker for sin Udaad. Han indførte et ufolkeligt Fastlandssystem, som han vilde tvinge alle Andre til at overholde, imedens han selv hvert Aar underskrev mange Tusinde Frifartsbreve

til dets Overtrædelse. Han blodfarvede Jorden — han besmittede Guddommens helligste Tempel: Menneskets Hjerte, med Mord, Meeneed, Bedrag og hvad de ellers monne hedde: Voldsmandens mørke Aander! imedens han, hyklende, opførte Steenhuse til Guds Ære. Han gjorde en Menneskeslægt til Stoddere — og opbyggede Arbeidsfængsler for Tiggere. Bevæbnet med Frihedens Helteværd, reiste han sig en Voldsmandsthrone paa Dynger af dens Forsvareres Liig. Brammende med Sandhed, Videnskab og Kunst, stiftede han et hemmeligt Banditpolitie, som dræbte Ordet, og snigmyrdede Tanken. Kort: Pøbelmanden Buonaparte nedsablede sine Medborgere i Paris, for lovløs, saakaldet Frihed og Liighed; og Voldsherskeren Napoleon oprettede igjen Slavedommet iblandt sine sorte Undersaatter i Vestindien, og Arveadel iblandt sine hvide Undersaatter i Frankrige!"

Et lidet, men saare kraftigt, Penselstrøg til det store, rædselsfulde Maleri af Menneskejammer, der saa sønderknusende betegner Napoleons overvættes morderiske Krigerfærd, findes i Nr' 1 af Skuespiller Rosenkildes Ugeblad "Brevduen." Med gyseligen stærke, men vistnok sande, Farver, skildrer

der en ung, britisk Officier Valpladsen ved Waterloo, hvor saa mange Tusinde Slagtoffere, under ubeskrivelige Kvaler, udstønnede Livet, eller, sønderslidte, vaandede sig som Krøblinger — fordi en æreløs Ærgjærrig atter havde besteget sin frasvorne, attiliske Throne.

Dog — hvad vedkommer Andres Elendighed den store, egenkjærlige Hob, der blindthen beundrer alt Usædvanligt? — Paa den kan man med Ret anvende Burkes Ord:

"Der fandtes aldrig en nedrig og foragtelig Sjæl, som ei beundrede en uforfærdet og heldig Niding!"

Nr' 55.

Mit Valgsprog.

(Efter Lessing).

(1818).

Aldrig Sandhed Du fordølge!
For den Alt paa Spil Du sætte:
Liv og Lykke, Gods og Blod, —
Naar Du bør, og gavne kan!

Nr' 56.

†

Boghandler
Ivar Colding.

(1818).

"Hvem begrov' I hist i Dødens Have? —
Var det een af Danas rige Mænd?
Fik han Adelsbyrd til Fødselsgave?
Var han Helt, ved Sværdslag, eller Pen?"

""Vandrer, nei! — Den Mand, som hisset sover,
Vandt ei Guld, ei Rang, ei Heltenavn:
Gamle Cimberland, i Nordhavs Vover,
Fostred' ham i simpel Bondefavn.

Men, saa nordisk, som hans Heltestamme,
For hvis Haandslag fordum Roma faldt,
Blev han, i et Vexelold, den Samme:
Ærlig, hjælpsom, trofast, hvor det gjaldt!

Derfor, Vandrer, rinder saa vor Taare;
Derfor Sorgen bleger saa vor Kind;
Derfor stande vi ved Dødens Baare,
Og velsigne Livets fromme Sind!""

Nr' 57.

Partiaandens Tone

imod

Jens Baggesen og Adam Oehlenschläger.

(1818).

Es liebt die Welt, das Strahlende zu schwärzen,
Und das Erhabne in den Staub zu zieh'n;
Doch, fürchte nicht! — es gibt noch schöne Herzen,
Die für das Hohe, Herrliche entglüh'n:
Den lauten Markt mag Momus unterhalten;
Ein ädler Sinn liebt ädlere Gestalten!

Schiller.

Med Forundring og Uvillie har den bedre Deel af den danske Almeenhed længe taalmodigen, ja, langmodigen, gad jeg sige, hørt paa den uværdige Tone,

i hvilken Partiaanden, tildeels ligesaa aandsfattigen, som ordrigt, har stormet, for at nedværdige to af Danmarks største Digtere. Ifald vi ei levede i et saa overspændt, og derfor saa slappet, Old, at intet Særsyn længer tykkes os sært, da vilde vi næppe "troe vore egne Øine" (som Grundtvig nyligen har sagt), naar vi see Sort paa Hvidt for, at Danske gaae saa aldeles i Barndom, at de kalde Jens Baggesens evigen unge Ungdomsarbeider, hans tusindfarvede, fortryllende Digtervandringer, hans ømme Kjærligheds- og Vemods-Kvad, hans henrivende Høi- og hans begeistrende Lov-Sange: — "Indholdsløse Smaating"!? — Paa den modsatte Yderligheds Pynt opvækker det baggesenske Parti, skjøndt mindre udtrykkeligt nedrivende, ei mindre Forundring, ved den Ligegyldighed og Kulde, hvormed det omtaler hiin store Kjæmpedigter og Digterkjæmpe, der, saa vidunderligt begjælende, har fremmanet Nordens Helteold af de tusindaarige Grave, og ladet det, i Livets friskeste Farver, vandre, virke og røres for vort Blik, i de udødelige Verker: Poetiske Skrivter, Hakon Jarl, Palnatoke, Axel og Valborg, Helge; ei at tale om Sydens Kunstkjæmper og Naturliv, i Correggios og Hyrde-

drengens himmelske Farvespil! — Den sande Videnskabsmand er hverken Baggesenianer, Oehlenschlägerianer, eller Grundtvigianer, men — om jeg saa tør sige — Sandhedianer: thi Sandheden er hans eneste Parti! — Dog taler han altid med Agtelse og Varme om den lyse Fortjeneste, hvis Skygge han frimodigen bemærker. Kun Partiaanden, der dømmer om store Mænd, som den Blinde om Farven, kan glemme dette saa gandske, at den anseer Holbergs og Evalds Jevninger for Dverge. Ogsaa Solen har Pletter, men ophører derfor ei, at være Sol, ligesaa lidet, som Jens Baggesen og Adam Oehlenschläger ophøre at være to af Nordens største Skjalde, fordi den sidste gjorde et Feiltrin i en mudret Hule, og den første et Feilgreb i en forhexet Harpe. Overalt er det en unegtelig, skjønt sørgelig, Erfaringssandhed, at der kun gives faa store, frugtbare Forfattere, hvis Verker ei kunne inddeles i Sølv- og i Navne-Værdi, ligesom det, paa den anden Side, er vist og trøstende, at den første vil gaae og gjælde, naar den sidste for længe siden er opslidt og opbrændt, eller, i det Mindste, forslidt og, paa Rigsbankdansk: "forbrændt". Baggesen vil derfor ligesaa lidet kunne brevskrive sin Storhed bort, som Oehlenschläger

bortreise sin, trods den Vigtighed, hvormed forleden en af "Dagens" Skrivere opfordrede os til, at indsee dette, igjennem de Briller, han selv saa høiligen behøvede. Kun om det Ypperlige gjælder Sandsagnet: "Litera scripta manet!" (den skrevne Bogstav vedvarer!). — Og dette har netop Ingen, næst Horats og Schiller, saa hyppigen bragt mig i Minde, som Baggesen og Oehlenschläger, hvem jeg saa ofte har velsignet i mit Hjerte, fordi deres herlige Verker have glædet og trøstet mig i Livets mørke Timer, og hævet mig over en usel Tidsalders Usselheder. Hvad Oehlenschlägers: "En Reise i Breve til Hjemmet", angaaer, da negter jeg vel ikke, at den indeholder nogle Blade, der henhøre til det Maadeligste, jeg nogensinde har læst (hvortil jeg især regner Begyndelsen af 2den Deel); men, derimod vover jeg ogsaa, enten saa Baggesen vil erkjende mig for en virkelig Literatus, eller ei, at ytre den Formening, at hiin Reise har mange skjønne, aandfulde Anskuelser af Menneskelivet og Skueplads-Kunsten. Om jeg heri feiler, eller ikke, vil den rolige, upartiske Fremtid bedst kunne lære. — Dog, min Hensigt med ovenstaaende Linier var egentligen ei, at indlade mig i nogen Bedømmelse af Feidens Gjenstand, men blot af

den usømmelige Tone, i hvilken Striden føres imod de to udmærkede Høvdinger. Danmarks store Mænd bør ei, upaaanket, omtales med Ringeagt! Vel have allerede hiin Kamps forargeligen høitskingrende Trompetstød opjaget og fremæsket Grundtvig fra de dybe Steenhvælvinger i Nordens gamle Kjæmpehøie, og han har ogsaa, i "Skilderiet", Nr' 91, 1818, indhugget sin vante, dybe, kraftfulde Rune i Tidens Bautasteen. Men, da Ovenstaaende, paa Lidet nært, var skrevet, førend Grundtvig fremtraadte, og da selv den mindre vegtige Stemme for en god Sag ei altid er gandske uden Vegt: saa har ogsaa jeg her givet min imod en Tone, som tilsidesætter den Agtelse, der skyldes store Fortjenester. "Dixi, et liberavi animam meam!" (sagt har jeg det; nu er jeg uden Brøde!).

Nr' 58.

An das Dampfschiff Caledonia,

bei dessen erster Abfahrt

von Kopenhagen nach Kiel;

den 25sten Mai, 1819.

Im Fleiß' kann Dich die Biene meistern;
In der Geschicklichkeit ein Wurm Dein Lehrer seyn;
Dein Wissen theilest Du mit vorgezog'nen Geistern:
Die Kunst, o Mensch, hast Du allein!

Schiller.

Feuergeist des hohen Promethiden,
Immer höher strebt Dein kühner Flug;
Bis zum Thron' des donnernden Chroniden
Lenkest rastlos Du den Riesenzug:
Auf der Silberfluth der Wolkenmeere
Schwebst zur Sonne mit dem Adler Du,
Und, beherrschend das Gesetz der Schwere,
Fliegt Dein Kiel dem tiefsten Abgrund' zu!
Zwar mußt, gleich Alcmenens Sohn, Du ringen
Mit der Molchenbrut verjährter Nacht:
Pfaff' und Junker wollen stolz erzwingen

Was Dein Hauch schon längst ins Grab gebracht.
Doch, daheim ist jene Zeit gegangen,
Die nur Ritter, Mönch und Knecht gebar:
Deine Töne, Menschenbildung, klangen
Schon des Volkes Millionenschaar!
Morsche Ahnen — finstre Priesterlehren
Zucken nur im letzten Todeskampf':
Alle Stourdzas, alle Harmse wehren
Schwach dem Lichte in des Lichtes Kampf'.
Schwinden wird des Wahnes Nachtgebilde
Vor der Wahrheit hellem Morgenroth';
Walten wird Religion, so milde,
Göttlich lindernd jede Erdennoth.

Auch Du, jüngstes Kind der hehren Flamme,
Die Prometheus einst der Sonn' entschlug,
Auch Du, das die hohe Kunst, als Amme,
Und das tiefe Meer, als Mutter, trug:
Sey gesegnet uns, Du Bild der Zeiten,
Die durch Meer und Feuer vorwärts zieh'n!
Möge Dich, wie sie, die Gottheit leiten!
Mögest, Schiff, den Klippen Du entflieh'n!

Nr' 59.

Bedømmelse
af
Frøken Jessens kronede, saakaldte "Nationalsang".
(1819).

Wissenschaft.
Einem ist sie die hohe, die himmlische Göttin; dem Andern —
Eine tüchtige Kuh, die ihn mit Butter versorgt.
Schiller.

Saa vist det er, at Dyden har sin Løn, saa vist er det ogsaa, at Lønnen ikke frembringer Dyd; thi, denne ophører jo, at være det, saasnart den ei elskes og udøves for sin egen Skyld. Det Samme gjælder om Begeistringen for det Skjønne, hvis første Betingelse er fri, reen og altsaa uegennyttig Hengivelse til den begeistrende Gjenstand. Ifølge denne Anskuelse, har jeg aldrig ventet noget Stort af Priisopgaver for skjønne Kunstverker, og Erfaringen synes, at stadfæste min Mening. Næppe har noget Land meer

rundeligen udbudt sit Guld for ypperlige Malerier, end England, og dog have Raphaels, Correggios og Angelos Aander aldrig villet hvile over dets Malere.

Man misforstaae mig ikke! Ingen kan meer redebont erkjende og oprigtigere agte den ædle, humane Fædrelandskjærlighed, der saa varmt tolker sig i den, af et lidet Antal, størstedeels ei formuende, Mænd, udsatte, ikke ubetydelige, Priis, for en Sang om vor "Plet af Jord, hvor Livets Stemme steeg første Gang fra spæde Bryst". Ingen kan hjerteligere, end jeg, have ønsket en herlig Udførelse af hiin Opgave, paa hvis Bearbeidelse jeg, ifølge min anførte — man kalde den: sære! — Synsmaade, ikke selv kunde prøve mine ringe Evner. Men, Ønsket er en Datter af det varme Hjerte; Forventningen bør være en Søn af det kolde Hoved og den endnu koldere Erfaring. Og, desværre! synes denne sidste ikke at have gjort nogen Afvigelse, fra sin gamle, skjæve, hverdags Gang, for vore ærlige danske Hjerters Skyld. Langt være det fra mig, at tilsidesætte den Agtelse, der skyldes en Gutfelds, Mallings, Rahbeks, Thaarups, osv', Domstol! Men, længst være det fra mig, at troe paa nogen menneskelig

Ufeilbarhed! hvortil desuden endog den meest træl-bundne Aand næppe vilde kunne forledes i et Til-fælde, som det her omhandlede. Hine Kunstdommere have nemlig selv paa Prent kundgjort, at deres An-tagelse af Priissangen er lempet efter det Givne, som syntes dem Opgaven nærmest. Vist er det imid-lertid, at det ei blot er min enkelte, uforgribende, og uvegtige, Formening, men ogsaa, saavidt jeg har kunnet erfare, den danske Almeenheds samlede, indgribende og vegtige, Dom, der ytrer sig derhen, at det havde været bedre, om Prisen var bleven udsat anden Gang, ifald der, som man maa antage, ei fandtes indleveret nogen meer hensigtssvarende, end den nu kronede Priissang. Var denne Det, der syntes Opgaven nærmest, da burde Dommerne, ved fornyet Priisud-sættelse, advarende have mindet Priissøgerne om Horatses gyldne Ord:

"Sumite materiam, vestris, qui scribitis, æquam
Viribus, et versate diu, quid ferre recusent,
Quid valeant humeri!"
(Vælger, Forfattere, de Emner kun, der svare
Til Eders Kræfter, og veier længe,
Hvad Eders Skuldre mægte,
Hvad de at bære negte!).

Uden at ville sønderlemme hiin Sangs, om ei just bogstaveligen urigtige, saa dog saare misklingende Blanding af Versfødder, fornemlig i de to sidste Vers, vil jeg blot, hvad Formen vedkommer, gjøre opmærksom paa den eenstonige Slutning af Versene, i 4 lige, mandlige Riim, af hvilke de 2 endog gives i de samme Ord. Som bekjendt, er det en gammel Anke over rimede Digte, at de have for megen Klingklang, og derfor studser man, ved at finde denne, ret con amore, anbragt til det Yderste i en Folkesang. — Hvad Stoffet angaaer, tillader jeg mig, korteligen at bemærke Følgende: Danmark er os alle et helligt Navn; men, netop derfor bør det ei — om jeg saa tør sige! — tages forfængeligt, hvilket dog vel skeer, naar det udstødes 13 Gange i 40 Verslinier, af hvilke hveranden som oftest kun indeholder 3 korte Ord. Overhoved synes mig Sangens Aand i det Hele lige saa riig paa tung, kold Svulst, som fattig paa let, varm, simpel, rørende Høihed. Kun Begyndelsen af 2det Vers fremstiller kraftigen — skjøndt næppe fatteligt nok for Menigmand — vort Søland, under et skjønt, træffende, aandfuldt Billede. Iøvrigt troer jeg, at en Folkesang venligt bør minde et Folk om dets Glæder, ifald den ellers skal vorde

almindeligen istemt, og kun den, som vorder det, — kun den, som vinder Folkets Bifald og Stemme, er den sande Folkesang. Paabydes kan den ikke af nogen Domstol, fordi Glæden, Kjærligheden og Tanken ere frie Aander, der aldrig knælede for Magtens Throne. Dog, selv med Hensyn til Opvækkelse af Glæde, synes Frøken Jessen (af hvem vi ellers have enkelte vakre, muntre Smaadigte), at have været ligesaa uheldig, som i at tolke den, stundom vel vidt drevne, danske Folkedyd: Beskedenhed, hvilken hun gandske bortskyller i brusende Vandfald af stolte Ord. Saare naivt er Spørgsmaalet til Dankongen; thi, saa vist det er, at Ingen frimodigere kan besvare det med "Jo", end Frederik den 6te, saa vist er det ogsaa, at selv Frederik den 1ste ikke vilde have besvaret det med "Nei". De to tilføiede Ordforklaringer synes upassende til en Folkesang, som bør være forstaaelig uden Fortolkning. At den danske Sokrigers Seire berøres, uden Hensyn til vore (Prisen udsættende) Landkrigeres Helteminder, er vist ei skeet i Sagas Navn.

Men, nok herom! — Blot maa jeg endnu tilføie, at det kanskee ei havde været ilde betænkt, om Texten til en dansk Folkesang var bleven digtet til

vor sande Folkemelodie for Evalds herlige, kun ogsaa vel eenstonigen rimede: "Kong' Christjan stod." I det Mindste vil sikkert Ingen negte mig, at en Sangs Folkelighed beroer vel saa meget paa en rask, almeenyndet Tone, som paa Ordene: en Paastand, for hvilken den, fra Textens Side ligesaa maadelige, som fra Melodiens Side mesterlige, engelske Folkesang: "God save the King!" giver et kraftigt Beviis.

Maaskee vil man spørge, hvi jeg har talet her, hvor meer Stemmeberettigede have tiet? Dertil svarer jeg blot: Foruden de beskikkede Kunstdommere — iblandt hvilke Thaarup allerede forlængst har skjenket de dannede Stænder den skjønneste Folkesang, hvis Begyndelse jeg ovenfor har anført — findes vel de meer Stemmeberettigede iblandt de Priisøgende selv, som dog næppe ville tale og dømme i deres egen Sag. Af Frygt da for, at Ingen skulde ytre sig i dette, ikke uvigtige, fædrelandske Anliggende, hvis Priisudsættere, i ethvert Tilfælde, beholde den, ei ringe, Fortjeneste, at have vækket Følelsen for en ædel Folkesag — af Frygt derfor, tog jeg, i Nutidens Navn, til Gjenmæle imod Det, som ellers Fremtiden upaatvivleligt vilde have paaanket, med en nedværdigende Dom over den Samtid, der enten var

saa blind, at den ei kunde see, eller saa trælbunden, at den ei turde paavise ægte Stene, endog blot i en Sangerkrone.

Uden at ville fornærme Nogen, har jeg da, her, som overalt: upartisk og frimodigen, hyldet hvad jeg anseer for Sandhed, og denne Hylding er saa meget desto renere, som sikkert ikkun Faa glæde sig inderligere, end jeg, over det Gode og Skjønne, hvor det end findes. Roligen kan jeg derfor ogsaa slutte disse Bemærkninger med den bekjendte Ytring:

"Amicus Socrates, amicus Plato —
sed magis amica veritas!"
(Min Ven er Socrates, min Ven er Plato —
Men, endnu meer er Sandhed min Veninde!).

Nr' 60.

†

Louise d'Auchamp.

(1819).

Louise — dyrebare, elskte Navn!
Nys klang Du sødt ved Barndoms skyldfri' Glæder;

Ak, nu — Du minder os om bittert Savn:
Din Grav en Strøm af hede Taarer væder!

Louise var en Blomst, os Alle kjær:
Violen liig, hun, bly, med Vard ei brammed';
Hun elsked' Rosen mere, end dens Skjær:
Den hvide Rose meer, end den, som flammed'.

Mildt smiled' Vaaren os i Haabets Glands;
Den fagre Sommer straaled' os imøde;
I gyldne Fjerne flagred' Høstens Krands;
Bag Dæmring rødmed' Vint'rens Aftenrøde:

Dog — Ønsket smiler tidt i Haabets Favn,
Me'ns Stormen hyler vildt fra Dødens Huler:
Tidt kaster os dens Kjæmpearm i Havn,
Fra speilklar Sø, hvor ingen Luftning kuler!

Vi Svage glemme, at den Havn har Fred
For hver en Kval, som plager Jorderige,
Og, at en Fader styrer Stormens Fjed,
Selv, naar den knuser os et Himmelrige.

Louise var for lys for mørken Jord!
Gud bød sin Engel slukke Støvets Flamme;
Hun vandrer hist, hvor Lysets Fader bo'r:
Tilgiv os, Gud, at Graad kan Tak ei stamme!

Nr' 61.

Glæden.

(1819).

(Melodie: "St' Hansdag er Glædens og Midsommers Fest").

Den hurtigste Fugl under Himmelens Blaae
Er Glædens bevingede Time!
Den herlige Phønix kun fanges af Faa,
Hvor Mange om Glæden end stime:
:,: At fængsle den Frie er derfor en Kunst,
Som Kronen medrette vi give. :,:

Den Phønix ei ene Arabien saae:
Den findes i Syden og Norden;
Hvert Bryst, som for renere Glæder monn' slaae,

Den Himmelske drager til Jorden:
:,: Men, ak, kun saa ofte en blødende Barm
Fra Ædlingen fjerner dens Vinge! :,:

Hvor Venskab opliver det nedslagne Sind,
Der svæver den Fugl fra det Høie;
Fryd luer i Øiet, i Barm og paa Kind,
Og glemt er den eensomme Møie:
:,: I hjerteligt Broderlag lettes den Sorg,
En Enkelt ei mægted' at bære. :,:

Det føler Enhver i vor venlige Kreds,
Og derfor vi, jublende, kvæde:
Gid Hver paa vor Klode var glad og tilfreds,
Som her i vor trofaste Kjæde!
:,: Da var det en Gammen, at leve paa Jord,
Og Glæden var Phønix ei mere! :,:

Nr' 62.

De fire Gudinder.

(1819).

(Melodie: "Hvis et godt Raad I følge kan").

Fire Gudinder styre Alt:
Magten den Førstes Navn monn' være;
Rigdom den Anden man har kaldt;
Begge elske Søsteren: Ære;
:,: Dog er den sidste ofte gold,
Og tidt de første: — Svig og Vold. :,:

Mere, end alle hine Tre,
Mægter den fjerde Guddoms Vælde;
Alt vi den Fagre hylde see,
Selv en Baldur veed den, at fælde:
:,: Trofasthed smiler i dens Favn,
Og Kjærlighed det er dens Navn! :,:

Nr' 63.

Skydebane-Sælskabet
til
sin Dronning:
Prindsesse Vilhelmine Marie
af Danmark.
(1819).

(Melodie: "Ja, det var lyksalige Dage!").

At Mændene Lovbøger skreve,
Saa Kvinderne Stedbørne bleve,
:,: Har længst alt saa Mangen os sagt: :,:
Men, at sig de Lovmænd bedroge,
Da Valden fra Kvinden de toge,
:,: For Dagen skal nu vorde lagt! :,:

Kong' Oluf, med Tilnavnet Hunger,
Brød lidt sig om Maver og Tunger,
:,: Og huusviet smægted' hans Folk: :,:
Den Drot havde Grænder saa mange,
Som hersked' paa Fjeld og i Vange —
:,: Spørg Saga, hiin Sandhedens Tolk! :,:

Hun stiller de Gjenfærd for Øie,
Men peger paa Danebods Høie
:,: Og Perlen i Valdemars Æt: :,:
Marg'ritha, paa Daniens Himmel,
Bortstraaler en Stjernefkud-Brimmel
:,: Af Fyrster, hvis Daad var for let. :,:

Selv skjæbnefuldt Nutidens Dage
For Konger fremføre den Klage:
:,: "Vi vandre om Arbeid' og Brød!" :,:
Me'ns her os vor Drotning husvaler
Med Alraad mod Jordlivets Kvaler:
:,: Med Gammen og Druen saa sød! :,:

Høit derfor den Dronning vi ære,
Hvis Rige vort Samfund monn' være:
:,: Hun leve, og blive os huld! :,:
Vi takke Dig, ædle Fyrstinde!
I Hjertet vi gjemme Dit Minde,
:,: Meer troe, end det reneste Guld! :,:

Nr' 64.

Dänisches Volkslied.

(Nach J' Jetsmark; im Versmaaße des Urlieds; mit Tonsetzung von Weise).

(1819).

Goldene Saaten und duftende Auen,
Silberne Wellen um waldigen Strand,
Schwellende Segel und jubelnde Gauen:
:,: Das gibt Dir Stärke und Wonne, mein Land! :,:

Oft pflügt der Däne die brausenden Wogen;
Manchmal durch Länder erforscht er die Welt:
Stets fühlt er selig doch hin sich gezogen,
:,: Wo seine Kindheit die Sonne erhellt. :,:

Vormals hier kämpften die Freien und Braven,
Schützten die Unschuld, und straften den Wicht:
Herrschende Hügel, wo stille sie schlafen,
:,: Zeugen noch kräftig: "Einst schliefen sie nicht!" :,:

Herrlich im Buche der rollenden Zeiten
Strahlet der nordische Name hervor:
Helden und Barden und Weise begleiten
:,: Dänemarks Herrscher zum himmlischen Chor'. :,:

Noch thront die Kraft in den Schatten der Eichen,
Noch weilt die Freiheit auf nordischer Flur,
Enkel der Helden den Ahnen noch gleichen:
:,: Recht zeigt der Flagge und Fahne die Spur! :,:

"Recht, Licht und Freiheit!" bleibt stets unsre Lehre:
Sie pflegt der Norden, mit kraftvoller Hand.
Fried' um die Hütte, und Schwert für die Ehre!
:,: Heil unserm Könige! — Heil unserm Land'! :,:

Nr' 65.

†

Maler

Arjen Jacson.

(1820).

Naar en Leiesvend sin Lovsang toner,
Ved en mægtig Stormands Glædesfest,
Naar han, slangebugtet, Lasten kroner,
Me'ns det tordner "Vee!" fra Øst til Vest:

Da gjenlyder Retfærds høie Stemme,
Gjennem Frimods hjerve Strængeleeg:
Sandheds Toner Løgnens Præst beskjæmme,
Der sig, ærels, til Alt'ret sneeg.

Men — den samme Røst, som mandigt lyder
Imod giftig Smigers fule Aand,
Hylder ogsaa varmt de rene Dyder,
Der ei savne Guld og Ordensbaand.

Derfor, Jacson! paa Din simple Kiste
Skriver Sandhed Dig de simple Ord:
"Kraftfuld Færd og Broderſind han viſte,
Me'ns han vandred' her, paa dunkle Jord!"

Mægted' jeg, at ſtemme brustne Strænge,
Som saa mange Vanheld sønderrev';
O! — da tolked' de, end stærkt og længe,
Hvad Din Daad i Frelstes Hjerter skrev.

Dog, — frigjorte Aand, Du se'r mit Hjerte!
Se'r, hvor inderligt jeg takker Dig:
Ædelt lindred' Du saa tidt min Smerte;
Thi Du hjalp, før halvt den nærmed' sig.

Held Dig hist: i Aanders frie Rige,
Hvor kun Dyd og Kundskab give Værd;
Hvor ei Munkeaand og Vold bekrige
Sandheds Tolk, med Løgn og Ild og Sværd!

Nr° 66.

Stormanden og Bonden.

(Efter Goldsmith).

(1820).

Lad Stormand blomstre, eller visne hen:
Et Mundsveir skabte — skaber ham igjen!
Men, Landets Kraft og Stolthed: Bonden bold,
Erstatte, odelagt, ei Snese Old!

Nr' 67.

Til Sandhed.

(1820).

Laßt Euch nicht irren des Pöbels Geschrei,
Nicht den Mißbrauch rasender Thoren!
Vor dem Sclaven, wenn er die Kette bricht,
Vor dem freien Menschen erzittert nicht!

Schiller.

Høie Alf, med Snillets lyse Smiil,
Du, som flyer Hobens Trællevrimmel,
Me'ns Du fælder, med Din Flammepiil,
Løgnens Jette, midt i Vældens Svimmel!

Sandhed! Held os, thi Din Stund er nær!
Sønderknuust saa mangen Afgud falder:
Romas Nøgler, Bonapartes Sværd
Rustne bradt, naar Lysets Time kalder.

Træd beskedent frem, med ædelt Mod!
Siig: "at feigest Træl tidt vorder Løve,

Som, naar den har seet sin Vogters Blod,
Raser frem, at myrde og at røve".

"At saa mangt et Folk blev Rædslers Rov,
Fordi Pøb'len maatte Lyset tænde,
Me'ns den bedre Deel af Folket sov,
Indtil lovløs Haand hver Lov monn' skjænde".

Men: "at hver den Krone sidder fast,
Som er lutret reen i Viisdoms Lue;
Og: at Klogskab, Daarskab, Dyd og Last
Skjælnes bedst, hvor mange Blik dem skue".

Drotten siig, som ærligt hylder Dig:
"At hans bedste Svend er Sandheds Kriger,
Der, høihjertet, aldrig ændser sig,
Me'ns hver Usling kun sig selv ei sviger".

Viis ham Livet i det sandru' Speil,
Som os Saga stiller klart for Øie:
Lad ham lære, af saa Manges Feil,
Sig for Lysets Fader dybt at bøie!

Nr' 68.

†

Premierlieutenant
Frederik Julius Christian Brandt.

(1820).

Hvis en ædel Aand er Adelsbrev,
Selv en Kaiser mægter ei, at skrive;
Da var Du, i Døden, som ilive,
Brandt, en Mand, som Faa det blev'!

Stille var Din Gang paa Livets Vei:
Ikkun Faa Dit varme Hjerte kjendte,
Der saa ædelt for det Gode brændte;
Thi, til Skue slog det ei.

Men, til trofast Venskab fødtes Du:
Borge paa Dit Ord man kunde bygge!
Under Lykkens Sol og Vanheldz Skygge
Fandt Din Ven den samme Hu.

Og Hver, som kranker Ret,
Hvor end hans Vælde udsprang,
Bør evigt stæmples: "Voldsmand!"

Nr' 70.

Guddommen og Trællen.

(Efter det Tydske).

(1821).

Forbandelse for Fyrsterne det er,
At Trælle tjene dem, og Fuldmagt see
I Herrens Luner!

Shakespear.

"Hvi, Menneske! hvem riigt jeg haver prydet,
Hvi skuer knurrende min Himmel Du?"

"'O Fader! barnligt havde jeg mig frydet,
Men, ak, min Lykke stred mod Voldsmands Hu!

Vaar, Sommer, Høst og Vinter har mig tydet,
At Trællens Grav først dækker Livets Gru:
Min usle Hytte ingen Lov beskytter,
Og ingen Frelser til min Klage lytter.""

"Siig, Menneske! som jeg til Frihed skabte,
Hvor blev dens høie Aand, jeg skjenked' Dig?"

""I Trællesind og Egennytte tabte
Hver Talsmand, hist for Fyrstens Throne, sig;
Lav, fornem Pøbel halvt forstenet gabte,
Naar jeg, om Ret, frimodigt nærmed' mig:
Om Fred — om Frelse derfor jeg Dig beder,
Thi ingen Skytsaand meer min Arne freder!""

"Du, som Ubødeligheds Krands jeg rakte,
Hvi stander Du med blegen Aasyn hist?"

""Fra Skjændsel mig Din indre Stemme vakte,
Og derfor greb jeg Sværd mod Vold og List;
Dog, ak, jeg kunde Kampen ikke magte,
Thi næppe Een mod Ti jeg stred forvist!...."

Derfor sørge, ved Din aarle Grav,
Moder, Søstre, Brødre, Ven og Frænder,
Medens Haabet Gjensynsfaklen tænder,
Hist: bag Tidens vilde Hav!

Nr' 69.

Voldsherredømme.

(Efter Brookes: "Gustavus Vasa").

(1821).

Hvad end man siger:
Hverken arvet Krav, eiheller Tillids
Fribaarne Valg, saalidt som Præsters Salve,
Slet Intet mægter,
At hævde Last og Vold:
At give Lov til lovløs Vælde,
At binde Tro til Brøde,
Gjøre Vanvid til Fornuft,
Retfærdighed til Uret.
Voldsdaad hæver Hylding!

"Men, frisæl gaa'r, hvo modigt veed, at falde,
Ind i min Hal, naar Pligt og Ære kalde!"

Nr' 71.

Er Krig et nødvendigt Onde?

(1821).

Afsindige, forvendte Dødelige, I kjende ikke Krigen, ifald I forsvare dette rædsomme Uhyre! — De kolde, hjerteløse, ærgjærrige Verdensbødler: de umenneskelige, ærefløse Erobrere, føre Eder: deres Brødre, til Slagterbænken. Den gyseligste Retterplads for mange Tusinde Uskyldige kalde de Ærens Seng; det skjændigste Brødermord kalde de Ærens Stand! — Skuer dog blot hen paa en Valplads! Gjennemvandrer et Krigs-Sygehuus!

Louis Buonaparte.

Ordet Krig indbefatter al menneskelig Elendighed! og selv i den ene Forsvarskrig, der

føres iblandt hundrede Erobrings=, eller Ærgjærrigheds=Krige, ødelægges Jorden. Saa gandske overdrevet var derfor det Kjæmpebillede ikke, som en gammel Sømand, i sit Kraftsprog, engang anvendte paa vor Tids blodigste Morderængel, idet han udbrød: "Man samle mig de Taarer, hvilke Napoleon, i enhver Krog af Jorden, har afpresset Menneskeheden, og for fulde Seil skal det største Orlogsskib kunne seile derpaa!"

At Krigsstandens Skabere ogsaa kjendte det Uhyre, de skabte, viser den blændende udvortes Glands, hvorunder de søgte, at skjule, eller, i det Mindste, at formilde, Krigerens skrækkelige Bestemmelse, for Hobens kortsynede Blik. Hvor aldeles dette er lykkets dem, bevise de gjængse Benævnelser: "Ærens Stand", om Krigsstanden, "Ærens Seng", om Valpladsen. Over disse skjønt klingende, men her skammeligen misbrugte, Ord, har den tankeløse Mængde glemt, at der gives Handlinger, som ere saa fordervelige og fornedrende for Menneskeheden, at deres Udøvelse, selv, naar Pligten fordrer den, aldrig, uden at misbruge Sproget, kan kaldes Ære: og dette er Tilfældet med Menneskedrab, endog i en Forsvarskrig. Vilde man ikke finde det un-

derligt, om en Skarpretter fortalte, at han havde havt den Ære, at dræbe saa, eller saa mange, for Almeenheden farlige, Forbrydere? — eller, om Nogen sagde: "Jeg har havt den Ære, at dræbe et Menneske, som sniigmordisk overfaldt min Kone og mine Børn?" — Og dog vare de Dræbte, i begge nysnævnte Tilfælde, skyldige Forbrydere, hvorimod de Fleste, der dræbes i Krigen, ere, liigt deres ulykkelige, som oftest hjælpløse, Efterladte, uskyldige Slagtoffere, hvilke, i de fleste Krige (Erobrings- og Ærgjærrigheds-Krigene), af Statsvældens Jernhaand slæbes til Drab, Død, eller Lemlæstelse. Ja, skjøndt Dognets blinde Hylding af ovenanførte vanvittige Benævnelser og deres blodige Følger maa bringe Taarer i Menneskevennens Øie, kan han dog, paa sund Menneskeforstands Vegne, ei negte vor store Holberg et Smiil, naar denne Comus's udkaarne Yndling lader Bønderne i sin "Melampe" saa naturligt træffende sige:

"Den Karl maa have havt forbandet Lidt at bestille, som først fandt paa Krig, hvor Folk skulle slaae Arme og Been af dem, de ikke kjende".

""Ja! — og det er Ulykken, at vi Bønder vorde aldrig Mere, end det, vi ere. Vi maae gaae i Krig,

og sætte Arme og Been til, at en Lieutenant kan forfremmes til Capitaine, og en Capitaine til Oberst; men vi blive altid de Samme. Det gaaer der til, ligesom i Skakspil: Bønderne maae opofres, at Officiererne kunne komme frem!""

Man mistyde ikke mine Ytringer om Krigerens Stand! — Ingen erkjender gladere, Ingen forsvarer varmere, end jeg, den Sandhed, at der gives ædle Mennesker i alle Stænder, som i alle Troes- og Stats-Samfund — og min kjæreste Ven er Krigers, hvilket ogsaa jeg i min Ungdom var. Jeg ærer den retskafne Mand, til hvilken Stand han end hører; men, jeg ynker den hovedløse Daare, som gjør sig en Ære, og jeg foragter det hjerteløse Umenneske, som gjør sig en Glæde af, at forstyrre og tilintetgjøre Menneskernes Fred og Lykke, selv, naar dette skeer ifølge den hellige Pligt, at værne om Fædrelandet. En saadan Tanke- og Følelses-Maade nedværdiger endog Den, som Naturen udrustede med de herligste Aandsgaver, dybt under det eenfoldigste af menneskeligt følende Væsener, ja, selv under Rovdyret, der blot myrder af Næringstrang, og endda ingen af sin egen Art.

Var det ikke en gammel, ved Menneskehedens Be-

givenhedslære hjemlet, Erfaring, at selv det Affindigste og det Skjændigste have vundet Hylding; da maatte man forbauses over, at et umenneskeligt Uhyre, som Krigen, der endog nedværdiger vor Art under Orkenens Tiger, ei alene har fundet Forsvarere, som et nødvendigt Onde, men endog Tilhængere og Lovtalere, som et Slags Velgjerning for Menneskeslægten. Dog, hvorledes kan dette være anderledes, saalænge man, som hidtil, ikke anvender een Million til Menneskehedens Forædling og Held, ved Opdragelse og Underviisning, imod hundrede Millioner til dens Udartelse og Elendighed, i blodige, Kraften overspændende og derfor slappende, Frihed, Aand og Dyd myrdende, Ærgjærrighedskrige? — Hvad Andet kan der ventes af en Slægt, hvis store Hob, iblandt alle Stænder, ifølge sin Opdragelse og sin Omgangskreds, bestaaer og maa bestaae af Daarer og — Nidinger? — Det er, desværre, en haard Sandhed! men en Sandhed, som, hvor sørgelig den end er, dog bør erkjendes, fordi den kraftigen vækker ethvert ædelt Menneskes Stræben til vor Arts Forædling.

"Men" — vil her vel spørges, af mangen Een, hvem Ovenstaaende synes for meget og for haardt

sagt — "men, hvo ere da hine Krigens Forsvarere, Tilhængere og Lovtalere, og hvilke ere deres Grunde?" —

Deres Navn er Hærskare, men deres Grunde ere faa og byggede paa Sand. Følgende vil, haaber jeg, bevise det.

Den 1ste og talrigste Afdeling af hiin Hærskare indbefatter den foragtelige Pøbel, der findes i alle Stænder: Halvmennesker, som begabe og beundre Alt, hvad glimrer, f' E' Krigsdragter, Seiersoptoge osv', osv', ubekymrede, om det kjøbtes med Strømme af Blod og Taarer, naar disse blot ikke umiddelbart naae deres egne, grove og sløve Sandser. Med Harme har jeg ofte hørt slige Uslinger ønske Krigens Elendighed over deres Medmennesker, fordi Freden gjorde Aviserne saa tørre for — Menneskeblod!?

Endnu foragteligere er den 2den Afdeling; thi, denne bestaaer deels af hine handlende Rovdyr, som med Glæde følgte Menneskehed, Fædreland, Pligt og Ære, for at faae et Partie Caffe, eller Sukker til at stige: deels af hine ærreløse Menneskeslagtere, der, for egen Fordeel, ønske at føre Ild og Sværd, endog, om Fjenden derved fik Leilighed

til, at hærge deres Fædreland, som jo, selv i den heldigste Kamp, maa begræde tabte Sønner. — Den brave Handelsmand og den ædle Fædrelandsforsvarer høre naturligviis ei herhid!

Den 3die Afdeling er vel kun liden i Antal, men den eneste, som fortjener Agtelse. Til denne høre nogle faa agtværdige Mennesker, som enten ikke ere skarpsynede nok til, at gjennemskue de ældgamle Skingrunde, paa hvilke man spidsfindigen har søgt, at bygge og fastne Fordommen om Krigens Nødvendighed, eller: som have den falske Undseelse, ei at turde tilstaae, at de saa længe have hyldet en feilagtig Mening. De kjende, eller erindre, maaskee ikke Swifts vittige Sandsagn:

"At erkjende, at man har feilet, er jo blot at tilstaae, at man idag er klogere, end man var igaar!"

De flaue, forslidte, men, ved den store Hobs tankeløse Eftersnakken, almindeligen udbredte og hyldede Grunde, der anføres for Krigens Nødvendighed, ere fornemlig 3, navnligen:

1) "Menneskeslægtens altfor stærke Formerelse i Forhold til Jordens Underholdskraft;

2) Menneskekraftens Slappelse ved en almindelig og varig Fred;

3) **Umuligheden af en almindelig Freds uafbrudte Vedligeholdelse.**"

Hvor urimelige og latterlige de to første Grunde ere, det er strax indlysende for Enhver, som blot overveier Følgende:

Over 2 Trediedele af vor Klodes Jordflade ere aldeles øde, eller saare slet benyttede, ja, selv den for Tiden bedst brugte Trediedeel kunde dyrkes langt bedre. Den hele Jord vilde derfor, ved fuldstændig Opdyrkning og rigtig Statsstyrelse, kunne ernære 3,000 Millioner Mennesker godt, istedetfor, at den nu kun vedligeholder omtrent 1,000 Millioner slet. Hiin fuldstændige Benyttelse og rigtige Statsstyrelse udkræve imidlertid ei blot en almindelig og varig Fred, men ogsaa en saadan Anvendelse af Menneskeslægtens legemlige og aandige Kræfter, at disse vistnok ikke stode Fare for, at slappes ved Lediggang. Desuden er det jo ikke den blødagtige Vellystning, men den hærdede Bonde, der føres i vore Folkekrige. Overhoved synes mig Antagelsen af de ovenanførte 2 første Grunde for Krigens Nødvendighed ligesaa latterlig, som det vilde være, ifald en Jorddrot, af hvis Gods 2 Tredie-

dele laae udyrkede, vilde ansee det for nødvendigt, at hans Bønder dræbte hverandre, fordi han menneskekjærligen frygtede, at de maatte komme til, at sulte ihjel, eller slappes ved Ørkesløshed: — vel at mærke, ifald de ei anvendte deres Kræfter til noget Nyttigt, f' E' til at opdyrke de 2 Trediedele udyrkede Jorder af Godset!

Lader os først stræbe, at faae Guds herlige Jord dyrket og bebodet af lykkelige Mennesker! og da vil sikkert et Vink af Skabningens alvise og algode Opbavsmand (f' E' ved Indskrænkning i Menneskeformerelses-Evnen) adsprede det Mørke, der nu synes ugjennemtrængeligt for Jordtuens indbildske, ind i den fjerneste Fremtid krybende, kortsynede Myrer. — Menneskets Liv har naturlige Ønder nok; lader os ei forbitre det ved kunstige! især, om disse, som Krigen, tilintetgjøre 100 Gange Mere af Underholdsstof, end af Menneskeliv, og tillige slappe ved Overspænding.

Den 3die af de ovenfor fremsatte Grunde er unegteligen den mindst vigtige. Imidlertid vil Henrik den Eneстes ædle Fredsplan næppe stedse forblive Menneskevennens fromme, uopfyldte Ønske, naar engang en visere og bedre Efterslægts Folkefærd

alvorligen forsøge paa, fredeligen at afgjøre Staternes Stridigheder, ved en almindelig Verdensret af Statssamfundenes Afsendinger. Hvi skulde det nemlig være umuligt, ved den meest vegtige Kjendelse og Indflydelse af mange, forenede Stater, at bevare den Fred, hvilken det, som vi dagligen see, er muligt, at frembringe, ved den langt mindre vegtige Mægling og Anseelse af et Par Folkefærd? — "Det skeer aldrig!" hører jeg Nutidens Krigsvenner raabe. Men, det Samme raabte Mellemalderens Krigere om Næverettens Afskaffelse: — og den ophørte dog!

Den bedste Forberedelse og den varigste Grundvold til hiint største, som til ethvert andet, Gode for Menneskeslægten, er imidlertid vistnok Menneskets Forædling, ved alsidig Udvikling af dets Legems- og Sjæls-Evner, hvilken fornuftig Opdragelse og Underviisning alene kunne yde.

Det være mig tilladt, at slutte denne korte Afhandling over eet af Menneskelivets vigtigste Emner med følgende Linier af Frankenaus skjønne Digt "Valpladsen":

"Ak, begræd, at Adel, Navn og Hæder
Vindes end i Kamp og blodig Færd!

Bryd, min Samtid, bryd Din Fordoms Kjæder,
Eller Du er ingen Taare værd!"

Nr' 72.

Hvilken er den fletteste Regjering? Hvilken er den bedste Regjeringsform?

(1821).

Wer nicht, in gewissen Jahren seines Lebens, das Muster des besten Staates und einer allgemeinen Glückseligkeit mit derselben glühenden Liebe sucht, mit welcher er, in früheren Jahren, das Muster des besten und vollkommensten Weibes suchte: — der ist für höhere Wünsche, höhere Genüsse und eine höhere Bestimmung verloren!

Weitzel.

Den fletteste af alle Regjeringer er upaatvivleligen Pøbelens eller den raae, uvidende, uretfærdige og vilde Folkehobs Herredømme, hvis frygteligste Grundstof er Statsomvæltning: et undertrykt Folks

sidste, men altid sønderknusende, Redningsmiddel til det Bedre. Næst dette Herredømme, der stedse medfører ødelæggende Lovløshed, er enkelte Stænders, eller en enkelt Stands, fornemlig Geistlighedens, trælbindende Enevælde den forderveligste Statsstyrelse.

Hvad den bedste Regjeringsform angaaer, da er Besvarelsen af dette Spørgsmaal, hvilket vel iblandt alle er det vigtigste for Menneskeheden, næppe saa vanskelig, som det sædvanligen antages, fordi man næsten altid har besvaret det efter en lidenskabelig, overspændt, og derfor eensidig Anskuelse.

Enhver Regjeringsform er god, naar den er i gode Hænder, og den bedste er den, sam forener den største Eenhed, Hurtighed, Kraft, Viisdom og Retfærdighed. Naar altsaa en kraftfuld, duelig, ædel Fyrste staaer i Spidsen for et Folks Anliggender; da er Fyrste-Enevælden den bedste Regjeringsform, fordi den i ham forener den største Eenhed, Hurtighed, Kraft, Viisdom og Retfærdighed. Men, desværre! viser Historien os, igjennem alle Tidsaldere, næppe een Titus, Valdemar den Store, Henrik den Eneste, Christian den 4de, imod 100, som Sardanapal, Nero, Erik af Pommern, Ludvig den 14de.

Derfor er da, i Almindelighed, den Regjeringsform den bedste, som yder den sikreste Borgen for, at Regjeringen kommer i gode Hænder; og det gjør unegteligt den folkeforestillende eller repræsentative Statsforfatning, der vedligeholdes og forbedres af et Folks Viseste og Stedkyndigste.

Denne folkeforestillende Statsforfatning er 2 Slags, nemlig: 1) folkeforestillende-fristatlig (repræsentativ-republicansk); eller: 2) folkeforestillende-fyrstelig (repræsentativ-monarchisk). I begge tilhører den lovgivende Magt Folkeforestillerne eller Folkerepræsentanterne, som Folket selv udvælger og afsender, fra alle Statens Egne, til Regjerings-Forsamlingen. Den udøvende Statsvælde derimod bestyres under den 1ste Regjeringsform, f. E. i Nordamerica, af en, paa nogle Aar valgt, Statsforstander eller Præsident, som kan afskediges, ifald han ei regjerer efter Lovene, men ogsaa paany vælges, om han har regjeret godt. Under den 2den Regjeringsform besiddes den udøvende Statsvælde af Fyrsten, sædvanligen arveligt, stundom efter Folkevalg.

Nederlandenes nuregjerende Konge: Vilhelm den 1ste, aabnede den første Forsamling af Stats-

kamrene med følgende, lige saa sande, som skjønne, Ord:

"Mine Herrer! jeg lykønsker Dem og mig, fordi vi have givet vort Fædreland en Statsforfatning, der tillader mig, at gjøre alt Godt, men intet Ondt."

Nr' 73.

Statsminister

Mostings Fødselsdag.

(1821).

(Melodie: "Langt Meer' end Guld er Druen værd").

Vi hilse Nordets Liv med Fryd:
En Samojed' — med Taare;
Vi Døden ofre Klagelyd:
Han jubler ved en Baare;
:,: Og spørges der: "Hvo har vel Ret?"
Er Svaret ei saa gandske let. :,:

Er golden Lyst os Livets Maal,
I Jagen efter Glæder;
Da rækker Kjedsomhed sin Skaal,
Trods Festens Rosenkjæder:
:,: Og da har Ret vor Samojed',
Thi daadløst Liv er — Usselhed! :,:

Men præge vi med gavnrig Daad
Vort Jordlivs føie Dage;
Aftørre venligt Brødres Graad;
Ei Ret og Pligt forsage:
:,: Da er vel Livets Morgen værd,
At end vor Aften har den kjær. :,:

Og derfor, ædle Møsting, fro
Din Fødselsdag vi hylde!
Du est Dit Land, Din Konge tro;
Dit Ord er Hjertets Fylde:
:,: End ofte favne denne Dag
Dig her, i trofast Vennelag! :,:

Meer', end en Fader, var Du mig,
I Skjæbnens mørke Dage;
Tillad da, at jeg bringer Dig
Min Tak, i Toner svage! —
Ak! hvad er Læbens matte Sang
Mod Hjertets indre, dybe Klang?

Nr' 74.

Her og Hisset.

(Efter Delille).

(1822).

Voldsherskere, som røved' Himlens Torden,
Evindelige Loves Alt're knuse I!
Dog, feige Undertrykkere af Jorden:
O, skjælver! — til Udødelighed skabtes I!

Men I, Ulykkens Offere for Dage,
Guds Faderøie omt bevogter Eders Sti!
I Reisende i fremmedt Land, saa fage:
O, trøstes! — til Udødelighed skabtes I!

Nr' 75.

Madame A' Jetsmarks Fødselsdag.

(1822).

(Melodie: "Duftende Enge").

Kjærligheds lyse, født tindrende Stjerne
Straaler saa venligt til Menneſket ned:
Smiler ham Trøſt fra det himmelſke Fjerne,
:,: Dybt naar han føler, paa Jord, hvad han leed. :,:

Godhedens Billed' dens Lys monne være:
Diet det kvæger, i mildeſte Glands;
Skjønhed og Ynde dets Folier ere;
:,: Sølvreent det blinker, i Aftenens Krands. :,:

Reenhedens Billed' i det vi maae ære:
Sole har Pletter, — dets Skimmer er Snee;
Hines de brændende Luer fortære:
:,: Blid Majeſtæt i dets Gjenſkin vi ſee. :,:

Fagreſte Blomſt i ætheriſke Have!
Dig ligner Kvinden, ſkjøn, yndig og god:

Kjærligheds Stjerne, ved Vuggen, paa Grave,
:,: Smiler hun Taalets det himmelske Mod. :,:

Ak! men saa sjeldent den Ædle vi finde:
Kvinden af Hjerte, af Ynde og Aand;
Sværmen er flygtige Glæders Veninde,
:,: Endser ei Hjemmets de tryllende Baand! :,:

Dog, vor Auguſta! i Dig vi har fundet
Hende, der findes saa sjeldent paa Jord;
Modtag, Beſkedne, den Krands, vi har bundet:
:,: "Hil Dig! hil Dagen!" vi klinke i Chor. :,:

Nr. 76.

Middel imod Bagtalelſe.

(Efter det Tydſke).

(1822).

Bagtales Du, — tie roligen dertil!
Svar veier ei et Gran:

Den Slette tro'r dog hvad han gjerne vil;
Den Dumme — hvad han kan;
Den Kloge tier; Godhed skjuler Brøst:
Er ret Din Vei, — følg den, trods Løgnens Røst!

Nr' 77.

Brillemageren paa en Maskerade.

(1822).

Her de unge Damer og Herrer modtage
Hvad kun Oldinger søgte i fordums Dage,
Men nu hver Yngling af Tone maa bære,
Ja, selve Damen ei godt kan undvære:
Den Ild, der saa ømt i Deres Blikke spiller,
Viser mig klarligt, at De trænge til — Briller!
Kommer hid, mine Herrer, unge og gamle!
Ei længe hos mig efter Valget De famle!
Her svares til alle mulige Krav,
Fra varmen Vugge til kolden Grav:

Til Skuespil, til Concerter og Baller,
Ja, selv til Andagtens hellige Haller.
Enhver vil jo gjerne de Skjønne beskue,
Som sætte hvert følende Hjerte i Lue,
Ei blot i Ungdommens rosige Vaar,
Men selv trods Alderdoms sneehvide Haar.

Kikkerter og findes i nyeste Smag:
Vælg efter Behag!
Med nogle stirres lige paa Skjønhedens Sol;
Gjennem andre den straaler fra modsatte Pol.
De sidste især vil jeg anbefale;
Thi meer beskedent til Hjertet de tale:
Selv den undseeligste lille Gudinde
Kan heri fra Siden sin Udvalgte finde.
Min Smukke, vil De ei gjøre en Prøve?
Ukjendt kan De her, under Masken, Dem øve.
Af Deres Smag jeg venter den Gunst,
At De vil anbefale min Kunst.
Dog her er kun Lidt, men hjemme er Mere,
Hvor Æren jeg venter af Dem og Flere!

Min Broder, som reiste med Seeglas ifjor,
Fandt Priis, hvor han kom:
Paa Skjønhedens Straaler hans Rygte snart fo'r
Fra Hamborg til Rom!
Men, jeg bliver hjemme, og passer min Dont,
Som Modeflids-Mand;
Og derfor, i Danmark, mit Ry ganger rundt:
Alt sælge jeg kan!
Ved indenlandsk Kunstflid jeg tryllede frem
Det wiensk Hjem.
Me'ns Andre hentæres af Handelens Sot,
Jeg trives, som dansk Patriot!
For Kunstdommer-Øine selv Briller jeg sleeb,
Fordi de saa ofte fra Sandheden kneeb. —
Men Paris eiheller for Intet mig viser
Guldæblet i Cyprias Skaal:
"Thi Varer saa gode og billige Priser
Er' mine Bestræbelsers Maal!"

At Hver mine Varer til Kjøb monne friste,
Vil sees af denne sandfærdige Liste!

Som Tilgivt, for Intet, jeg rækker Dem den:
"Farvel! mange Tak! kom her snart igjen!"

Nr' 78.

Til Kong' Frederik den Sjette;
efter hans Sygdom.

(1822).

Herskervælden frygtes, Snillet hyldes;
Smiger følger Rigdoms gyldne Fjed;
Kun'syg Skjønheds Ønske flux opfyldes:
Hjertet ene vinder Kjærlighed!

Den er mere værd, end Jordens Kroner:
Disse tynge; hiin gjør Alting let:
Sorg tidt vaander sig paa Kaiserthroner;
Kjærlighed fandt ingen Lod for slet.

Den bortsmilerømme Moders Smerte,
Straaler Fryd, i Elskovs lyse Blik,

Skinner dunkelt, i den Dødes Kjerte,
Perler klart, i Veldaads Lødskedrik.

Ene Den kan lønne svareſt Møie:
Den, at være Styrer for et Folk;
Kjærlighed, i Millioners Øie,
Er et Fyrſtehjertes Løn og Tolk.

Leirekonning! ſku i Danſkes Øie:
Oldets Trængsler mørknede dets Ild;
Men, dets Taarer tindred' mod det Høie,
Ved Din Smerte, Danadrot saa mild!

Thi, hvo kjender ei Dit ædle Hjerte,
Der saa kjærligt slaa'r for Brødres Nød!
Hvo veed ei: det Størſte, Du begjærte,
Var: at ingen — ingen Taare flød!

Hviler end, paa Tidens sorte Tilje,
Ei Dit Danmark meer paa Rosens Blad;
Skjoldung'! om Din rene, ædle Vilje
Tvivles ei — i Hytte, Borg og Stad.

Derved Dankes Hjerte Du har vundet,
Saa, med trofast Hu, de elske Dig.
I den Krands, Dig Kjærlighed har bundet,
Slynge Vaarens Sundhedsblomster sig!

Under Skjæbnens uheldsvangre Dage,
Rakte, Konge, Du mig ædel Haand;
Takfuldt Hjertes Hylding Du modtage:
Svag i Ord, men varm og tro i Aand!

Nr' 79.

†

Siegward Altewelt.

(1822).

Saa reent som Liljen var Dit gode, ædle Hjerte;
Dit Liv var Rosens Vaar, Din Død var Venners Smerte.
Held Dig! thi her Du nød Din Ungdoms glade Dage,
Og hist, bag Gravens Fred, forstummer Livets Klage!

Nr' 80.

Dauerfolkets Skaaler.

(1822).

(Melodie: "Vil Du være stærk og fri").

Danebod og Dagmar gav
Himlen Danmarks Throne;
Margarithas Herskerstav,
Til trefoldig Krone;
:,: Den os gav, **Maria**, Dig:
Alle Hjerters Dronning!
Høit Pocalen hæve sig:
Dig og Danmarks Konning! :,:

Boven trindt om Herthas Øe
Slynger lysblaat Belte;
Gyldne Ax ved Solverso
Bølgende sig vælte;
:,: Grønnen Slætte smykke der
Blomster smaae, saa fine:
Drottens Blomster Skaalen her:
Caroline! — Mine! :,:

End staa'r Skjolds det gamle Huus
Paa de danske Vange;
Kaiserthroner sank i Gruus;
Ørnen selv blev Fange:
:,: Danebrog end hist i Sky
Bære Axels Volde:
Skaal hver Drot i Fred'riks By,
Med hans Farver bolde! :,:

Nr' 81.

Professor
Wendts Fødselsdag.

(1822).

(Melodie: "Smilende Haab").

Sundhed paa Kind, og Tak i Frelstes Hjerte
Hilse Din Dag, Hygeas ædle Præst!
:,: Venligt Din Aand bortmaner Sindets Smerte,
Medens Din Haand opliver Dødens Gjæst. :,:

Armodens Vraa Du til Dit Altar kaared';
Tidt, kjækt og varmt, Du tolkede dens Nød:
:,: Intet saa dybt Dit ædle Hjerte saared',
Som, naar Din syge Broder mangled' Brød. :,:

Nidingen huer ei Din djærve Tale;
Derfor sin Gift han spyer paa Din Vei:
:,: Lasten saa gjerne Dyden sort vil male,
Thi, selv sig da saa sort den tykkes ei. :,:

Aldrig Du ændse Avinds matte Pile!
Hvad mægte de mod skyldfrit Hjertes Skjold?
:,: Venskab og Agt de Gode Dig tilsmile:
Held til Dit Verk, Penias Kjæmpe bold! :,:

Nr' 82.

Dansk Folkesang.

(1822).

(Melodie af A' P' Berggreen; ogsaa: "St' Hansdag er Glædens og Midsommers Fest").

Hvor Barndommens Maiblomst omslynged' vort Haar,
Hvor Ungdommens Roser vi brøde,
Hvor Manddommens Eeg mellem Stormene staa'r,
Hvor Glemmigei blomstrer for Døde:
:,: Kun der, ikkun der, finder Hjertet sit Hjem,
Thi der kun fandt Mindet sit Eden. :,:

I Danmark, paa Blomster, vor Bugge den stod,
Der først vi bandt Kjærlighed Krandse,
Der Kjæmpehøi=Egen kvad Fædrenes Mod,
Kjærminder paa Grav der os standse
:,: Kun der, ikkun der, fandt vort Hjerte sit Hjem,
Thi der fandt vort Minde sit Eden. :,:

Sødt tonende Danamaals yndige Land:
Du Skovvang, bag himmelblaa Bølge!
Held signe i Freden Din blomstrende Strand!
I Orlog Held Danebrog følge! —
:,: I Dan, kun i **Dan**, fandt vort Hjerte sit Hjem,
Thi der fandt vort Minde sit Eden. :,:

Paa Sjølund han throner: vor Konning saa prud;
Dog mild, som den rolige Vove:
Han styrer sit Danmark med faderligt Bud;
Han lyder, skjøndt Hersker, dets Love.
:,: I Dan, kun i **Dan**, fandt hans Hjerte sit Hjem:
Held Kongen! — Held Skjoldungens Rige! :,:

Nr' 83.

Dänisches Volkslied.

(Im Versmaaße des Urlieds).

(1822).

Wo's Blümchen der Kindheit das Haar uns umwand,
Wo Rosen der Jugend uns glüh'ten,
Wo Männerkraft-Eiche in Stürmen bestand,
Wo Todten Vergißmeinnicht blüh'ten:
:,: Nur dort, ja, nur dort, findet Heimath das Herz,
Denn dort nur tönt's selig: "Gedenke!" :,:

Uns wiegte die Mutter auf Dänemarks Flur,
Da Kränze der Liebe wir banden,
Da Hünenmaal-Eiche zeigt Helden die Spur,
Da Blumen um Särge wir wanden:
:,: Nur dort, ja, nur dort, fand die Heimath mein Herz,
Denn dort tönt's mir selig: "Gedenke!" :,:

Süß tönenden Dänenwort's liebliches Land:
Du Waldflur, am bläulichen Meere!
Dir segne der Friede den blühenden Strand!
Stets Danebrog wehe mit Ehre! —
:,: In Dan, nur in Dan, fand die Heimath mein Herz,
Denn dort tönt's mir selig: "Gedenke!" :,:

Auf Sjölund, erhaben, der Herrscher uns thront;
Doch mild, wie die ruhenden Wogen:
Er strafet als Vater, als König belohnt;
Selbstherrscher — doch Recht nur gewogen.
:,: In Dan, nur in Dan, fand die Heimath sein Herz:
Dem Könige Heil! — Heil dem Reiche! :,:

Nr' 84.

†

Valdemar von Qualen.

(1822).

Das Leben ist der Güter höchstes nicht!

Schiller.

Mahoms Bødler hærge Tempes Dale,
Hellas's Bjerge farver Christenblod,
Loyoliters og Nanuders Tale
Stæmpler arvet Voldsfærd ret og god.

Ak! thi Oldet viden Leding fløved':
Vilde Horder sugeb' Slægtens Marv!
Friheds Morder faldt; men Lehnsaand røved'
Midt-Olds Spiir, til Nytids Trællearv.

Dog — end banker mangt et ædelt Hjerte,
Reent og varmt, for Godt og Skjønt og Sandt:

Tidens Dag med Fryd, dens Nat med Smerte,
Skued' det, i Sagas Straaler, grandt.

Haabet, og sig selv, i Døgnets Vrimmel
Taber aldrig Daadgudindens Ven:
Paa henrundne Seelers Skjæbnehimmel
Fandt sin Samtids Stjerner han igjen.

Naar han Lyset se'r i Kamp med Mørke:
Naar han hører Vanvids Munkesnak;
Stræber han, i Gjerning, Gud at dyrke,
Ofrende, for Kraften, Herren Tak.

Stille Tænker dyrker Gud i Aanden,
Naar han fælder Løgn, med Sandheds Mod;
Helten dyrker ham, med Sværd i Haanden,
Naar han vier Ret sit Hjerteblod.

Ogsaa under gamle Danmarks Ege
Grebe Skjalde Retfærdskampens Luur,
Ogsaa der dens høie Toner stege,
Rungende bag Oldtids Kjæmpemuur.

Og de vakte mangen Ynglings Længsel,
At omgjorde sig med Heltens Sværd,
Spræng Undertrykkes Morderfængsel,
Eller falde, sig og Frihed værd.

Valdemar! (hvad Navn monn' vel os minde
Saa om Danmarks store Hedenold?)
Valdemar! den Krands Du vilde vinde;
Thi Du varst en Yngling gjæv og bold!

Derfor rev Du Dig af Faders Arme,
Derfor bød Farvel Du Moderjord:
Selvisk Haansmiil kjølned' ei Din Varme,
Thi Du følte, Brødres Nød var stor.

Paa Zeitunys blodbestænkte Høie
Segned' Tyrken for Dit danske Sværd;
See! da lukked' Seirens Gud Dit Øie,
Men: Du faldt Dit Dan og Hellas værd!

I en Tempelhal, paa Ares's Vange,
Ristedes en nordisk Bautasteen:

Under Pindars høie Seiersſange
Smuldre Danakjæmpens Heltebeen.

Men, hans Aand, paa Friheds Ørnevinge,
Hilſer Marathon og Svarteraa,
Anende, at intet Spær kan bringe
Atter Død, hvor Tiden bød: "Opſtaa!"

Nr' 85.

Til Grev' A' V' Moltke;

den 1ſte Januar, 1823;

(for et Barn).

Sygdom kuede min Faders Aand;
Trangen ſaarede min Moders Hjerte,
Og hun ſaae ſin Børneflok med Smerte:
Fulde Hjerte knuuſt af tomme Haand!

See! da ſendte Gud os Hjælp i Nød:
Du blev Frelſens Engel, ædle Moltke!

Ordet er for svagt, til Dig at tolke
Hvad vort Hjerte os at sige bød.

Men, — en takfuld Taare ofres Dig:
Den er frelste Brødres stumme Tale;
Til Din Ridderborgs de gyldne Sale
Nærmer den, i Nytaarskrandsen, sig!

Nr' 86.

†

Provst

Frederik Carl Gutfeld.

(1823).

Haab, Kjærlighed og daadrig Tro
Som Himmelrigets Mure stande:
Bag disse skal, til salig Ro,
Trods Livets Stormnat, Fromhed lande.

Cervantes.

Hvor vore Fædre slumre, hist, i Fred,
Du saae, som Yngling, mine Barndomslege:
Her staa'r jeg, Olding, ved Dit Hvilested,
Med Sorg i Hu, og Graad paa Kinder blege!

Du virkede, som Faa, i Zions Gaard:
Dyd og Fornuft Dig vare Ledestjerner;
Din Tale var snart blid, som Sydens Vaar,
Snart djærv, som Bølgen, der om Norden værner.

Men, skjønnere, end Talen, var Din Daad:
Du hjalp Betrængte, venligt, flux og gjerne!
Du yndede' Smiil, men glemte aldrig Graad:
Den traf Dit Hjerte, selv fra viden Fjerne.

Skinhellig Hykler skjeled' til Din Færd,
Liig gridske Ulv i Fromheds Faareklæder;
Fordi Du aabent hylded' Livets Værd,
Og ei forsmaaede dets skyldfri' Glæder.

Men, Herren elskede sin gode Svend,
Og bød sin Engel, venligt ham at kalde:
Den elskte Hyrde savne vi igjen,
Naar Jordens Taager fra vort Øie falde!

Nr' 87.

Til Statsminister Kaas.

(1823).

Naar en Sandhedsven sit Øie vender,
Grandskende, mod Livets høie Maal;
Naar han, ærligt forskende, miskjender,
Og til Godhed rækker Malurtskaal:

O, da angrer det hans varme Hjerte,
Som sig viede til Retfærd ind!
O, da føler han, med dybest Smerte,
At den bedste Vilje tidt er blind!

Men, dog signer han den Haand, som spreder
Taagen, for hans jordisk svage Blik,
Og, ad vilde Tjørnestier, leder
Ham til Sandhedsvældets rene Drik.

Thi, ei mindre reen er og den Taare,
Som hans Hjerte ofrer Sandheds Gud,

Der, fra Støvets Vugge til dets Baare,
Slætter hver uvillet Brøde ud.

Ogsaa jeg har, fleer', end een Gang, feilet,
Ogsaa jeg har miskjendt ædel Mand;
Og dog har mit Hjerte ene beilet
Til at tjene Sandhed og mit Land!

Ædle Kaas! en ærlig Nordbo hylder
Sanddru her Din Godhed og Din Aand;
Kun Din Færd hans rørte Hjerte fylder:
Det er Dig, — og ei Dit Ordensbaand!

Tak, fordi Du Høisinds Haand mig rakte!
Tak for ædel Viljes varme Ord!
Den Hengivenhed, som Høimod vakte,
Indtil sidste Slag i Hjertet bo'r!

Nr' 88.

Velkomstsang
til
det danske Kongehuus;
i Altona, den 4de Juli, 1823.

(Melodie: "St' Hansdag er Glædens og Midsommers Fest").

Velkommen i Pinnebergs yndige Lund,
Paa Elbbreddens tryllende Høie!
Velkommen os, Skjold-Æt, fra baltiske Sund!

Dig Hylding tilsmiler hvert Øie.
:,: Fast stander Din ældgamle Throne i Nord:
Den Kjærligheds Skjoldborg omværner. :,:

Thi, ei blot vor Hersker, — vor Fader Du er:
Du deler vor Sorg og vor Glæde;
Hver Undersaat lige Dit Hjerte er nær,
I Koften og Purpurets Klæde;
:,: Eet Ønske kun fylder Din kjærlige Hu:
At aftørre Lidendes Taarer! :,:

Og derfor hvert Hjerte imøde Dig fløi,
Fra Sundets til Nordhavets Vove:
"Velkommen!" tiljubled' Dig Slætte og Høi,
Og Bølger og Vange og Skove.
:,: Som Cimbren, Teutonen tilsjunger Dig her:
"Velkommen blandt trofaste Sønner!" :,:

Nr' 89.

Willkommen,
dem dänischen Königshause
gesungen;
in Altona, den 4ten Juli, 1823.

Willkommen auf Pinnebergs blumigem Grund',
Des Elbufers reizenden Auen!
Willkommen uns, Skjoldstamm, vom baltischen Sund'!
Dir huldigen freundliche Gauen.

:,: So fest steht, als uralt, im Norden Dein Thron:
Ihn schützet die Schildburg der Liebe. :,:

Denn, nicht bloß der Herrscher, — Du Vater uns bist:
Du theil'st unsre Freuden und Leiden;
Gleich nah' Deinem Herzen der Unterthan ist,
Mag Kittel — mag Purpur ihn kleiden!
:,: Ein Wunsch nur erfüllt Dir den liebreichen Sinn:
Die Thräne des Kummers zu hemmen! :,:

D'rum flog Dir entgegen das Herz überall,
Vom Sund' bis des Nordmeeres Quellen;
"Willkommen!" Dir jubelten Hügel und Thal
Und Fluren und Haine und Wellen.
:,: Hier singt Dir Teutona, wie Cimbria dort:
"Willkommen im Kreis' Deiner Treuen!" :,:

Nr' 90.

Hjemkomstsang.

(1823).

(Melodie: "Vil Du være stærk og fri").

Paa den vide, grønne Jord
Dufte Blomster mange;
Vandreren fra kolde Nord
Trylle Sydens Vange:
:,: Men, dog savner han, saa mod,
Selv paa Romas Høie,
Vaaren, der saa venlig stod
For hans Barndoms Øie. :,:

Thi, hans Blomst kun trives der,
Trods de barske Vinde;
Blandt Provences Rosenhær
Kan ei Den han finde:
:,: I dens Bæger tindrer mild
Svundne Sorgers Taare;

Nydte Glæders lyse Ild
Straaler der saa saare. :,:

Blomstens Navn Kjærminde er;
Hjemmet er dens Have:
Barnets Leeg og Mandens Færd
Elske Fædres Grave.
:,: Mindets Roser drage hjem
Mod de elskte Steder:
Held hvo barnligt skuer dem,
Og om Mindet freder! :,:

Nr' 91.

Grev'

A' V' Moltkes Bryllupsdag.

(1823).

(Mel': "Skilt fra Dig ved Bølger, Bjerge, Dale").

I vort gamle danske Fædrerige
Færdedes saa mangen Ridder bold,

Værned' kjækt om Arnested og Pige,
Begge trygge bag hans blanke Skjold!
:,: Dybt i Runen end de elskte Navne
Staae paa Høien over Kjæmpens Been:
Fødeland og Mø sig kjærligt favne
Paa de Danskes stolte Bautasteen! :,:

Men ei Laurbær blot gav' Dannisære;
Egelov omslynged' Riddersværd:
Seiren over Vendens Vikinghære
Var ei Axels største Dannefærd!
:,: Ranzaus Hjelm ei Svarteraa blot straaler:
Lærdoms Fugl omsvæver Løvens Feldt!
Trolle ei blot glatte Lag tilmaaler:
Herlufs Holm fandt Bølgens vise Helt! :,:

Dog, — hvo mægted' alle Danske nævne,
Som forened' Storheds Doppeltglands?
(Lettere var Monas Klint at jevne,
End at sjunge hver vor Rosenkrands!)
:,: Een idag kun alle Hjerter hylde:
Danmark priser ham i Borg og Vraa;

Kun for ham sig alle Bægre fylde;
Thi han elsker Danaland, som Faa! :,:

Fædres Ry hans Skjoldemærke bærer
Over Bjerg og Dal og vilden Sø;
Men, langt meer hans egen Færd ham ærer,
Skjøndt hans stille Kreds er Herthas Øe:
:,: Bondens Fader, Videnskabs Beskytter,
Hver ulykkelig en trofast Ven,
Reise Hjerterne ham Ereststøtter,
Som ei Tidens Storme veire hen! :,:

Gjæve Moltke! Sandhed her Dig sjunger;
Vredes ei, Beskedne, ved dens Røst! —
Glædens Tone Dig imøde runger,
Thi, en ædel Viv er Livets Lyst.
:,: Hende Dig idag monn' Herren skjenke:
Hun vil lønne Dig med Kjærlighed!
Huuslig Lykke er dens huldе Fränke:
Begge signe Eders Fremtidsfjed! :,:

Nr' 92.

Statsminister
Mostings Fødselsdag.
(1823).

(Melodie: "Vil Du være stærk og fri").

Kun i Hjertet smiler Fred,
Og i Gravens Gjemme;
Paa hvert andet jordisk Sted
Hører den ei hjemme:
:,: Aristides's rene Navn
Maa af Landet drage;
Socrates: — en Verdens Savn! —
Giftens Bæger tage. :,:

Held da Hver, hvis skyldfri' Sjæl
Fred i Barmen bærer!
Hver, som vilde Brødres Vel! —
Ædel Vilje ærer!
:,: God, paa Jordens vide Rund,
ubetinget ene,

Styrker den, i Dødens Stund,
Hjerterne de rene. :,:

Mosting: — ædle, fromme Aand!
Den har Du i Eie;
Ingen Stjerne, intet Baand
Kan dens Værd opveie:
:,: Lad kun Utak væbne sig
Mod Dit danske Hjerte!
Der den aldrig saarer Dig,
Volder aldrig Smerte. :,:

Doppelt varme slu idag
Dine gamle Venner!
Doppelt fro vort Glædeslag
Hver en Sorg bortgjenner!
:,: Thi idag, fra Livets Pol,
Steeg Din Morgens Stjerne:
Gid Din Aftens milde Sol
Sildigen sig fjerne! :,:

Nr' 93.

Gudsbespottelse.

(1823).

Die Weltgeschichte ist das Weltgericht!
Schiller.

Naar Dødsstaalet Robespierrer slynge
Mod Enhver, som ikke Bøddel er;
Naar: "Nu love Alle Gud!" de synge
Over vilden Pøbels Rædselsfærd:
Da bespotte de Algodheds Gud,
Haane frækt Fornuft og Pligtens Bud.

Naar Dominicus til Baalet ringer,
For, i Tro, at kvæle Sandheds Røst;
Naar Loyola Clerkedolken svinger
Mod den store Henriks ædle Bryst:
Da bespotte de Algodheds Gud,
Haane frækt Fornuft og Pligtens Bud.

Naar Pilater Uskyld lade myrde,
Stæmple Skjændselsfærd som Kaiserdaad,
Kalde Folkeulven Folkehyrde,
Helligt — Voldsmænds Pharisæerraad:
Da bespotte de Algodheds Gud,
Haane frækt Fornuft og Pligtens Bud.

Naar med Pinebænk Neroner lønne
Ædel Heltekamp af trofast Folk;
Lade Kraft og Mod og Retfærd stønne
Under Leietrælles Morderdolk:
Da bespotte de Algodheds Gud,
Haane frækt Fornuft og Pligtens Bud.

Dog — end lever Herren i det Høie:
Kun et Blik, — og Kloder hvirvles hen!
Alt han skuer end med Faderøie:
Timen slaa'r, — hans Rige staa'r igjen!
Nattens Jette styrter i sit Sværd:
Doppelt klart er Dagens Morgenskjær!

Nr' 94.

Livet.

(Efter Shakespear).

(1824).

Et Puſt er Livet!
Hver en Luftnings Træl,
Hvis Spindvæv-Hytte ſvæver mellem Farer:
En Gjæk for Døden, ſom det bange fly'r,
Me'ns hvert dets Pulsſlag banker den imøde.
Dets Herre-Ret er Støv i Flitterglands,
Som ſkjælver feigt for Gravens Ormetunge.
Dets bedſte Ro er Søvnen, dagligt ſøgt,
Med Gru for Døden, ſom er intet Mere.
Selvſtændighed ſtaa'r ſjeldent i dets Kreds,
Thi Fordoms Øgle om dets Marv ſig ſlynger.
Dets Lykke veires, ſom i Storm et Siv:
Hvad ei det har, det ængſtligt eftertragter;
Hvad det beſidder, oftest det foragter.
Uſtadig er dets gallicanſke Aand:
Liigt Maanens Aaſyn, vexle Livets Farver.

Paa Guldets Dynger throner Armods Nød;
Thi Pengeæslet liig er Mammons Slave:
Han slæber, stønnende, Metallets Sæk,
Til, ubrugt, Dødens Jernhaand den aflæsser.
Kun sjeldent smiler Venskab i dets Favn:
Selv Blodets Røst i kolde Arving tier,
Om ei den kræver Frændens Hjerteblod.
Ei Yngling, eller Olding, Livet eier;
Om begge drømmer kun dets Middagsblund:
Dets friske Ynglingskraft udsuger Trangen,
Som tigger Skjærv af matte Gubbes Haand;
Før Ungdom vorder riig, den er alt gammel:
Paa Ild, paa Kraft, paa Lyst og Skjønhed arm
Til fro at nyde lange Møies Skatte. —
Ja, Tant er Livet!
En Lygtemand til Gravens mørke Sumper:
Af tusindfoldig Død omlures det;
Og dog det frygter den, der sikkert kommer,
Og jevner Alt!

Nr' 95.

Mit Liv.

(1824).

Mig strenge Skjæbnes Kjæmpearm henkasted',
Fra aarle Barndom, paa oprørte Hav:
Saa tidt dets vilde Storm min Baad afmasted',
Og styrted' den mod Bølgens dybe Grav.
Kun Flammen, der høit i mit Indre lued',
Ved Tro paa ham, som tændte Haabets Ild,
Kun denne leded', me'ns jeg roligt skued'
Mod Fredens Havn, igjennem Stormen vild.
Og stedse svæved' ned, i mørke Dage,
Hiin lyse Engel fra det bedre Land:
Med Haabets Krands omslynged' han min Plage,
Og gav mig Kraften til at holde Stand.
Dig, Venskab, og jeg fandt paa dunkle Klode:
Du følger ikke Dognets brede Strøm!
Mit Hjerte rørt velsigner Jer, I Gode,
Som styrked' mig i Livets Feberdrøm!

Me'ns Alt omvexler, bli'r den sande Ven,
I Solens Skin og Stormene, den Samme,
Og aldrig slukkes Hjertets rene Flamme,
Hvor end ham Nornens Luner kaste hen.
Bag Indus's Palmer, Missisippis Ege,
Fra Godthaabs Bjerg til Nordpols Cap Farvel,
Til Venners Bo tidt mine Længsler stege,
Med Bøn til Gud for deres Fremtidsheld:
Trods Tid og Afstand, skal de Kjæres Minde
Af Vennebarmen aldrig, — aldrig svinde!

Nr' 96.

Etatsraad

Collins Fødselsdag.

(1824).

(Melodie: "Smilende Haab").

Tidens Gudinder slynge Livets Krandse,
Men, ikke hver en Tinding smykke de;

:,: Ak! thi kun Faa, i Vaarens lette Dandse,
Kaste et Blik paa Vinterbanens Snee. :,:

Kundskab og Daad de Livsenstræer ere,
Udaf hvis Løv de Krandse flettes maae;
:,: Ei uden Hine Timen Frugt kan bære:
Ære og Dyd hver anden Krands forsmaae. :,:

Kundskab og Daad idag vi, glade, hylde:
Sjeldent de stod' forenede, som her!
:,: Sjeldent saa skjønt de hvert et Krav opfylde:
Snillet saa lyst! — saa ædel Hjertets Færd! — :,:

Ædle Collin! vor Røst er Sandheds Stemme:
Hvo kjender Dig, og føler ei som vi?
:,: Hele Dit Liv Du ofrer, Held at fremme:
Held følge Dig ad Pligtens Klippesti! :,:

Nr' 97.

Selvstændighed.

(Efter Herder).

(1824).

Fyldest Du gjøre Dig selv! — blandt det misdømmende Folk
Vil den Ene Dig god kalde, den Anden — slet.

Nr' 98.

Videnskab og Kunst.

(1824).

Den er ei Statens bedste Mand,
Der over hverdags Dont;
Men Den, som Donten fremme kan
Ved Kundskabs Straaler rundt:
Af Arbeidsdyr hver Stat har Nok;
Af Krybedyr for stor en Flok!

Nei, — uden Videnskab og Kunst
Er Livet uden Værd!
Zeus skjenked' os sin største Gunst
I Begges Tvillingfærd:
En Ore vel er værd sin Løn;
Dog, — endnu meer er Aandens Søn!

Nr' 99.

Generaladjutant
Bülows Fødselsdag.
(1824).

(Melodie: "Vil Du være stærk og fri").

Hoben skuer Livets Spil
Med et blændet Øie:
Høiheds Glands den skeler til,
Glemmende dens Møie.

:,: Lykken drømmer den kun der,
Hvor dens Straaler lue:
Hyttens Held faa'r først sit Værd
Under Hallens Bue. :,:

Ak, hvor sjeldent smiler der
Fredens milde Engel?
Ofte knuser Dagens Færd
Nattens Valmu'stængel.
:,: Smigers Snoge hvisle Svig
Til Fortunas Store;
Dreier Lykkens Kugel sig: —
Stik dem gjennembore! :,:

Dog, — eet Held har Høiheds Liv,
Skjult for Hobens Øie:
Skabe Lykke kan dets "Bliv!"
Lindre Trættes Møie.
:,: Men, ei Stormand blot er Den,
Som slig Daad sig kaarer:
Han er Menneske'hedens Ven,
Stor i Frelstes Taarer! :,:

Bülow, Danekongens Ven!
Godhed er Dit Smykke!
Tyed' Vanheld til Dig hen;
Trøst Du gav, — tidt Lykke!
:,: Derfor og Din Fødselsdag
Ei blot Borgen hylder:
Her — og under Hyttens Tag
Hjertet Bæg'ret fylder! :,:

Nr' 100.

An America.

(1824).

Noch wildern rings der Barbarei
Verjährter Wust und Schimmel;
Doch ämsig pflegest Du und treu
Des Götterstrahls vom Himmel:
Gestreut wird hoher Menschheit Saat!
Bald keimet Rath,
Strebt auf, und reift Heroenthat.
Aus roher Wildniß blühe schön
Ein neu' Athen,
Wo Xenophont' in Schatten geh'n!

J' H' Voß.

Sey mir gegrüßt, Columbus's Findelkind!
Zerfleischtes Opfer grauser Pizarronen!
Dreihundert Jahr' bließ der Sciroccowind
Des Henkerthums durch Deine Blumenzonen.
Nur selten stiegen Himmlische herab,
Die Balsam in die tiefen Wunden gossen:
Geschlechter sanken in Dein off'nes Grab,

Eh' Deinem Schooß' Unsterbliche entsprossen.
Den frommen Penn als Fremdling nahmst Du auf:
Er heilte mild was seine Hand berührte;
Sein fernes Grab barg langer Zeiten Lauf,
Eh' Gott zu Dir die eig'nen Retter führte.
Doch, — groß trit hier Dein Washington hervor:
Sein Heldenschwert erkämpft der Menschheit Rechte;
Dein Franklin öffnet dort des Lichtes Thor:
Sein Blitz zerstäubt des Finsterthumes Knechte.
In Dir auch erst der Norden frei erstand,
Und warf mit Kraft zurück die Schmach der Ketten,
Indeß im Staube sich Dein Süden wand,
Um nur ein Sclavendaseyn zu erretten.
Dein Beispiel lange staunt' er feige an,
Bis ihn der Hader seiner Dränger weckte:
In Bolivar traf erst die Zeit den Mann,
Deß festen Muth kein neuer Alba*) schreckte.

Dir lächelt Colon's ädler Schatten zu,
Columbia's unsterblicher Befreier!

---

*) Der spanische Feldherr Morillo.

Was kühn er fand, entrissest kühner Du
Dem Flügelschlag' der Raubbrut seiner Geier.
Für Ewigkeiten grünet schon Dein Kranz;
Ihn wird der ädeln Menschheit Hand Dir reichen:
Erlös'ter Freudenthränen sind sein Glanz,
Nicht Unschuldsblut erschlag'ner Brüderleichen.
Im Himmel einst wird Washington Dir nah'n;
Zum Thron' des Ewigen wird er Dich führen:
Dich wird als seinen Sohn der Herr empfah'n,
Weil Seraphim die gold'nen Harfen rühren!

Frei grüß ich Dich, Columbus's Findelkind!
Du trotze kühn der Zwangherr'n Gleißnerbunde!
Gib jedem Iturbid' die Todeswunde!
Nie senge Dich der Knechtschaft Höllenwind!

Anmerkung.

Die im obigen Gedichte enthaltene Verszeile:
"Gib jedem Iturbid' die Todeswunde!"
ist buchstäblich erfüllt worden, und liefert einen neuen

Beweis, daß die Alten nicht ganz ohne Grund einen Dichter und einen Wahrsager mit demselben Worte (vates) bezeichneten. Als das Gedicht "An America" zum ersten Male im Drucke erschien (Februar, 1824), lebte nämlich der entthronte mexicanische Kaiser Iturbide ganz ruhig in Italien, wurde aber einige Monate nachher in Mexico erschossen.

Nr' 101.

Det Nødvendige, men Vanskelige.

(Efter Kosegarten).

(1824).

Godt at gjøre er let; lettere Stort at udøve;
Et er nødvendigt, men svært: stedse det
Onde at skye!

Nr' 102.

Hvad Herskerne sjeldent finge.

(Efter Klopstock).

(1824).

Vodan Herskerne skjenked' Hovmod, og krybende Trælle
Trindt om det frygtede Spiir;
Sjeldent dem Viisdom han gav: —
Mennesker ellers de ei troede slagteligt Kvæg!

Nr' 103.

Den Skinhellige.

(Efter Shakespear).

(1824).

Han sukker, efter mangt et Bibelsprog,
Fromt dybt: "Jeg følger Skriftens rene Ord!"

Og saa beklæder han sin nøgne Ondskab
Med gamle Lapper af det Hellige,
Som jo er Djævlens vante Skalke-
skjul!

Nr' 104.

Døden.

(Efter Garth).

(1824).

At døe er lande paa den stille Kyst,
Hvor Bølger aldrig bruse, — Storme aldrig hyle!

Nr' 105.

An Schillers Geist.

(1824).

Lehrer, Tröster und Freund! wie soll ich Dich,
Herrlicher, nennen?
Mehr, als Alle, Du warst mir in des Le-
bens Gewühl'.

Wäre zu schwach nicht die Hand, um Dir den Lorber zu reichen,
Shakespear selbst und Homer nähm' ich die Kronen für Dich!

Nr' 106.

†

George Gordon, Lord Byron.

(1788—1824—36).

"There is a tear for all, that die,
A mourner o'er the humblest grave;
But nations swell the funeral cry,
And triumph weeps above the brave."

(Für jeden Todten gibt es eine Zähre,
Und einen Traurer an des Elends Gruft;
Der Völker Grablied tönt des Aedeln Ehre,
Und selbst der Sieg weiht ihm Cypressenduft).

"*Byron.*"

Hast Du sie gesprengt, der Erde Ketten,
Freier Geist in einer Sclavenzeit?

Solltest Du dein Hellas nicht erretten,
Dem Du Leier, Schwerdt und Gold geweiht? —
Ach, — sie welkten schnell, die holden Blüthen,
Die der Hoffnung Sonnenblume trug!
Wo der Willkühr feile Knechte wüthen
Lenkt kein Genius der Thaten Flug.
Zwar entströmte Deinem Flammenherzen
Manche Gluth zum jungen Freiheitsherd;
Du vergaßest Deine eig'nen Schmerzen,
Und ergriffest, groß, der Menschheit Schwerdt:
Aber, — langsam reifet alles Große,
Wo des Haders wilder Same schießt;
Wo, auf freier Ahnen Todtenmoose,
Tausendjähr'ge Unterjochung sprießt;
Wo entmenschte Sclavenbanden hausen,
Kaum entronnen ihrer Henker Wuth;
Wo der schnöden Staatskunst Wogen brausen,
Düsterroth von Unterdrückter Blut'. —
Doch, — Dein Werk wird nimmer untergehen:
Was die Hora reift, erhält die Noth;
Strahlend wird der Name Byron stehen
In der Freiheit schönstem Morgenroth.

Mag die Mode manchem Barden fröhnen,
Der die ferne Zukunft nicht erreicht!
Deine kühne Harfe wird noch tönen,
Wann, vergessen, längst Verläumdung schweigt.

Ruhe denn, im Glanze Deiner Thaten!
Dich wird segnen freier Zukunft Zeit,
Die Tyrannen, von der Stund' geweiht,
Brandmaal gibt, weil sie die Welt verrathen!

Nr' 107.

Am Geburtstage des Grafen A' W' von Moltke-Bregentved.

(Gefeiert in Deutschland, 1824).

(Melodie: "Das waren mir selige Tage").

Schnell rinnet die Welle der Zeiten,
Die Sehnsucht und Hoffnung begleiten,
:,: Zur Küste der besseren Welt: :,:

Wir leben dem künftigen Glücke,
Und Tod nur erbaut uns die Brücke
:,: Zum schönen elysischen Feld'. :,:

Doch, — selbst in dem irdischen Leben
Bewegt sich ein himmlisches Streben
:,: Nach Thaten, der Ewigkeit werth: :,:
Es leuchtet, wie funkelnde Sterne,
Aus hehrer, erhabener Ferne,
:,: Der Ruhm, von der Nachwelt verehrt. :,:

Bald strahlt er der Menschheit Befreier,
Bald Tönen homerischer Leier,
:,: Bald Wissen, bald Künsten der Noth. :,:
Ach! oft auch bestrahlt er das Böse,
Vergessend die stillere Größe,
:,: Bescheiden im Leben und Tod'. :,:

Doch, — mehr, als des Ruhmes Posaune,
Und mehr, als der Völkergunst Laune,
:,: Ist Wohlthun, im Stillen geübt: :,:

Nur ihm fließen Thränen der Wonne,
Nur ihm strahlt die innere Sonne
:,: Des Herzens, die Nebel nicht trübt! :,: —

Nur Wohlthun ist Ziel Deines Lebens,
Verehrung der Lohn Deines Strebens,
:,: O, Moltke, als Bürger und Mann: :,:
D'rum grüßen hier volle Pocale,
Im Kreise, beim festlichen Mahle,
:,: Den Tag, dem Dein Leben entrann! :,:

Nr' 108.

Statsminister
Kaas's Fødselsdag.

(1824).

(Melodie: "Der var en Konning i Leire").

Der fostres Mand i vort Norden
Med Kraft i Arm og Aand,

Og over hele Jorden
Rækker Æren de Danske Haand.
:,: Saa mangen herlig Stamme
Staa'r end fra Hedenold,
Og monne heelt frodigt bramme
Med Evighedsblomsten bold. :,:

Blandt Danmarks straalende Navne
Staa'r Kaas i Sagas Bog;
Med kraftig Jid at gavne
Det gjennem Aarhundreder drog:
:,: Tryg store Christjans Bugge
Stod bag dets Viisdoms Skjold,
Og hvor dets Sværd monne hugge,
Der segned' staalklædte Vold. :,:

End staa'r ved Skjoldungens Side
En Kaas af Æt og Færd:
Hans Aand erkjendes vide;
Hans Hu end har høiere Værd.
:,: Vi derfor Bæg'ret fylde,
I ærligt Danelag,

Vor ædle Kaas, for at hylde
Din Fødsels festlige Dag! :/:

Nr' 109.

Seraphen og Krigerne.

(Efter Franklin).

(1824).

"Oh, Caracalla! though thy heart was steel,
We've men like thee, who long have ceas'd to feel!"

(Skjøndt Staal Dit Hjerte, Caracalla, var,
Dig ligner mangen christelig Barbar!).

"*Byron* (Parga)."

En ung Seraph, som, for første Gang, sendtes ned til Jorden, med et Budskab fra den Evige, fik Aanden af et gammelt Statsbud til Veiviser. De svævede ned over Havet, der ombølger Martinique, i Middagsstraalerne af hiin lange, varme Dag, da Rodneys og Grasses Flaader udkjæmpede den

rædsomste, meest haardnakkede Tilintetgjørelseskamp. Igjennem mørke Røgskyer saae de Ildsvælgenes Luehav, — Skibenes Dæk opfyldte med Dynger af sønderslidte Lemmer, af Døde og Døende, — synkende, brændende, eller i Luften flyvende Seilere .... kort: al den ubeskrivelige Ødelæggelse og Jammer, hvilke rasende Krigere saa mordisk udbrede, oftest kun for en Bøddelære, som er Menneskeslægtens dybeste Skjændsel. Da brusede Seraphens Vinge, da lød hans Tordenrøst til Veiviseren: "Elendige! hvor fører Du mig hen? — Du skulde ledsage mig til Jorden, og har bragt mig til Helvede!" — ""Nei, Himmelfyrste!"" svarede Statsbud-Aanden: ""dette er virkeligt Jorden, og disse Bødler ere Mennesker. Djævlene behandle hverandre aldrig saa grusomt; dertil have de for megen Aand og Følelse!""

O, Chios! Ipsara! Helvedforbund! —

Nr' 110.

Statsminister
Mostings Fødselsdag.
(1824).

(Melodie: "I Øften følvblaa Dagen smiler").

Som hist i Romas Aftenrøde,
Da Friheds Sol gik ned,
Da Dyd og Sandhed gjaldt for Brøde,
Og Skjændsel Ære heed:
Vi skue Døgnets usle Old,
Paa Dyd og Sandhed gold'.

Dog, — som, bag Vinternattens Bue,
I Himlens Ætherhav,
En eenlig Stjerne monne lue
Høit over Jordens Grav:
En enkelt Aand end straaler mild',
I Tidens Storm saa vild.

En saadan Aand idag udbreder
Blandt os sin milde Glands;
Dens Straale Avinds Mulm adspreder;
Dyd er dens Liljekrands:
Bag skyldfrit Hjertes blanke Skjold,
Den knuseb' Løgn og Vold.

Og doppelt fryder os dens Lue,
I gjenfødt Klarheds Lys;
Thi, ak! vi blegneb' ved at skue
Den halvt udslukket nys.
Høv Bæg'ret høit i Vennehaand:
Vor Møstings Fødselsaand!

Nr' 111.

†

Strandingscommissaire
Hans Frederik Brandt.

(1794—1824—30).

Danske Seiler tidt paa vilden Sø
Trodser kjækt Orcanens Kjæmpevove;
Thi hans Havn er' Fødeland og Mø,
Smilende bag Danmarks Bøgeskove.
Der ham vinker Løn for mandig Færd:
Barndoms Roser trindt omkring ham gløde,
Pigens Øie straaler ham imøde,
Himmelblaat, som Hjemmets Mindekjær. —
Ak! men tidt en Afgrunds brede Seng
Redtes ham, dybt under fjerne Bølge,
Me'ns hans Mø, paa Haabets Blomstereng,
Hver en Stavn med Længslers Blik monn' følge.
Dog, — ei altid Ranas dybe Skjød
Vorder raske Søguts sidste Leie:

Stundom favner ham den blege Død,
Hvor dens Alfer Sotestraaet meie.
Ogsaa Dig, Du Verdenshavets Søn,
Gjæve Brandt! nys Hela bød, at lande:
Ikke indiskt Bølge, — Tuen grøn
Dækker Dig, bag Fædrehjemmets Strande.

Stormen tier, — Boven bruser ei
Paa hiin Kyst, hvor Dødens Snække lander:
Livets Hav er Kampens Klippevei; —
Gravens Havn omvaier Fredens Stander.
Derfor smiler Vennen til Dig ned!
Ei hans Hjerte Dig tilbagekalder,
Skjøndt hans Taare paa Din Jordhøi falder:
Du har vundet Himlens Salighed!

Nr' 112.

Sanct Petersborg;

den 19de November, 1824.

(Fremsagt paa Hoftheatret, i Februar, 1825, af kongelig Skuespillerinde Jomfru Jürgensen).

Fra Dybets Huler farer Stormen frem,
Og Fjeldets Graner bæve for dens Komme:
Ak, inden næste Midjenat er omme
Har grumt Orcanens Bølge fældet dem!

Ræd flyver Lappen gjennem Sneens Sky,
Paa Skiens Vinge, hjem til Hyttens Lue,
Me'ns underligt hans Hjerte monne grue;
Thi, Bjergets stærke Jetter hyle: "Fly!"

Hist Ægir hæver op det hvide Bryst
Af Finnerhavets høie, mørke Bove,
Der slynges vildt mod Nordens Egeskove,
I vrede Elementers Kjæmpedyst.

Stolt vælter der sig Nevas rappe Flod,
Fremstyrtende af Kunstens Klippesluser ....
Liigt Sneglens Skal, dem Oceanet knuser:
Den Havfru' kvæder, hvor nys Borgen stod!

Hvor — for et Sekel — Peters store Aand
I Dybets Svælg nedmaned' Skyens Fjelde,
Chaotisk Afgrunds Strømme atter vælde:
Et Siv er Kunsten for Naturens Haand!

Kun Gud er Herren, over os og den:
Han vinker, — stolte Kaiserborge svinde!
Forladtes Taarer drager han til Minde,
Voldsdrottens Dommer, — Undertryktes Ven!

En Afsky ham andægtig Hykler er:
Han præger Løgnen paa skinhellig Pande;
Og evigt os skal Jordelivet sande:
Gud styrer Dag og Nat og Morgenskjær!

Nr' 113.

Artilleriſt-Sang

paa

Kongens Fødſelsdag.

(1825).

(Melodie: "Mit fulde Glas og Sangens raſke Toner').

Vort Fødeland er Odins Helterige,
Hvor Guders høie Throne ſtod,
Hvor Asgaards Kjæmper ſøgte Hjem og Pige,
Hvor Skjalden kvad om Mandemod,
:,: Hvor Bautaſtenens Runeklang
End toner Oldtids Mindeſang. :,:

Dog, — ei blot ſvundne Dage tør vi ſjunge:
Ei blot om Skjold, om Rolf og Knud;
Thors Hammerſlag end huult fra Malmet runge,
Naar Hildur ſender danſke Skud:

:,: Thi vel er Danmarks Fred vort Maal
Men Fredens Skjold er Krigens Staal. :,:

Det skued' Danas anden Fredegode,
Og værned' viist mod Krig, i Fred;
Stavnløste Bonde Glavind han betro'de,
At skjerme Nordens Blomsterbed:
:,: Om Kunst og Videnskab og Plov
Han planted' Kraftens Egeskov. :,:

Vi derfor her, med Hjertets Toner, hylde
Vor ædle Konges Fødselsdag!
Høit kvædende, vi Alle Bæg'ret fylde,
I trofast Krigers Broderlag:
:,: Held Danmarks Folk, i Vraa og Slot!
Held Frederik, de Danskes Drot! :,:

Nr' 114.

†

Major

Johan Arnold von Schultz.

(1773–1825–52).

Hvo føres hist til Fredens stille Bo,
Me'ns Smertens dybe Vemodstoner klage?
Var det en Gubbe, segnende til Ro,
Nedbøiet, — *træt* af Livets mange Dage?

Ak, nei! — det var en Gut fra *Norges* Fjeld:
Rank, kraftfuld, Granen lig paa *Dovres* Tinde;
Hans Øie lued' Kraft og Mod og Held,
Hans Hjerte maatte *alle* Hjerter vinde.

Meer tro hans Haandtryk var, end røden Guld:
Hvem han det gav han aldrig sveeg i Nøden;
Trods Stormands Naade, — Rigdoms usle Muld,
Han fulgte Ret og Sandhed indtil Døden.

Lig Franklands Ridder, uden Frygt og Meen,
Hans Sværd var viet Fædreland og Ære:
Naar Tiden knuser Løgnens Marmorsteen,
Skal Frelstes Hjerte end hans Minni være!

Nys stod han saa, med Manddoms Ørneblik,
Og skued' roligt Tidens vilde Bølge;
Da rakte Nornen ham en Malurtdrik,
Og bød ham, Smerten i sit Indre dølge.

Som Ormen gnaver Blomstens skjulte Rod,
Og suger Purpursmilet fra dens Kinder;
Saa suged' stille Sorg hans Hjerteblod,
Og snart de visned': Livets blaae Kjærminder.

Dog, — Held ham! han har naaet Fredens Havn;
Han skuer, salig, Hjemmets Morgenrøde!
Her slynger Æren Laurbær om hans Navn
Hist juble Himlens Engle ham imøde!

Nr' 115.

Generaladjutant Bülows Fødselsdag.

(1825).

(Melodie: "Vift stolt paa Codans Bølge").

Ei Tidens mange Dage
Bestemme Livets Værd:
De Timer glide fage
For Dagens travle Færd.
Kun hvem en Krands omslynger
Af Hiertets Mindekjær,
Hvem ingen Taare tynger, —
Kun han gav Livet Værd!

Den Dag, han Lyset skued',
Ei blot er Venskabs Lyst:
Dens første Straale lued'
I Takkens varme Bryst.
"Han lindrede min Smerte!"
Fremstammer Kummers Søn:

"Sign, Gud, hans ædle Hjerte!
Der finde han sin Løn!"

Saa, Bülow, paa Din Morgen,
Bad mangen takfuld Røst;
Thi vidt Du lindred' Sorgen,
I Daad, — ved venlig Trøst.
"Held!" toned' Herthas Dale;
"Held!" Elbens høie Kyst;
"Held!" Norges Klippesale:
"Held Ham, de Godes Lyst!"

I Gjenlyds Toner svage
Dig hylder Venners Kreds:
Gud signe Dine Dage!
Lev længe! — lev tilfreds! —
Liig Bæg'rets Purpurlue,
Her ved Din Manddomsfest,
Din Oldingssol vi skue
I Livets fjerne Vest!

Nr' 116.

Epilog.

(Skreven for kongelig Skuespillerinde Madame Spindlers Aften-Underholdning).

(1825).

En Epilog, — en Eftertale,
Er ingen Klippefti,
Naar man, liig flittig Bi,
Beflyver vante Blomfterdale.
Da lader fig ret pænt befjunge:
"At Sommeren er endt,
Og har os Ryggen vendt;
At Storme Aarets Gravfang runge;
At froe vi tye til Hallens Sale,
Hvor Glædens Altar ftaa'r;
At Kunftens lyfe Vaar
Gi'r Liv Naturens Vinterdvale".....
Men, — Sligt er, fkjøndt en yndet Vife,
Dog kvædet lidt vel tidt,
Og derfor vel forflidt,

Som Aften-Underhold at prise....
Dog, — see! der fløi mig jo imøde
Et herligt, venligt Ord,
Som tyder — "dækket Bord":
For Sultne Meer', end Aandens Føde!...
Ja, tro'r ei Støvets Krav for lave!
Selv store Frits jo var, —
Skjøndt viis, — liigt hver en Nar,
Af Livets Potentat — en Slave!
Heelt kort jeg da mig vil udtrykke,
Saavidt jeg det formaa'r:
Behaged' Eder hvert et Stykke,
Da krandse vi vort Haar!
Men, — fløi for høit end denne Tanke,
Skjøndt ført af Viljens Piil;
Skal takfuldt dog vort Hjerte banke,
Om Noget vandt Jert Smiil!

Nr' 117.

Sømands-Tak.

(Skreven for "Bombebøssens" Concert, 1825).

(Melodie: "Vi Sømænd gjør' ei mange Ord").

Vor Ungdom skued' Danmarks Flag
Paa alle Verdens Have:
Dets Hjemkomst hilsed' Glædeslag,
Fra Beringssund til Trave.
:,: Den danske Søgut fandt sit Brød
Paa Stormens vide Slætte;
Og fandt i Bølgen han sin Død,
Hans Frænder dog blev' mætte. :,:

Men Tidens Strøm blev rød af Blod;
Vildt rullede dens Bover;
Selv, hvor den danske Løve stod,
Lød' buldrende Cartover:
:,: Da heis'des gamle Danebrog',
Trods Fjendens Røverhære:

Som fordum, Christjans Drenge slog',
Og hævded' Julers Ære. :,:

Dog, — Krigen røved' Fredens Brød;
Thi Handelsblomsten segned',
Og stolten Sømand tæred' Nød,
Me'ns Børn og Huustro blegned'.
:,: Vel kjæmped' han med vante Mod
For Arnestedets Kjære;
Men, — Armods Ebbe vandt ei Flod,
Som Snækken kunde bære. :,:

Saa gik det selv den raske Gut,
Med Kraftens stærke Arme:
Hans Stavn var knuust, hans Ro'r var brudt,
Trang kjølned' Hjertets Varme.
:,: Han søgte Død i Bølgens Favn,
Engang ham Livets Amme:
Forældre, Viv og Børn hans Savn
Med Hungerspiil monn' ramme! :,:

Os Gamle mangled' Egens Læ,
Den vilden Storm oprykked';

Ei meer det unge Livsenstræ
Vor Alderdom betrygged': —
:,: Da grebe Danske Bomben rund,
Til Eders Hjerter ty'de:
Mildt kvæged' I vor Aftenstund:
Hurra for Eder lyde! :,:

Nr' 118.

Sølvbryllups-Sang.

(1825).

Hvad kunde uden Kjærlighed behage?
Og uden Elskovs Tryllestav,
Hvad blev paa denne Jord tilbage? —
Den Kval at leve, — og en Grav!
Dorat.

(Mel': "Skilt fra Dig ved Bølger, Bjerge, Dale").

Brug og Misbrug vandre gjennem Livet:
Selv det Bedste tidt et Onde blev;

Alt, hvad Dødens Børn af Gud er givet,
I Anvendelsernes Bog han skrev.
:,: Stundom saa det Sletteste vi skue
Under Godheds lyse Morgenskjær:
Venskabs, Elskovs, Religionens Lue
Tændtes tidt for Nattens skumle Færd. :,:

Ak! af Eder selv, I Himlens Aander,
Kjender Hoben kun det tomme Navn:
Venskab under Guldets Dolk sig vaander;
Elskov segner hen i Lysters Favn;
:,: Religionen: — Livs og Døds Veninde! —
Findes vel et Ord, misbrugt, som det? —
Millioners Kvaler er det Minde,
Grumme Præster reiste vidt og bredt! :,:

Kun, hvor Aand og Hjerte ædelt stemme,
Toner Venskabs søde Sammenklang;
Kun, hvor Sjæle sig i Sjæle glemme,
Grønnes Elskovs lyse Myrtevang;
:,: Kun, hvor Tro i ædel Færd vi skue,
Dyrkes Gud i Sandhed og i Aand:

Thi kun der, af Hjertets Himmellue,
Varmes Jordelivets kolde Haand! :,:

Sjeldne Liv, vi feire her Dit Minde:
Venskab, Elskov, Dyd Dig Palmen vandt!
Sølverbryllups-Par, Din Krands vi binde
For de fem og tyve Aar, som svandt.
:,: Me'ns Dit Barn — Dit eneste — Du skuer,
Med sin Huusbond' og to Engle smaae,
Nære barnlig Ømheds Altarluer,
Tone Bæg'ret: "Fast Dit Held bestaae!" :,:

Nr' 119.

†

Artillerielieutenant

Frederik Phister.

(1802—1825—23).

"To be, or not to be? that is the question."
(Spørgsmaalet er: at være, eller ei at være?).
"*Shakespear.*"

Morgenrøden kaster Purpursmiil
Blegere paa Liljens Sølverkrone;
Middagssolen skyder Lysets Piil
Taageklædt fra Sydens Flammezone;
Aolsharpen aander, gjennem Kvæld,
Dybere Naturens Vemodssukke;
Stjernen, hist i Nattens Æthervæld,
Tindrer dunklere paa Grav og Vugge:

Thi, fra Livets lyse Morgenfærd,
Drog en Yngling nys til Dødens Skygger! —
Ei blot Frænden, — Alle var han kjær:
Korte Liv ham varigt Minde bygger.
Aarle vied' han til Viisdom sig:
Kundskabs Laurbær om sit Sværd han slynged';
Dog, — beskeden, from og elskelig,
Fordringsløs, han sig til Hjertet klynged'.
Alt som Ungersvend han vidste grandt
Hvad saa mangen Gubbe aldrig lærte:
Livets Viden er som oftest Tant;
Lyset tændes først i Dødens Kjærte!

Derfor næred' han, paa Jordens Øe,
Ei blot Klogtens Blus, men Godheds Lue;
Derfor lod ham Gud saa aarle døe,
Til at leve hist, bag Stjerners Bue.

Men, — hvo klager ei ved Rosens Grav,
Naar den segner bradt i Vaarens Dage? —
Ak, os minder jo dens brudte Stav:
Livets Roser visne hen saa fage!

Nr' 120.

En Spaadom,

ligesaa trøstende for Eiere af Ting, som advarende for Eiere af Penge.

(1825).

Uden at være begavet med overnaturlig Spaadomsaand, kan Enhver, som ikke er aldeles blind for den Fremtid, der udvikler sig af den skjæbnesvangre Nutid, med Vished forudsige: at Massen af de ædle Metaller: Guld og Sølv, om nogle Aar vil være saa overordentligen forøget, at alle Ting, især Livets første Fornødenheder: Føde, Klæder og Huus, ville erholde mangedoppelt forhøiet Værd, imod hine Værditegn.

Begyndelsen til denne store Omvæltning i Menneskelivet er allerede gjort i Rusland, samt ved den Bearbeidelse af Americas uhyre Guld- og Sølv-Gruber, hvilken engelske Pengeselskaber have iverksat. Selv Spaniens blodgjødede Jordbund vil atter engang frembringe nye phøniciske Skatte.

Vor Tids følgerigeste Opfindelse: Dampvæsenet, vil ogsaa, i Bjergværkerne, virke kraftigen til dette Maal, hvis Opnaaelse alle Tings-Eiere maae ønske, — alle Penge-Eiere frygte.

De Første, især Grundeierne, hvis skrækkelige Lidelseshistorie nærmer sig sin Ende, bør derfor, saa vidt muligt, beholde hvad de have; de Sidste derimod forskaffe sig hvad de ikke have. At Guld og Sølv nemlig, ligesaavel som Papiir, blot ere Værditegn, men Livets Fornødenheder Værdi, det vilde nok selv Hr' von Rothschild erfare, ifald han, thronende paa alle sine Guld- og Sølv-Dynger, strandede paa en øde Ø, hvor han ikke kunde faae Føde, Klæder og Huus. Med Glæde vilde han vistnok der bortgive al sin Mammon for en Bid Brød!

Nr' 121.

Die leichteste Art des Todes.

(1826).

In einem kleinen, deutschredenden, Kreise guter Menschen, welcher an Seelands reizendem Ufer des Sundes die warme Jahreszeit verlebt, fiel neulich, beim Anblicke der untergehenden Sonne, das Gespräch auf die leichteste Art des Todes.

Natürlicherweise waren die Ansichten eines solchen Gegenstandes sehr verschieden.

Einer behauptete, das Erstarren in einem Schneehaufen, unter guter Bekleidung, sey der schmerzloseste Abschied vom irdischen Leben; ein Anderer zog das Ersticken in Steinkohlendämpfen, während des Schlafes, vor; usw'.

Aufgefordert, äüsserte auch endlich ein ädles Weib — lieblich und anspruchslos, wie das Veilchen, erröthend, wie die Rose — seine Meinung über jene räthselhafte Umarmung der Zwillingsbrüder: Schlaf und Tod.

"Mir," sprach die Holde: "scheint das Hinüberschlummern in Blumendüften die sanfteste und schönste Art des Todes."

Diese Meinung fand allgemeinen Beifall, und ein junger Mann erinnerte sich nun auch, irgendwo gelesen zu haben, daß kürzlich zwei liebende, ädle, aber äusserlich unglückliche, Gatten, mit ihren beiden zarten Kindern im Arme, in Blumendüften freiwillig zum besseren Leben hinübergeschlummert wären.

Die, durch jene herderschen Betrachtungen des Sterbens, in meiner Seele erzeugten sanften Todesbilder versetzten meinen Geist unwillkührlich in die anmuthigen Gefilde "der griechischen Blumenlese."

Ob ich in ihrem Geiste nachstehende Zeilen gedichtet habe, — darüber mögen meine Leser entscheiden!

Wo vier gute Seelen ihr irdisches Leben in Blumendüften aushauchten.

Liebliche Blumen, der Duft, der euern Kelchen entflieget,
Führt, von den Mühen der Erd', sanft zur elysischen Ruh:
Müde des herbstlichen Sturms, süß schlummernd im Schooße des Lenzes,
Zieh'n wir zur schöneren Welt, wo keine Rose verblüh't!

Nr' 122.

Til Grækerland.

(1826).

Du staa'r som Bjergenes Eeg, der hvælver mod Himlen sin Krone,
Medens i Dybet dens Rod trodser den vældige Storm.
Homer os.

Kunsters, Viisdoms, Friheds Fødeland,
Gamle Hellas, herligt Du opstander!
Kraftigt fælder Du hver Avindsmand:
Christne Niding, — Mahoms vilde Bander!

Kun et Skjændselsold kan glemme Dig,
Moderland for alle store Minder,
Der saa født og ædelt flynge sig
I hver Krands, som Aandens Liv os binder.
Ja, hvad Herligt findes vel paa Jord,
Hvad Udødeligt i Kunstens Rige,
Hvad paa Grandsker-Afgrunds dybe Stige,

Der ei om Dit Mønsterland sig sno'r?
Hvor mod Himlen Dædalos sig svang;
Hvor Heracles Kjæmpekollen førte;
Hvor Homeros Heltelivet sang;
Hvor Athene Solons Viisdom hørte;
Hvor Æsop oprulled' Fablens Blad;
Hvor Miltiades Tyrannen kued';
Hvor til Seiren Pindar Lovsang kvad;
Hvor Heroer Sophocles omlued';
Hvor, i Steen og Farve, Skjønheds Glands
Phidias, Apelles himmelsk præged';
Hvor først Socrates gav Livet Sands;
Hvor Hippocrates dets Vunder laged';
Hvor med Skjemten Aristophanes,
Og med Alvor Thucydid os maled';
Hvor mod Trældoms Aag Demosthenes,
Lænkeknusende, sit Lyn udtaled'.....

Vel neddaled' dybt Din lyse Sol
I trælbundne Seelers mørke Vove:
Guldet veied' Alt fra Pol til Pol;
Stormands Lune gjaldt for Ret og Love;

Lumske Munke kvæded' Trællesang
Under Friheds høie Tempelbue,
Indtil Østens Horders Sværdeklang
Bød Dig, hylde Islams vilde Lue.

Den udtærede Din sidste Marv:
Ved dens Altar Dine Kvinder blegned',
For dens Bøddelsværd Din Manddom segned',
Fra Din Barndom fik Du Kval i Arv.

Saa, i Livets Grav, Du vaanded' Dig
Tre Aarhundreder af Jammerdage;
Ingen Frelsesængel nærmed' sig:
Troesbrødre ændsed' ei Din Klage;
Thi, saa bradt, som Sæbeboblens Skjær,
Svandt hiint Gry fra Kuriks gamle Rige:
Løvter maned' frem Dit rustne Sværd;
Statskunst lod dem alle troløst svige.

Men, nysmedet Lænke blev for tung,
Da med Kundskabs Vegt sig Frihed nærmed':

Gubben fløi til Areslegen ung,
Thi hans Glavind Tro og Arne skjermed'.

Og nu kjækt af Graven Du opstod,
Vældigt knusende Satrapens Værge,
Tændte Baunen høit paa alle Bjerge,
Farved' Slætten med Dit Hjerteblod.

Markos Botzaris Dit Banner svang
Over Leoniders Bautastene;
Ei Themistocles stod længer' ene,
Thi Miaulis kvad sin Seiersang;
Bølgen selv Din Kanaris antændte
Til et Luehav af Grækerild,
Der fra Dybet slog sin Vinge vild
Om de bange Snækker, Stambul sendte.

Da forbandt sig Guld og Svig med Vold,
For at knuse Friheds Ørnevinge:
Christne Niding gik mod Dig i Sold,
Og indvied' Osmans Morderklinge:
Bonapartes Svend hiin Turban tog,

Som hans Herre bar ved Nilens Bredde;
Ignats skrev ham i sin Helgenbog:
Broder Svig jo Broder Vold maa redde:
Derfor voved' man, at spotte Gud,
Og at haane hvert et ædelt Hjerte,
Ved at stæmple helligt Voldsmænds Bud,
Og vanhellig Undertryktes Smerte!

Vildt end raser Stormen mod Din Kyst:
Hung'rens Dæmon hæver Alis Slave
Hist paa Misolunghis Heltegrave;
Skjændsel hyler os hans Seiersrøst! ....

Dog, — forsag ei i den svare Strid:
Han, som veirer bort Tyranners Throne,
Skuer naadigt til Din Tornekrone:
Snart den kommer, Frelsens store Tid!

Indtil da, hver kjærlig Broderhaand
Ofre mildt, paa Dine Fædres Grave,
Ringe Skjærv for Livets største Gave:
Ædel Menneskelighedens lyse Aand!

Nr' 123.

Der 2te November, 1826;

in Altona.

Auch an der Elbe Gestad' begrüßen Dich liebende Seelen,
Tag, der dem mildesten Geist' irdische Hülle verlieh:
Fern von den Hallen der Pracht, wo blendende Größe Dir huldigt,
Segnet im Kämmerlein Dich, **Mösting**, mein dankbares Herz!

Nr' 124.

†

Commandeur
Peter Norden Sølling.

(1758—1827—69).

Du og ankrede i Fredens Havn,
Djærve Sølling, med det varme Hjerte,

Der saa kjærligt deelte Brødres Smerte,
Som nu slynger Krandsen om Dit Navn!

Gjennem Nordhavs dybe Bølgerøst
Kvæder Stormen evigt til Din Ære;
Thi, betvungne, maae dens Svende bære
Frelsens Baad til Norges Klippekyst.

Østersøen bruser lydt Din Færd,
Trindt Din **Bombehavn**, bag Axels Volde,
Hvor Du skaffed' Læ for Ægirs Bolde,
Aflægs' strandende paa Ald'rens Skjær.

Naar saa mangt et Navn er slættet ud,
Som krøb ind i Smigers Sandsteensminder,
End i tusind' Hjerter Dit man finder;
Thi, det skreves der af Frelstes Gud!

Sød er Hvilen efter gavnlig Dag:
Hvo vil da den Hvilende beklage,
Som til Veldaad ofred' sine Dage? —
Hæder, Sølling, om Dit strøgne Flag!

Nr' 125.

Conrad Hinrich Donners Geburtstag.

(1827).

(Melodie: "Bekränz't mit Laub" usw').

"Kurz ist das Leben!" rufen uns die Weisen:
:,: "Nur eine Spanne Zeit; :,:
Wir Alle eilen durch die Welt auf Reisen
:,: :,: Zur Heimath: Ewigkeit!" :,: :,:

Ein wahres Wort! Doch Alles läßt sich deuten
:,: Auf mehr, als eine Art; :,:
Und ich behaupte, trotz den weisen Leuten:
:,: :,: Sehr lang ist unſ're Fahrt! :,: :,:

Zu lang ist sie der Langeweile Sclaven,
:,: Der nur nach Freude jagt; :,:
Zu lang so manchem unterdrückten Braven,
:,: :,: Dem keine Rettung tagt. :,: :,:

Dem Glücke selbst, das Herz und Geist verbindet,
:,: In schönem Wechselklang', :,:
Selbst ihm, dem thatenreich die Stunde schwindet,
:,: :,: Wird sie, am Abend', lang. :,: :,:

Der Liebe nur ist stets zu kurz das Leben,
:,: Das ihren Theuern blüh't: :,:
Nach langen Jahren wird ihr Herz noch beben,
:,: :,: Wann schwach die Wange glüh't. :,: :,:

Doch, heute jubelt sie! denn herrlich schmücket
:,: Den Liebling hohe Kraft: :,:
Dem Tag', der ihn gebar, der uns beglücket,
:,: :,: Blinkt goldner Trauben Saft. :,: :,:

Dir, ädler Donner! tönen Becherklänge,
:,: Hier und am fernen Strand'; :,:
Umweh't von Flaggen, brausen Festgesänge:
:,: :,: "Heil ihm, dem Biedermann'!" :,: :,:

Nr' 126.

Til

Frederik Carl Christian,

Prinds af Danmark;

ved hans Formæling, den 1ste November, 1828.

Mandig Stolthed, selv for Throner,
Gjaldt det end om Gods og Blod!
Ræk Fortjeneste dens Kroner!
Løgnen fæld, med Sandheds Mod!

Schiller.

Tro, Prinds, ei Den, der hvisler for Dit Øre:
"At Du er stor, — tilbedet, som en Gud;
At hvert Dit Ord maa alle Hjerter røre;
At Viisdom stæmpler hvert Dit Fyrstebud!"

Han lyver! .... Tro den sandbru' Røst, der siger:
"At Dyden kræver Arbeid', førend Løn;

At Retfærds Spiir bedst styrer Jordens Riger;
At Sandheds Tolk er Rigets bedste Søn!"

Tro ei: at Modens Flitter, Høiheds Stjerne
Gjenstraale Dig et Folks Lykfalighed;
At Pøbelraab den stille Nød kan fjerne,
Der sukker ved det tomme Arnested!

Men tro: at Plovens Søn er Landets Styrke;
At Haandværk gavner meer, end Herrefærd;
At Handel, Kunst og Videnskab maae dyrke
Hvad Tapperhed omhegner med sit Sværd!

Tro ei: Alfader skabte Millioner
Til Offerlam for Clerk og Jarl og Drot:
At han indvied' Altare og Throner
For Jesuiter og Miguéler blot!

Men tro: det Vanskeligste her paa Jorden
Er, at beherske sig og Folket ret;
Skjøndt Intet lettere, i Syd, som Norden,
End, — at regjere sig og Riget slet!

Og viis: Gud gav Dig Drottens høie Vælde
Til Værn for Ufkyld, — Skræk for Svig og Vold;
Gav Friheds Sværd, til Trældoms Kryb at fælde;
Mod Mørkets Aand — Fornuftens lyse Skjold! ....

Da skal engang Dig Sagas Rune prise,
Og Du velsignes af Dit Fødeland:
I Snille lig hiin Christian den Vise!
I Hjerte lig vor Frederik Dannismand!

Nr' 127.

An

Friedrich Carl Christian,

Prinzen von Dänemark;

bei seiner Vermählung, den 1sten November, 1828.

Männerstolz vor Königsthronen, —
Brüder, gölt' es Gut und Blut!
Dem Verdienste seine Kronen!
Untergang der Lügenbrut!

Schiller.

Glaub' nicht, mein Prinz, dem Schmeichler, der
Dir flüstert:
"Groß, — angebetet bist Du, wie ein Gott!
Dein Blick erhellt was jedes Herz umdüstert!
Stets hohe Weisheit stämpelt Dein Gebot!"

Er lügt!.... Der Wahrheit glaube! sie verkündet:
"Die Tugend heischet Thaten vor dem Lohn'!

Der Reiche Heil wird nur auf Recht gegründet!
Des Reiches Bester ist der Wahrheit Sohn!"

Glaub' nicht: daß Völkerglück Dir wiederstrahlen
Der Mode Glanz, der Hoheit Stern und Schwerdt;
Daß Pöbelruf sie bannt, die stillen Qualen
Der Armuth, an dem leeren Feuerheerd'!

Der Pflug ist, glaub' es fest, des Landes Stärke;
Ein Handwerk nützet mehr, als Herrenstand;
Es bilden Handel, Kunst und Geist die Werke,
So Tapferkeit umhägt mit starker Hand!

Glaub' nicht: ein Gott erschüfe Millionen
Als Opferlämmer blinder Herrscherwuth!
Daß er Altäre weihete und Thronen
Der Jesuiten, der Miguéle Brut!

Glaub' aber Nichts so schwer im Erdenleben,
Als sich beherrschen und die Völker recht!
Obgleich es nie ein Leichteres gegeben,
Als sich regieren und die Reiche schlecht!

Und zeig': daß Gott Dir gab des Herrschers Erbe
Zum Schutz' der Unschuld, — Schreck' der Frevelthat;
Gab Dir der Freiheit Schwerdt, daß Knechtschaft sterbe,
Und, wider Pfaffentrug, Vernunft als Rath!....

Dann wird in Runen einst Dich Saga preisen;
Dich werden dankbar segnen Teut und Dan:
Im Geiste gleichend Christian dem Weisen!
Im Herzen — unserm Friedrich Biedermann'!

(Uebersetzt von dem dänischen Verfasser).

Nr' 128.

To

Frederick Charles Christian,

prince of Denmark;

at his nuptials, the 1st november, 1828.

Manly pride before a sov'reign's eyes,
Even, when at stake lie goods and blood!
Fain bestow on merit noble price!
Swear perdition to a lying brood!

Schiller.

Don't, Prince, believe, what flattery whispers oft:
"That thou art great, — a d o r e d as a god;
That all thy words charm every heart so soft;
That wisdom always leads thy princely nod!"

She *l i e s*!.... Believe the voice sincere, which says:
"That virtue asks the work, ere the reward;

That heavenly justice best each country sways;
That truth to ev'ry state is surest guard!"

Don't believe: that fashion's glitter, highness' star
Reflect a happy nation to thy eyes;
That mobbish cheers can patient mis'ry bar,
Who at her empty hearth, deserted, sighs!

Believe: that ploughmen are the national might;
That handicraft boots more, than lordly halls;
That fostering trade, art, science ought to light
The land, that valour with her body walls!

Don't believe: that God did millions create
As victim-lambs to kings, to clerks and earls:
That heaven did thrones and altars consecrate
To Jesuits and Miguels, — of hell the pearls!

Believe: the heaviest task, to man set forth,
Is: both to rule one'sself and nations right;
Tho' nought may easier be, in south, or north,
Than reigning, realm and duty: — all to slight!

And prove: that heaven made thee a mighty lord,
To innocence a wall, — a dread to guilt;
Of flattering slaves a foe, in mind and word;
'Gainst darkness strong, through reason's beaming
shield! . . . .

Then Saga's glorious runes shall be thy price;
Thou shalt be blessed by thy motherland:
In genius like to Christian the wise!
In heart to Frederick, the noblest man!

(Translated by the danish author).

Nr' 129.

À

Frédéric Charles Chrétien,

prince de Danemarck;

à ses noces, le 1er novembre, 1828.

Avec noble fierté parais devant les rois,
Même, quand il y va de ton bien, de ton sang!
Au mérite son prix, partout, où tu le vois!
À l'esclave menteur le dédain flétrissant!

Schiller.

Mon Prince, ne crois pas le flatteur, s'écriant:
"Que vous êtes du peuple adoré comme un dieu!
Que de vous chaque mot au cœur est tout-puissant!
Que, jeune, vous avez la sagesse du vieux!"

Il *ment*!.... Crois l'autre voix sincère, qui te dit:
"La vertu veut des faits avant la recompense;

C'est la justice, qui régit le mieux les pays;
La vérité en fait la meilleure défense!"

Ne crois jamais, que le clinquant de la grandeur
Te réfléchisse le bonheur de ta patrie;
Que les vive bruyants bannissent le malheur,
Qui, près du foyer vide, soupire et gémit!

Crois, que le paysan fait la force de l'etat;
Qu'un bon métier vaut plus, qu'une foule d'ayeux;
Que tu dois au commerce et aux sciences l'éclat,
Dont jouissent les pays, défendus par les preux!

Ne crois point, que le ciel créât tant de millions
Victimes des prêtres, des seigneurs et des rois;
Qu'il vouât les autels, les trônes, les nations
Aux Jesuites, aux Miguél: aux despotes sans lois!

Crois, que, dans ce monde, rien n'est plus difficile,
Que de bien gouverner soi-même et la nation;
Comme partout il n'y a rien de plus facile,
Que d'abandonner les rênes de la raison!

Et prouve, que Dieu t'a donné le diadème,
Pour punir les pervers, pour défendre les bons;
L'esprit libéral, aux esclaves l'anathème;
Contre le clergé bigot la sainte raison!....

Saga préservera de l'oubli ta mémoire,
Quand alors, avec orgueil, ton peuple te nomme:
Fils de Chrétien quatre, en esprit
comme en gloire!
Digne, en coeur, de Frédéric, le meil-
leur des hommes!

(Traduit par l'auteur danois).

Nr° 130.

†

Viceadmiral
Olfert Fischer.
(1747—1829—82).

Naturen maatte reise sig, og sige:
"Det var en Mand!"

Shakespear.

Hvi drøner det saa huult fra "Prøvesteen",
Ved Staalets Klang paa Kjæmpens Pandserside?—*)
Skal Kisten hugges ud til Heltens Been,
Hvis Minde staa'r, me'ns Kongedybet glider?

Hvi reiser Stormen sig i stille Nat,
Og buldrer vildt henover frosne Vover?—

---

*) "Prøvestenen" ophuggedes netop, da Olfert Fischer døde.

Skal Vindens Orgel bruse Kattegat,
Og Sund og Østersø, at Olfert sover?

Ja, - vel Du var de dybe Varsler værd,
Som skjulte Magter vied' Stovets Gjæve;
Thi, sjeldne Helt, Du svang tve-egget Sværd,
Hvis Tunger lærte Vold og Svig at bæve!

Krøb Løgnens Lindorm hen til Vældens Fod,
Og spyed' Gift paa Sandheds blanke Glavind;
Da traad' Du frem, med hiint Skjærthorsdags-Mod,
Og tolked' Retfærds Sag, trods mægtig Avind!

Derfor er Sorgen doppelt ved Din Grav: —
Ak, Sandheds Helt er jo en sjelden Kriger!
Din Hæder toner ei blot Nordens Hav,
Men hver en sanddru Røst i Nordens Riger!

Nr' 131.

Fyrst' Galitzin.

(1829).

"Gak, Galitzin!" Czar Peter bød:
"Gak did, min Livvagts Kjæmpe,
Hvor Nøtaborgen kneiser rød! —
Du Svenskens Hovmod dæmpe!
For længe alt den finske Bjørn
I Fjeldehulen brummer,
Fordi ham Ruslands Kaiserørn
Har vakt af Vinterslummer."

Fyrst' Galitzin flux samles lod
Drabanterskarens Brave,
Og iler saa, med roligt Mod,
Til Klippeborgens Grave.
Men, tolvte Carls seirvante Lyn
Ham knitre saa imøde,
At Czarens stolte Heltebryn
Sig sænke for de Døde.

"Flyv!" tordner han: "og bring det Bud:
Hid Galitzin sig drage!
Mordæng'len styrer Fjendens Skud!
Min Livvagt gaae tilbage!" ....

""Siig,"" svarer Galitzin: ""Din Drot,
At her kun Gud os byder!
Vi falde, — eller Svenskens Slot:
Sin Pligt min Skare lyder!"" ....

Og — see! Gud svigter ei hans Lid:
Snart Sveas Banner synker;
Og Seiren ender doppelt Strid,
Trods Herskerpandens Rynker ....

"Kom," jubler Peter: "til mit Bryst,
Du Tapreste blandt Mine!
Kræv hvad Du vil, for slig en Dyst!
Kun ei min Catharine!"

""Vort Liv var ei tilfals for Guld!
Dit Smiil min Færd belønner!

Men, — da mig er min Kaiser huld,
Jeg vælger een blandt Bønner.
For hiin **min kjække Avindsmand**:
Fyrst' Repnin, jeg den bringer:
Fra Træl til tabte Marschalsstand
Ham vinke Naadens Finger!""

Nr' 132.

An
Rußlands Kaiser:
Nicolaus den Ersten;
nach seiner Genesung.

(1829; also: vor der Verblutung Polens).

Du Herrlicher, an dessen Leidenstätte
Die Besten Deiner Zeit zu Gott gefleht,
Daß er den ädeln Herrscher mild errette,
Der, weltbewehr't, dem Bösen widersteht!
Wir preisen Den, der über Sonnen wandelt,
Weil gnädig er erhörte heißes Fleh'n!

Der Fürst der Mitternacht hat sich verhandelt:
Sein feiles Werk sieht er wie Spreu verweh'n!

Zwar bau'te er, nebst seinen Spießgesellen,
Dem Christenhenker Schiffe sonder Zahl,
Und, sträubend, trugen Aphrodites Wellen
Aegyptens Sclavenheer nach Pelops's Thal'.
Vor Ibrahim, mit seinen grausen Horden,
Verwelkte jeder Halm auf Hellas's Flur;
Ja, — Christensöldner führten sie zum Morden:
Der Unschuld Blut entströmte ihrer Spur ....
Doch, — Gott gab Lebenshauch dem todten Bunde:
Es donnerte bei Navarin' die Schlacht!
"Verdrießlich" hieß sie nur im Krämermunde:
Der Menschheit Morgenroth, nach langer Nacht!

So strahlte sie auch Deinem Menschenblicke:
"Unsterblich" nanntest Du der Sieger "That!"
Du sah'st des Bessern Keim in dem Geschicke,
Das schnell vernichtete der Bösen Rath.
Und, — sieh'! bald drangen Deine Heldenschaaren
Durch Fluß und Wald, durch Bergesschlucht und Thal,

Und trieben, menschlich tapfer, flugs zu Paaren
Des Sultans Knechte und der Krämer Prahl.

Bestrahlet von dem Glanz' der Heldensonne,
Und, hehrer noch, vom Ruhm der Menschlichkeit,
Durchglüh'te Dich, zu warm, der Großmuth Wonne ....
Und doch verkannt vom Türkensinn' der Zeit!

Heil aber Dir, dem alle Herzen schlagen!
(Die herzenslose Selbstsucht hat ja kein's!)
Leb' lange noch, Du Trost der Menschenplagen,
Du Schreck des miguélitischen Verein's!*)

---

* Nicolaus hatte damals erklärt: 'Wenn auch die ganze Welt sich zur Anerkennung Don Miguéls erniedrige: so werde ich es doch nie thun!"

Nr' 133.

Til
Danerkongen:
Frederik den Sjette;
efter Prindsesse Carolines Helbredelse.

(Februar, 1830).

Ei fordi Din Stol er Leirethronen,
Me'ns min Hytte staa'r ved Herthas Sti,
Hilser jeg Dig her med Harpetonen:
Thi, mit Hjertes Røst var stedse fri!
Men, — fordi Du bærer i Dit Hjerte
Dannished, liig Erik Eiegod,
Deler hver en Danmarks Søn Din Smerte,
Ofred' glad for Dig sit Hjerteblod!

Ædle Skjoldung'! Nornens tunge Vinge
Mørkned' alt Din Barndoms Morgensol;
Selv Din Ynglingsvaar randt hen paa Thinge,
For at skjerme Danmarks Kongestol;

Trindt Din Manddom Stormene sig hæved':
Krigens Glavind myrded' trygge Fred ....
Ikkun Freias lyle Alfer svæved'
Kjærligen om Hallens Arnested.
Der Du, efter Fyrstedagens Byrde,
Hviled' glad, i huuslig Lykkes Favn;
Huusbond', Fader, Ven blev Folkets Hyrde:
Menneskets fandt Løn for Drottens Savn!

Men, — paa hvert et Blad har Livet skrevet:
"Ei paa Jorden er det Godes Bo!"
Myrtebaandet tidt blev sønderrevet,
Medens Tvedragts Tidsler frodigt groe ....
Ogsaa hiin den hulde Rosenkæde,
Som Du knytted' nys med Faderhaand,
Som forjetter Dig og Danmark Glæde,
Tændte Bredens Ild hos Mørkets Aand: —
Med sin Flammelee han vilde meie
Lysets Lilje bort fra Danas Vang;
Thi, han hader hvert et Haab, vi eie,
Til at lysne Fremtids mørke Gang.

Dog, — Gud styrer! .... Liljen segned' ikke:
Snart dens Krone atter hæved' sig!
Danerkonning, læs i Folkets Blikke,
Hvor det trofast elsker den og Dig!
Var Dit Liv end fuldt af tunge Sorger,
Du maa glemme dem ved dette Syn!
Thi: det gamle Danmarks frie Borger
Bærer Hjertet under Øiets Bryn!

Nr' 134.

†

Min Søsterson:

Edvard Lithin.

(1818—1830—12).

Lille Edvard! har Du alt udaandet?
Svæver alt som Engel Du i Sky?
Venlig Slummer løste Jordebaandet:
Faklen sank for Himlens Morgengry!

Klart, som Lyset, var Dit milde Øie:
Tidens Taager mørkned' ei dets Glands;
Ei Du kjendte Jordens tunge Møie;
Thi, — Du leged' end med Barndoms Krands.

Derfor var Dig Livet end et Eden:
Sødt Du smiled' paa dets Blomsterkyst.
Salig Hver, som aarle vandrer heden,
Før Erfaring iisner varme Bryst!

Bland Dit Støv med Dine kjære Døde,
Vakre Dreng: saa lys i Aand, som god!
Naar fremstraaler os den Morgenrøde,
Som saa fage Gud Dig skue lod? —

Nr' 135.

Til Egennytte.

(1830).

Du fuleste af alle Livets Aander,
Som ofrer Alt for Dig, — ei Skjærv for Alt!
Me'ns Armod sig i frosne Hytte vaander,
Du kjøber Gjældsbrev paa dens sidste Pjalt!

Paa trinde Bug Du hviler fede Hænder,
Og stønner, mædket: "Hvor vi har det godt!"
Hvad ændser Du, at Modertaaren brænder
For Skorpen, Sultan vraged' i Dit Slot?

Dit dorske Øie ikkun sjeldent luer:
Kun Statens Trøske tænde kan dets Ild;
Thi blot for Postens Horn Dit Hjerte gruer,
Naar Børsens Spil Dig førte Coursen vild.

Men, — hør, og vrid Dig, Livets Vampyr-Øgle,
Der suger Blod af Mark og Stad og Hav!

Jeg vil Dig række Ariadnes Nøgle
Til Oprørs-Labyrinthens Folkegrav.

Me'ns hjerteløst Du stabled' Mammons Dynge,
Hvis Aagervæld udsprang af Flidens Sved,
Du laased' grumt for Arbeidsskarens Klynge
Hver Drivtens Hvid, hvormed den for Dig sled.

Hør! derfor bruser det fra Bretlands Strande:
"Giv Arbeid' os! giv Arbeid', — eller Død!"
Og Stormens Gjenlyd hyler vidt om Lande:
""Giv Arbeid' os, — ei Ladheds Tiggerbrød!"" —

Vel veed jeg grandt, at Livets høie Længsler
Ei stige blot til Bøn om dagligt Brød:
Men, — **Legemslivet Folkehoben fængsler;**
For Aandens Blik kun luer Aandens Glød!

Nr° 136.

Til
Adam Vilhelm,
Greve af Moltke-Bregentved.

(Nytaarsdag, 1831).

Kunde jeg, paa Nytaarssolens Dag,
Glemme Dig, min ædle Ven i Nøden,
Som fra Verre frelste mig, end Døden:
Fra at segne under Skjæbnens Slag!

Nei, Du Jarl af gammel nordisk Færd:
Kort jeg takker Dig for svundne Dage!
Gid Alfader fjerne hver en Plage
Langt fra Dig, hvert Dannishjerte kjær!

Drag i Fred Dit Livs den skjønne Gang!
Vaag for Veldaad, som Du hidtil gjorde!
Da skal Brødres Held Din Rune vorde;
Frelste Hjerters Tak Din Minnisang.

Sote-Alfen lænker end min Aand;
End kun Fremtids Mulm mit Øie skuer;
Men fra Hjertets Dyb det Ønske luer:
Dig og Dine skjerme Herrens Haand!

Nr' 137.

†

Snedker

Vilhelm Stremme.

(1810—1831—21).

Drengen fryded' mig ved munter Leeg;
Ynglingen — ved Fromheds milde Lue:
Derfor Lyren ei sin Yndling sveeg,
Hvem saa sage dækked' Gravens Tue!

Hen i Broders, Faders, Søsters Favn,
Om hvis Grave Aarets Kreds sig hegned',
Iled' Du fra Jordens dybe Savn,
I hvis Ørk saa mangen Rose blegned'.

Livet skuffer, — selv i Kindens Glød,
Selv i Øiets straaleklædte Lue:
Lyst, i Vaar, Dit Blik, Din Kind var rød; —
Vint'ren slukked' dem, bag Gravens Bue!

Aarle syssled' Du med Dødens Skriin:
Barnet redte Livets sidste Bugge;
Bradt dets Fakkel sank: — Dit Jordeliin,
Yngling, hede Taarer alt bedugge!....

Dog, — er Livet og vor Taare værdt?
I sex Tusind' Aar hvad er' dets Minder?
Clerkers Løgne, — Voldsmænds Bøddelfærd, —
Fordom, der med Seeler Aanden binder!....

Støvets Søn, til Gud Din Tak frembær
For hver elsket Aand, som heden stiger!
Jordens Svig og Vold og Trællefærd
Herske hisset ei, i Lysets Riger!

Nr' 138.

Aarene 1815 og 1831:

en Varselstemme.

"Tro ei, Alfader skabte Millioner
Til Offerlam for Clerk og Jarl og Drot!"

Aaret 1815.

"Drag i Kamp!" saa runged' Stormænds Haller:
"For den Gamle, for det No'r, som laller,
For Din Drot og for Dit Fødeland!
Fremmed Svøbe Dig saa længe kued';
Trældoms Harme i Dit Hjerte lued':
Kjæmp, — og Du skal vorde Friheds Mand!"

Tillidsfuldt drog' Folkets Helteskarer
Gjennem Strømme Blod og tusind' Farer:
Fjender segned', — Throner reiste sig.....
"**Tak** for Seiren, Fædrelandets Brave!
Planter Kors paa faldne Brødres Grave!
Gammelt **Baand** gjør atter lykkelig!"

"""Hvad skal **Lænken**?""" raabte Friheds Stemme:
"""Stormand, kan Dit Løvte alt Du glemme?
Har ei Folket ofret Dig sit Blod?
Har ei Du, med egen Haand, det skrevet:
Lovens, Rettens, **Friheds** Himmelbrevet,
Da Du traadtes ned af **Corsens** Fod?""" ....

"Han er falden! — Ene **Herrens Naade**
Knytted' Herskertømmens brustne Traade, —
Den, ei I, gjenreiste Høiheds Stol!
Himlen vied' os til Folkets Hyrder;
Hoben kaared' den til Livets Byrder:
Ikkun os ei blænder Friheds Sol!" .....

"""Men, — blot Dyd og Aand bør Palmen gives!""" ....
"Disse kun bag Seclers Skjolde trives,
Trods Fornuftens oprørssyge Skrig!
Herskervælden Folkets Søvn bør skjerme,
Standse Pøbelhobens vilde Bærme: —
Friheds sværmer, Fængslet kjølne
Dig!"

Aaret 1831.

Æslet og dets Herre:

en Fabel, efter Æsop.

"Langsrede, trofaste Ven,
Lad mig Din stærke Ryg bestige!
Til Trygheds Dale bær mig hen,
Thi grumme Fjender os bekrige!"

""Saa sagte, Huusbond'! — siig mig først,
Om doppelt Dragt de paa mig læsse!"" —
"Ih, nei! Du Tidsler faa'r — og Børst;
Men, — Sværd mod mig og Mit de hvæsse!"

""Ja, saa! .... Tilgiv, — jeg bliver her!
Hvad kunde jeg ved Toget vinde?
Til Tidsler, Slag og Trælleførd
Vil Du, som Fjenden, mig jo binde!'"

Nr' 139.

†

Conrad von Bergen.

(1783—1832—49).

Elskte Skygge, Tak for Dit "Farvel"!
Ogsaa jeg har kjendt Dit ædle Hjerte,
Ogsaa jeg har seet Dit Smiil i Smerte:
Ingen Skjæbne kued' Dig til Træl!

Lykkens Snække bar Din Ungdoms Hav;
Men, ei glemte Du, i Borgens Glæde,
At i Hyttens Jammer Taarer væde
Livets Nød, fra Vugge indtil Grav.

Derfor Vanheldς Storm ei skrækked' Dig,
Da den Tidens mørke Aand fremmaned';
Thi, den Godes Salighed Du aned',
Naar i Død hans Hoved bøier sig.

Fred med Dig, bag Tidens Grændseskjæl!
Stjerneskud blev her Din Aftens Lykke;

Men, en Glorie Dig hist skal smykke:
Stævn mod Lysets Kyst! — Farvel! — Farvel! —

Nr' 140.

Don Miguéls Erbrecht.

(1832).

Brandmaale viele sie trägt, die Zeit, die schnöde, die unsre;
Eines nur mangelt ihr noch: Stämpel der Rechte Miguéls!
Doch, — zugestanden, er sey der rechte Erbe des Thrones:
Ist denn ein Teufel nicht schon durch seine Thaten enterbt?

Nr' 141.

Sybillen.

(1833).

Aartusinder fløi over Livets Grave,
Fra sidst jeg vandrede paa Romas Jord:
Og end er Folket Egensotens Slave;
End Blændverk hersker over Syd og Nord!
Dog vil for sidste Gang jeg Røsten hæve,
Og tyde grandt hvad Fremtids Stjerner kræve.

Ei Syndflodens Bølger,
Ei Lavaens Luer,
Mit Spaadomsblik skuer,
Me'ns Skjæbnen det følger.

Cometen sig nærmer
Paa brusende Vinge,
Hvis Fjedre sig svinge,
Liigt congrevske Sværmer.

Ei er den af Taage,
Eiheller af Gruus
Fra himmelske Huus,
Hvor Aanderne vaage.

Papiir er den Drage,
Hvis Skatte de Hære
Af Vandbier tære,
Der Arbeidsbi plage.

De fordre dens Sødme,
Men spærre hver Sti,
Hvor flittige Bi
Saae Blomsterne rødme.

Og Pøbel de kalde
Det hungrende Folk,
Hvem Nøden gav Dolk,
Hvis Offer maa falde.

Saa faldt Assignater,
Som Galliens Nød

Bortkastet' for Brød,
Trods Seigl og Mandater.

Og saa skal end falde
Papirmandens Guld
I Statsskredets Muld: —
Bradt Tord'nen vil gjalde!....

Mit Varselsord, Du gamle Jammerklode,
Har jeg udtalet .... Dine Bødler lee!
Men, snart dem angre skal, at ei de tro'de:
At Jordens Børn bør dele Vel og Vee,
Og at ei Enkeltmand i Lyst bør svømme,
Me'ns Millioner Smertens Bæger tømme!

Nr' 142.

†

Balduin Einarsen.

(1833).

Rets og Sandheds Glavind førte
Du med kraftig Arm;
Ikkun Pligtens Røst Du hørte:
Frygtløs var Din Barm.

Og dog tie Danmarks Skjalde
Ved Din brudte Stav,
Medens Smigers Toner gjalde
Trindt om hverdags Grav!

Og dog saarer os saa ofte
Mindestenens Pral
Over Guld, der ei en Skofte
Skjænked' Hung'rens Kval!

Last og Dumhed træffe Frænder
Overalt paa Jord,

Medens Ingen Dyden kjender: —
Hist dens Palme gro'r!

Bar ei Smaahed her sin Krone
Gjennem Sneſe Old?
Herſked' ei, i hver en Zone,
Mammon, Svig og Vold?

Slyngeb' Clerk og Bloddrot ikke
Baand om Friheds Arm?
Monne tidt ei Loven ſtikke
Dolk i Uſkylds Barm? . . . .

Derfor va'rſomt Hoben ſkrider
Gjennem Livets Færd;
Hylder Folk og Skik og Tider:
Ret har Magtens Sværd!

Nr' 143.

Til

Carl Ludvig,

Hertug af Lucca.

(1833).

Trajanſke Himmels Herſkerſol!
Mildt gjennem Mulmets Sky Du lyſer,
Hvor Sjælen modeneſiſk gyſer
For Munkedrottens Dommerſtol.

Hil Dig, fra hver en ædel Aand!
Dit Løgnraad ſpandt forgjæves Ranker,
Skjøndt fulgt af Bødler alt og Lænker ....
Din Retfærd løſte Folkets Baand!

Kun lidet er Dit Fædreland:
Mod Ruslands Klode blot en Tue!
Men, ſelv en Verdenskrones Lue
Ei Retfærd overſtraale kan.

Naar Kongerigers Bøddeldrot
Forbandet sænkes ned i Graven,
Bekrandser Saga Hertugstaven,
Der selv var Rettens Undersaat.

Ei blot paa Luccas Skjold Du skrev
"Libertas", mellem Egeløvet:
Du hæved' Menneskет fra Støvet,
Ved Borgerfriheds Himmelbrev!

Nr' 144.

†

Professor Anders Gamborg.

(1753—1833—80).

"Stille Tænker dyrker Gud i Aanden,
Naar han fælder Løgn med Sandheds Mod"....

I min Ungdoms Blomstertid
Dig i Manddoms Høst jeg skued':

Høit Dit ædle Hjerte lued'
For et Stor-Olds Kjæmpe-Id!

Ak, den sank for corsisk Vold! —
Selviskhed sin Throne reiste,
Hvor nys Ligheds Støtter kneiste
Over Aners knuste Skjold.

Ei det usle Trælleſind
Kunde Friheds Mand behage;
Derfor trak Du Dig tilbage:
Aandens Spær blev Pegepind!

Du, med Angelo, forstod:
"Børn er' Livets sande Store!"
Kun i Barnets Verden spore
Vi, at Støvets Slægt er god....

Glemt er Du af **Døgnets Flok!**
Men dog krandser mangt et Hjerte
End, med sønlig Afskedssmerte,
Gamle Lærers hvide Lok!

Nr' 145.

Lys og Skygge
i Kjøbenhavns nyeste Rundmaleri.
(1833).

At Kjøbenhavn dagligen tiltager i Sundhed, Bekvemmelighed og Skjønhed, er umiskjendeligt. Dets gamle, usunde, ubekvemme og ukjønne Boliger forsvinde efterhaanden for nye, som ikke lide af disse Mangler. Bade-Anstalter, Sundhedsbrønde, Bygninger til Legemsøvelser, til Freds- og Krigs-Høiskoler, osv', osv', osv', kneise os allevegne imøde. Skyggefulde Spadseregange gjennemslynge den danske Hovedstads yndige, af Hauger og Landsøer, af Bøgelunde og Have indkrandsede, Omegn. Selv den fugtige Viingud, der, igiennem Aarhundreder, skiulte sig under Jorden, begynder nutildags, at flytte paa det Tørre, op over Jorden. Den mørke Kjelder, hvori ei Enhver turde fordybe sig, har forvandlet sig til en lys Stue, hvor Vinens Trylleglands, der omstraaler endog den ulykkeligste Livssti, vorder doppelt begeistrende, især, hvor der, som paa adskillige Ste-

der, tillige findes Næring for den oplivede Aand, i en Mængde Dagblade.

Men, desværre, disse tiltagende Lysskjær i Kjøbenhavns nyeste Rundmaleri formørkes dagligen stærkere ved Næringsløshedens og hendes gustne Datters: Næringssorgens, rædsomt voxende Skygger, hvilke ingen nokſaa kunstig Regnemester, ingen nokſaa fripostig Lovtaler over stigende Velstand mægte, at bortmane! Vor forskjønnede Børs; vort nye Toldhuus; vore forventede, altfor længe savnede, reenlige Slagterboder; en fremtidig bedre Gadebelysning og Skarnudførsel, osv': alt dette Nye er tillige særdeles nyttigt og ønskeligt; men: vor Mastefkov fra alle Jordens Lande; vor gamle, livfulde, nu dagligen hendøende, Handel og Vandel kan det ikke erstatte! — Frihavn; gode, mangesidige Laane-Indretninger; stæmplede Kort (Stæmpelpapiir) af 1ste Classe til Menneskelivets frygteligste, den skattefrie Ladhed med den skatydende Virksomheds sidste Marv mædskende, Spil: Statspapiir-Spillet: — see! disse ere vistnok de sikreste Midler til den gamle Axelsstads Opkomst fra vedvarende Tilbagesynken til dens Vugge: Fiskerleiet!

Nr' 146.

Selim den Tredie og Ulemaen.

(1834).

Under den milde, menneskekjærlige Selim den Tredies: den nuværende tyrkiske Sultans Fætters, Regjering, ytrede en Ulema: Husein, offentligen, i Constantinopel, at ingen brav og fornuftig Musselmand kunde ønske nogen som helst Indskrænkning i de Troendes Beherskers Enevælde. Da Selim erfarede denne Ytring, lod han Ulemaen føres for sig. Husein kastede sig ned paa sit Ansigt for Sultanen, og ventede Belønningen for sin Smiger. Men Selim betragtede ham med et alvorligt Blik, og spurgte, om han virkeligen havde talet som Rygtet sagde.

Husein.

Ved Allah, ja, de Troendes Behersker, saa talede jeg!

Selim.

Nu, velan da! jeg skal snart faae at see, om Du ogsaa selv er en brav og fornuftig Musselmand: paa Serailets Port skal Dit Hoved bekræfte Din Tunges Hylding af min Enevælde!

Husein,
(skjælvende og stammende).

Det forbyde Allah og Din Retfærdighed, end og imod Din ringeste Træl! ....

Selim.

Allah afskyer Fyrstesmigreren, som det giftigste af alle krybende Dyr, og min Retfærdighed ligger i min indskrænkede Magt, hvilken jo, ifølge Din egen Lære, ingen brav og fornuftig Musselmand kan ønske indskrænket!

Husein,
(stønnende).

Naade, — Naade, store Sultan!

Selim,
(med et foragtende Sideskjæl).

Usling! tak Du Allah og Propheten, der skjænkede min Barmhjertighed Seier over min Vrede! Selv mig har Du erklæret for en ikke brav og ikke fornuftig Musselmand, idet Du glemte, at jeg frivilligen har tilsagt mit Folk, at ville benytte, ei blot mit Divans, men ogsaa vise Folkemænds Raad, ved Udøvelsen af min Enevælde. Og nu: viig bort fra mit Aasyn! Stræb, at nærme Dig Sandhedens Lys med et reent Hjerte, og glem aldrig, at en almægtig

Villie alene tilhører Allah, men ikke det foranderlige, svage, lidenskabelige Menneske, hvis Hjerte er et Siv i Stormen, — et Sandkorn for Ørkenens Vinde! Veed Du ei, at den retfærdige, menneskekjærlige Mahommed den Første havde den lovløse, umenneskelige Mahommed den Tredie, sine 19 Brødres Mord, iblandt sine Efterfølgere? Ikke alle Grene, Usling, selv paa den ædleste Stamme, ere frie for Vandskud!

Nr° 147.

†

Adam Vilhelm Moltke-Bregentved.

(1826—1834—8).

Hvi saa fage daled' Stjernen ned,
Der bestraaled' Livets Blomsterveie,
Hvor kun lyse Alfers lette Fjed
Svæved' omt om Barnets Rosenleie?

Ak! Hvo gjennemskuer Fremtids Nat?
I dens Skjød saa mangen Gaade hviler!

Lykke, Sundhed, — Alt henveires bradt:
Stormen hyler alt, me'ns Havblik smiler.

Meer', end Høihed, vel Dig Skjæbnen gav:
Ædel Faders Tugt og Moders Hjerte;
Men, en oprørt Sø er Tidens Hav:
Jarleskjoldet værner ei mod Smerte!

Kaiserspiret selv ei maner den:
Folkelynet tidt dets Tinde splitter!
Mangen Drot har se't sin Høiheds Ven
Flagre bort med Purpurkaabens Flitter.

Himlens Fred med Dig, Du fagre Dreng!
Reen Din Sjæl steeg op til Lysets Rige:
Uskyld krandser her Din Dødningseng:
Hist ei Jordens Dromme Hjertet svige!

Nr' 148.

Sammenlignende Sproggrandskning.

(1835).

"Den, som kun forstaaer eet Sprog, forstaaer intet Sprog!" siger Adelung; og han har unegteligen Ret, baade med Hensyn til fordomsfri Sproggrandskning og til den deraf flydende høiere Aandsdannelse.

Uden hiin, ligesaa grundige og aandsdannende, som lette og hurtige, sammenlignende Dyrkelse af de vigtigste Tungemaal, hvilke fremstille ligesaa mange forskjællige Afpragninger af den menneskelige Aand, forfalder næmlig Sprogmanden sædvanligt til blind, eensidig Hylding af gamle Sprogmisbrug, der af ham kaldes Sprogbrug, fordi de længe hævdedes af gammel, magelig, tankelos Vane. Vi finde derfor, ei blot i Statskunsten, men ogsaa i Sprogvidenskaben, hine forstenede Vedligeholdere eller "Conservative", der ikke undsee sig ved at forsvare alle gamle, mosbegroede Udvæxter fra en raa Tidsalders knudrede og krogede Stammetræ. Ja, nedværdigende det ædleste af alle Redskaber

ender det raaeste Værktøi, paastaae de endog, at un udødelig, mangesidig, bevægelig, til Regelrethed fremstræbende, Aands Tolk: Sproget, ei bør forandres, altsaa eiheller beriges, eller forbedres: en Paastand, den selv Arbeidsmanden vilde skamme sig ved at ytre om sin Spade, og ifølge hvilken vi Danske endnu burde tale og skrive i Kong' Dans Mundart. Kun paa de døde, afsluttede Sprog bør hiin Grundsætning anvendes; de levende Tungemaal derimod ere, som alt Levende, fremskridende og foranderlige: men de ere tillige "Adgangskortene til Verden, og Nøglerne til Folkenes Hjerter!"

Som Ørnen stræber op imod Solen, saaledes stræber Menneskket efter Sandhed og Orden, og dets Aand gaaer sin ustandselige, alle Vanebomme sønderknusende, Gang imod hine høie Maal.

Ogsaa i Sprogenes Enemærker sees dette allevegne, og navnligen ved et Blik paa de levende Tungemaals uregelrette Verber, hvis Antal efterhaanden formindskes ved deres tiltagende Forvandling til regelrette, hvortil ogsaa selv Barnets første Tale, ifølge et Slags Tankedrivt, ombanner dem alle, f' Ex': bar til bærede, osv'. Grundende sine Forbedringer paa Sprogets Trang og Aand, og væbnet med

Dømmekraft, Skarpsindighed og Smag, iler derfor Sproggrandskeren forbi de indskrænkede Ordkræmmere og Sprogmestere, hvis hele Sjæl blot er Hukommelse. Disse, der gyse for ethvert Skridt fremad ved høiere Aandsevner, ligne den stillestaaende Chineser; hiin ligner den fremskridende Nordamericaner. Som denne, ændser han hverken Fødselens, eller Fordommens Aner. Disses Tilbedere Taabeligheder kunne forundre, — forbause ham; men standse ham kunne de ikke: thi hans Rige er en Deel af Kundskabens Fristat, og dennes Grundlove ere Sandhed og Skjønhed. Dog mindes han lidt vel ofte om Schillers Ord:

"Ak, Menneskет er skabt af hverdags Leer,
Og gammel Vane er dets Fostermoder!"

Saa sørgelig imidlertid denne Sandhed end er, saa oplysende er den dog tillige; thi, uden den vilde Udskilligt være ubegribeligt, f' E', iblandt Andet, at en afdød, ældre, meget berømt og ikke lidet fortjent, latinsk-dansk Sprogmand kunde opstille et uregelret Ord til Mønster for en regelret Ordform, "for" som han siger: "ei at afvige fra gammel grammatisk Skik og Brug!" O, I hellige Muser! — Men, selv i Videnskabelighedens Kjæmperige: i

Tydskland, ere de fleste Sproglære-Skrivere ikke et Haar bedre; thi disse have, f' E', igjennem Aarhundreder opstillet det uregelrette der, die, das, istedetfor det regelrette dieser, diese, dieses, (eller, for Formliighedens Skyld, rigtigere: dieser, dieses, diese,) til Mønster for Egenskabsordenes regelrette, betegnende Omendelse. Gammel Slendrian lod dem nok glemme, at Egenskabsordet, ifølge hiint Mønster, maatte faae Endelserne as og i, istedetfor es og e, altsaa f' E', gutas og guti, efter das og die, istedetfor gutes og gute, efter dieses og diese; hvorved desuden bør bemærkes, at dieses har 3, men das kun 2 lige Forholdsendelser i Intetkjønnet. (See min tydske, i 1806 udgivne, Sproglære, 15de og 16de Side!).

Dog, ei alene fordomsfri, Eensidigheden bandlysende, Sproggrandskning og høiere Aandsdannelse fremmes ved det sammenlignende Sprogstudium; men ogsaa, som ovenfor berørt: let og hurtig Erhvervelse af Forretnings-Sprogkyndighed.

Liighedens og Forskjælligheds Eftergrandskning, der, sammenlignende og adskillende, vækker, udvikler, øver, styrker og forøger Tankekraften, letter nærmlig tillige Opfat-

telsen og Erindringen af Ordene saaledes, at man, ikke blot langt grundigere og langt meer aandsdannende, men ogsaa lettere og hurtigere lærer flere Sprog ved Sammenligning og Adskillelse, end eet enkelt Tungemaal uden disse.

Nr' 149.

Conferentsraad Bugges 81de Fødselsdag.

(1835).

Hoben behage er stemt!
Schiller.

"Vil Du være stærk og fri,"
Ends ei Hobens Tale!
I sin Næstes Skilderi
Den sig selv monn' male:

Hvad i egen Barm den fandt
Se'r den allevegne;
Selv hver Tanke veed den grandt:
Kan hver Id beregne.

Fra Pandoras Æske ud
Fløi saa mangen Plage;
Men af Alt, hvad Vredens Gud
Lod til Jorden drage,
Dog det Verste er hiin Dont,
Drottens Skjenk at byde:
Thi, gaa'r den ei Kredsen rundt,
Klaffers Skrig gjenlyde!

Derfor, Gubbe, mod Dit Bryst
Hvine Løgnens Pile;
Selv Hvem Hjælp Du gav og Trøst
Haaned' tidt Din Hvile:
Men, Dit rene Hjertes Færd
Skuer Gud i Himlen,
Og dets Røst er Mere værd,
End hvert Klap af Brimlen.

Og end kjendes Du af Hver: —
Tjener, Ven og Fremde, —
Som Dig se'r Din Arne nær:
God, selv mod Din Fjende.
Hjemmets Alfer lyse Fred
Over Dine Dage!
Tak for al Din Kjærlighed!
Glade Aar tilbage!

Nr' 150.

†

Joachim Ludvig Moltke-Bregentved.

(1819—1836—17).

Hvi er Alt paa Moltkers Borg saa stille,
Om hvis Arne huuslig Glæde bo'r? —
Ak, jeg se'r de tunge Taarer trille
Under gyldne Hallers Sørgeflor!

"Ludvig! Ludvig!" toner allevegne:
"Ak, vor gode Ludvig er ei meer!
Fire Døgn, — og Livet maatte segne:
Dødningskjærten viser kun dets Le'r!"

Ja, vel var han værd de hede Taarer,
Som vi Alle fælde ved hans Lig;
Thi Lovises Blod randt i hans Aarer:
From, som hun, han var, og uden Svig.
Hendes og sin Faders Aand og Hjerte
Han til Arv af venlig Norne fik:
Kjærligt deelte han hver Broders Smerte;
Hjertet vandt hans Ord, hans Smiil, hans Blik!

Dog, — ei her vi kalde ham tilbage:
Sødt han hviler i sin Moders Favn;
Han er fri for hver en jordisk Plage;
Føler aldrig Høiheds dybe Savn.
Men, vi bede, ved hans aarle Baare:
Himlen lindre Faderhjertets Sorg!
Gid den ædle Ludvigs Brødre kaare
Til er Mønster ham i Fædres Borg!

Nr' 151.

†

Mindesteens-Indskrivt

over

kongelig Skuespiller

Carl Winslow.

(1796–1834–38).

(1836).

Ludvig den Ellevtes Aand fremmanede han fra de Døde;
Ak, men hans straalende Liv sank i den aabnede Grav!

Nr' 152.

Bevaringsskoler.

(1836).

"I elsker Smaae?" — ""Ja, — thi de er' saa store!""
Oehlenschläger.

Huldе Barndom: Livets Morgenstund,
Ak, hvor ofte dækker Mulm Din Himmel!
Tidt Dit Paradiis er kun et Blund,
Som opvaagner bradt i Sorgens Vrimmel.

Her en Fader maa ved Morgengry
Vandre ud om Brød til Hjemmets Kjære;
Hist en Moder tomme Arne flye,
Thi dens Glød hun mægter ei, at nære.
Me'ns de tralle, hele Dagen lang,
Sidder Armods Barn i mørke Kammer,
Eller sværmer om paa Lastens Vang,
Hvor det ammes op til Brødens Jammer.

Ingen Tanke vækkes i dets Aand,
Ingen Fromhed fostres i dets Hjerte,
Ingen leder det, med venlig Haand,
Gjennem Barndoms korte Fryd og Smerte ....

Dog, Gud styrer! — Ei blot Hevnens Ild
Lyner over Oldets dunkle Vover;
Ogsaa Fromheds Engel iler mild
Til det Straa, hvor barnlig Uskyld sover:
Kjærligt favner han de arme Smaae,
Der forladte staae paa Livets Strande,
Fører dem, fra Ladheds skumle Vraa,
Ind i Billedverd'nens Tryllelande.

Ja, Asylum, i Dit Moderskjød
Spirer Frøet til en bedre Stamme!
Held hvert Hjerte, over Tid og Død,
Som har ofret til Din rene Flamme!

Nr' 153.

†

Hof- og Slots-Præst

Sophus Bahle.

(1797—1837—40).

Du, hvem Gud ei skjenked' blot en Aand,
Til at sprede Lys i Livets Mørke,
Men et Hjerte, til ham fromt at dyrke:
Lyrens Ild i Kunstens rene Haand!

Ak, hvi drog saa aarle Du fra Jord? —
Vinked' Dig, fra Støvets svare Møie,
Savnets Længsler op til Lysets Høie,
Hvor Din Viv bag Fredens Palmer bo'r?

Ja, — skjøndt her end varmt Dit Hjerte slog
For Dit Kald, til Sandt og Godt at fremme,
Hvisked' Dig dog tidt en Aandestemme:
"Elskte, kom! kun Gud har Lysets Bog!"

Hver Gang sødere den Røst Dig klang,
Og dens Toner trylled' Dig saa saare,
At Du fælded' mangen Længselstaare:
Savnets Vinterkvæld blev Dig for lang!

See! — da svæved' Dødens Engel ned:
Paa Din blege Kind hans Fakkel lyste,
Feberkulden gjennem Hjertet gyste:
Luen sluktes, — Tid blev Evighed!

Men, — saalænge Hjerte, Aand og Sang
Agtes høit, skal her Dit ædle Minde
Fremtids Old i Bragas Runer finde:
Naar længst glemt er Døgnets Modeklang!

Nr' 154.

Naturligt Ægteskab
og
Ægteskabsskilsmisse.
(1837).

Du Enevældige, hvis Træl Enhver maa være,
Der aander paa den vide Jord;
Hvis Lænker alle, — alle Livets Væs'ner bære:
Du selv, o Kjærlighed, er Friheds Barn!

Blumauer.

Ikke vil jeg her forfægte, hvad saa ofte er sagt: at de naturlige Ægteskaber ere — de naturligste; at disse, f' E' paa Sydhavets Øer, i Almindelighed vare langt lykkeligere og meer trofaste, end de Ægteskaber, som sildigere der, samt tidligere og sildigere andetsteds, knyttedes ved christne, ofte uchristelige, Præster; at de hellige Kjærlighedsbaand, der forbandt Menneskeslægtens Stamforældre, blot indviedes af Naturen; at Erfaringen lærer, at mangen lykkelig naturlig Kjærlighedsforbindelse forandredes til et ulykke-

ligt christent Ægteskab, fordi Frihedens Varme forvandledes til Tvangens Kulde; thi: alt Dette minder kun om, at Kjærlighed er en fri Aand, som aldrig knælede for Magtens Throne; men, det kan ikke tages til Følge i vort Statsliv, og henhører derfor eiheller til Ämnet for nedenstaaende, en af Samfundslivets almeenvigtigste Gjenstande omhandlende, Linier.

I disse vil jeg blot forelægge vore Lovkyndige, der næppe kunne negte, at Skilsmisse-Anordningerne ere vor Lovgivnings svageste Side, følgende Spørgsmaal:

Hvorledes skal den Ægtefælle, hvis Liv vorder en daglig Kval, ved dens christne Mages uchristelige Utroskab, Arrighed, Hoffelhed, osv', osv', frelse sig fra, som man siger: "at bygge paa Helvede?"

""Søge Skilsmisse!"" lyder vel Svaret. Ja! men, naar nu, i 100 Tilfælde imod 1, selv det gjentagne, upaatvivleligste, under 4 Øine tilstaaede, Ægteskabsbrud ikke lovformeligen kan bevises, og den Utroe (stundom endog, efter gjentaget selv at have opfordret til Skilsmisse, og derpaa modtaget Tilsikring af et rigeligt Udkomme)

negter sit Samtykke til Skilsmissen, undtagen maaskee imod en, for Udstederen vanærende, skriftlig Tilbagekaldelse af Beskyldningen for Ægteskabsbrud: — Hvad da?

Da har den ulykkelige Forurettede kun 1 af 2 lovlige Valg, navnligen:

enten at hentære sit Liv under uforskyldte Kvaler, indtil Døden knuser Lænken;

eller, om muligt:

leve adskilt fra sin Plageaand, i eensom, ofte hjælpeløs, Stand.

Men, — disse 2de Valg ere haarde, grusomme, umenneskelige, ifald den Uskyldige har Følelse for og Krav paa huuslig Lykke, som Den maa opofre for den Skyldiges frække Sletheds, der trodser Lovens Sværd bag dens døde Bogstavs Skjold.

Dog, — Gud sagde: "Det er ikke godt, at Mennesket er alene!" og hans og Naturens Røst er ældre og stærkere, end Lovens Bogstav.

Der gjøres derfor ofte et 3die, skjøndt bogstaveligen ulovligt, Valg: naturligt Ægteskab!

Vel have vi nyligen, i "Folkebladet," læst, at en af Danmarks aandlyseste og sprogrigtigste Forfattere og ædleste Mænd: Professor Schouw, misbilli-

ger ethvert Slags "Omgaaen af Lovene," altsaa ogsaa af en altfor streng, følgeligen: uretfærdig Lov; men, jeg tør dog mene, at denne Grundsætning er Grundvolden for al mulig Voldsfærd (f' E' den japanske Kaisers nylige Stokkeprygl-Lov imod den ikke lovligen høit nok voxende mandlige Ungdom), og, uden Betænkning, vedkjender jeg mig, Briten Brookes sande og kraftige Ord:

"Hvad end man siger, —
Slet Intet mægter,
at hævde Last og Vold:
At give Lov til lovløs Vælde,
At binde Tro til Brøde,
Gjøre Vanvid til Fornuft,
Retfærdighed til Uret!"

I alt Fald vil jeg bede Enhver, at lægge Haanden paa Hjertet, og, har han et, vil han sikkert ei kaste den første Steen paa Dem, der gjøre det 3die Valg! Men, — ofre dem en Taare! vil han, naar han seer, hvorledes de, endog, om de leve som Engle, ustraffet bagtales, belyves, haanes og forfølges af enhver fordomsfuld Dosmer, enhver gemeen, uvidende Pøbelsmører, enhver liderlig, ærløs Usling, enhver præsteviet Huusdjævel, der har den Frækhed, at kalde

sig "honnet," trods sin mishandlede Families daglige Jammerskrig! Thi, lænkebunden af selvfornegtende Skaansel for det Kjæreste, men ogsaa det meest Fiintfølende, hans Hjerte eier, tør selv den tapreste Kjæmpe her ikke tugte den feigeste Dværg, der ellers vilde skjælve ved hans Fodtrin, men her, liigt Æslet, sparker den døende Løve. Og Sligt trives især i vor skinhellige Tidsalder, som, fra overspændt Frihedssvimmel, sank ned til slappet Trællesinds andægtige Hykleri, der, som Historien lærer, altid voxede frodigst i Lastens Jordbund. Ja, i et Old, der, fra Rom til Korsøer, hylder Præstevælden, gyser man naturligviis ogsaa over Præstefjenden Voltaires kjetterske Ytring:

"Hvo fromt for Herrens Aasyn vandrer
Kan vel undvære Tjenernik!"

Man misforstaae mig ikke!

At Øvrigheden, ofte baade i sædeligt og statshusholderisk Hensyn, adskiller alle Dem: Høie og Lave, som leve i naturligt Ægteskab, uagtet de kunne indtræde i statslovlig Ægtestand: — alt Dette er gandske i sin Orden! Men, derimod, finder jeg det altid haardt og uretfærdigt, stundom endog gyseligt og himmelraabende, at sønderrive et naturligt, undertiden

ved den hjerteligste, meest trofaste, Kjærlighed og dens, stedse uskyldige, Panter helliget, Ægteskabsbaand imellem Dem, der, uagtet deres inderligste Ønske, ei kunne præsteries, fordi en utro Ægtefælles upaatvivlelige Brøde ikke lovbogstaveligen kan beviises.

Imidlertid kan det ingenlunde betvivles, at vor retfærdige og humane Regjering vil, især, hvor der findes Børn, og lang, fuldkommen Adsondring imellem de præsteviede Ægtefæller, forvandle alle de sidstnævnte naturlige til statslovlige Forbindelser, indtil vor Skilsmisselov forandres saaledes, at den Uskyldige ikke kommer til at lide for den Skyldige, hvilket er det Lovløseste af Alt.

Disse kortfattede Bemærkninger vil jeg slutte med følgende 2det Spørgsmaal til Retslærde:

Burde ikke ethvert ulykkeligt Ægteskab, ligesom Forlovelsen, kunne opløses, ifølge den ene Ægtefælles Ønske, saasnart det bevistes, at Familiens Forsørgelse ei leed ved Skilsmissen?

Jeg tviler ikke om, at dette Spørgsmaal maa besvares med jo: deels, fordi Forlovelsen, der saaledes kan hæves, er ligesaa sædeligen hellig, som Ægteska-

bet, og langt mindre farlig i sine mulige Følger; deels, fordi kun en Foragtelig kan ville tiltvinge sig vedvarende Besiddelse af en Haand uden Hjerte. Og, hvad Børnene angaaer, da lide disse langt mindre ved Forældrenes Skilsmisse, end ved deres slette Ægteskabsliv, der ei er sammenføiet af Gud, men blot af et Menneske. **Kun hvad trofast Kjærligheds Gud forbinder, skal intet Menneske adskille!**

Nr' 155.

Til

Danmarks Konge:

Frederik den Sjette;

paa hans 70de Fødselsdag:

den 28de Januar, 1838.

Høie Drot, jeg bringer Dig en Sang:
Kun et Nyn blandt Sydti-Festens Toner!

Men, er end kun svag min Lyras Klang:
Aldrig stemtes den for hverdags Throner!

Folkets Fader er det skjønne Kald,
Hvorfor Du har ofret Herskervælden;
Hvortil Du, i Kongeborgens Hald,
Vied' Dig, fra Morgengry til Kvælden.

Negerlænken, Bondens Trællebaand
Løsned' kjærligen Dit Ynglingshjerte;
Kraftigt virkede Din Manddomsaand,
For at skabe Fryd og lindre Smerte.

Men, med Konge-Egens Kroneblad
Krandsed' Du dog Alderdommens Pande:
Folkeraad, fra Hytte, Borg og Stad,
Stævned' Du, til Held for Danas Lande!

Alt sig rører Folkeaandens Liv:
Borgerstemmen leder egen Grande;
Embedsvældens stolte Herskerbliv
Er ei Eneraad paa Vang og Strande.

Gud velsigne derfor hvert et Fjed,
Som Du vandrer end paa Drottens Bane!
Tak for hver en mandig Kamp, Du stred!
Evigt staa'r Dit Navn paa Folkets Fane!

Nr' 156.

Generaladjutant
Bülows 70de Fødselsdag.

(1838).

(Melodie: "Vil Du være stærk og fri").

Vil Du skjønne Herrens Værd,
Spørg da først hans Svende!
Er i Hjertet dem han kjær,
Som hans Dagværk kjende;
Da er han en Dannismand:
Hjemmet er hans Tempel;
Ydre Præg tidt blænde kan, —
Aldrig Hjemmets Stempel!

Frands von Bülows Dannefærd
Fro hans Svende signe,
Hvem hans Fødsel samled' her: —
Gid hver Jarl ham ligne!
Da, at lyde blev saa let,
Lettere, end byde;
Thi, han vil kun Godt og Ret:
De hans Hjerte fryde!

Derfor og hans Fødselsdag
Vi ei ene feire:
Varmt han tolker Vanhelds Sag
For dens Skjold i Leire.
Syvti-Fødselstimens Stund
Mange Aar end følge!
Bülow stævne, glad og sund,
Gjennem Tidens Bølge!

Nr' 157.

†

Stabschirurg, Professor
Johan Christian Vilhelm Wendt.

(1778—1838—60).

Ach, sie haben
Einen guten Mann begraben!
Claudius.

Du er død, — og end min Harpe tier,
Skjøndt Du var min Ven ei blot af Navn!
Men, den dybe Veemod Sjælen vier
Først til maalløs Smerte ved dens Savn.

Aarle mødtes vi paa Livets Morgen:
Du med Bog, og jeg med Sværd og Bog;
Ynglingsmodet ændsed' aldrig Sorgen:
Schillers "Sang til Glæden" med os drog!

Dengang hæved' Haabets Flammevinge
Alt mod Friheds nys oprundne Sol;
Kun dens Banner vilde Alle svinge:
Løsnet "fri!" gjenlød fra Pol til Pol.

Ak, — det var en Drøm, der svandt saa sage!
Menneſket af hverdags Le'r er skabt!
Flitterstadsen fra de gamle Dage
Var, med Alles Borgerlighed, tabt.

Frihedssønnen glemte simple Moder:
Kaiserkronen blændede hans Blik;
Menneſket var ikke meer hans Broder:
Han greb Spiret; — Trællen lød hans Nik!

Slægten kysser atter gamle Lænker:
Være fornem er dens første Krav!
Frihed flygter til fribaarne Tænker, —
Synker frelst med ham i frien Grav.

Ædle Wendt! og Du bar Ordenskjæder;
Men, Dit Broderhjerte ei de bandt!

Ei blot Stormands Graad Din Gravhøi væder:
Armods Taarer paa Din Baare randt!

Nr' 158.

Digtbrev
til
Claudius Rosenhoff.
(1838).

Wahrheit gegen Freund und Feind!
Schiller.

Længe før man fornemt priste Dig,
Hylded' jeg Dit Værd i Snillets Rige;
Ønsked', varmt og kjærligt Dig at sige,
Hvor Din Aand, Dit Hjerte glæded' mig!

Tidt indlulled' Du min Skjæbnes Vee
I de søde, underlige Toner,

Hvorved fromt Du Vanhelds Børn forsoner
Med den Lod, de fik af Livets Fee.

Meer end fryded' mig Din Lyres Klang,
Da Du stemte den for **Folkelivet**;
Thi kun Faa har Braga Kraften givet
Til at riste **Folkerunens Sang.**

Men, — miskjend ei Din Beundrers Røst,
Naar den ærligt siger Dig med Smerte,
At Du stundom saared' ædelt Hjerte,
Ved for haardt at dadle Støvets Brøst!

Misforstaa mig ei! — Mit Løsen er,
Var og bliver, alle Livets Dage,
At mod Slethed man skal Sværdet drage,
Om den er den Stærkes Sværdslag værd!

Møder Dig en mægtig Nidings Vold,
Som tør haane Ære, Pligt og Love;
Da bør kjækt Dit Hjerteblod Du vove:
Kløv hans Pandser og hans gyldne Skjold!

Svøber listigt Fromheds Faareskind
Jesuiten om sit Ulvehjerte;
Da belys hans Færd med Sandheds Kjerte:
Tænd dens Lue paa hans Hykler-Kind!

Raser Selvisshedens Ultra-Aand,
Under Stormands-, eller Pøbel-Fane;
Følg Du Maadeholdets Borgerbane!
Aderlighed smeder Friheds Baand!

Se'r laugsbaarne Lærdoms stolte Svend
Ned paa Dig, som Aandens frie Mester:
Shakespear sat mod Studi'gaards Attester!
Viis Rousseaus og Franklins Verdenspen!

Lad ham vide, at ei hver Student
Har studeret! — Mangen læste, ene
For at vinde Embedsrettens "bene!"
Selv, om Draco var dens Præsident.

Kjeder Dig en Rimejunker stram
Med sin Usands, klædt i Modens Kaabe;

Smiil da skaansomt ad den stakkels Taabe!
Und ham Glæden af hans Times Bram!

Agt det Ædle, hvor Du finder det:
Under Kolten, — under Høiheds Stjerne;
I Dit Fødeland, — i videst Fjerne:
Ingen Afstand gjør det Gode slet!

Men, glem ei, hvad Kant saa viist har sagt:
Ubetinget Godt, i Jordelivet,
Er kun Eet, — blot Æer, til Støvet givet:
I den **gode Vil'je** er det lagt!

Den Du skaane, selv hvor den foer vild!
"Svagheds Børn vi Alle, — Alle ere!"
Haan forbitrer, uden at belære:
Sandhed virker meest, naar den er mild!

Dybt jeg føler: selv Du raade kan:
Kraftig, reen i Vil'je, Aand og Hjerte!
Vredes ei, fordi en Olding lærte,
At Erfaring er en gammel Mand!

Nr' 159.

Mosaïterne:

aabent Brev

til

den jydske Stænderforsamling.

(1838).

Schon hier vereint in Lieb' und Recht
Sey aller Welt Gewimmel!
Wir sind ja eines Staubs Geschlecht,
Bedeckt von einem Himmel!

J' H' Voß.

For Dit Hoved, for Dit Hjerte,
Djærve Cimbrers Folkeraad!
Vil jeg kvæde Seelers Smerte,
Æfte Dig til Raad og Daad.

Fra det fjerne Østens Lande
Spredet over viden Jord:

Over Bjerg og Dal og Strande,
Drog "Guds Folk" fra Syd til Nord.

Fremmedt blev det allevegne:
Fordom lænkede dets Aand;
Skuende mod Jordans Egne,
Bar det Haan og Trællebaand.

Med det Løsen: "Frelsen kommer!"
Holdt det Stand mod Ild og Sværd:
Traadt i Støv af stolten Romer;
Brændt af christen Bøddelhær.

Efter atten Seclers Trængsel
Gryed' Frelsens lyse Dag;
Sprængtes Mosaïtens Fængsel
Af Nyfranker-Sværdets Slag.

Ogsaa Skjolds Oldfranker-Rige
Gav forfulgte Brødre Ly:
Danmarks Børn, for Loven lige,
Trygt til samme Fader tye.

Sjette Fred'riks Kongehjerte
Hylder Troen kun i Færd:
Hvert hans Bud saa kjærligt lærte,
At for ham kun Daad har Værd.

Blot een Sky endnu beskygger
Mosaïtens Frihedssol:
Hver hans Pligt hans Ret betrygger, —
Ikkun ingen Stænderstol!

Christus selv dog var en Jøde;
Ogsaa Mendelssohn det var:
Aand og Hjerte end os møde,
Hvor hans Tro sit Tempel har.

Nørrerises Helteskamme,
Viis, at Du er Friheds Søn!
For Din Broder nær dens Flamme:
Hæv til Danmarks Drot dens Bøn!

Nr' 160.

Skjold imod Løgnen.

(1838).

Ei slettest Frugt det er, som Ormen gnaver!
Bürger.

Smædes Du af Verdens største Laug:
Dosmeres og Slynglers Broderklynge;
Husk da: helst mod Værd de Stenen slynge,
Me'ns til Slethed broderligt de taug!

Har en god Samvittighed kun Du: —
Den er bedre, end det bedste Rygte! —
Da skal ingen Klaffertand Du frygte:
Gud jo se'r Dit Hjertes rene Hu!

Svar med taus Foragt hver Pøbelmand,
Som med Skarn, ei Glavind, Krig monn' føre!
Ingen tør den Pestbefængte røre;
Mod et Aadsel Sværd ei drages kan!

Nr' 161.

An

Dänemarks Finanzminister:

Adam Wilhelm,

Grafen von Moltke-Bregentved;

den 1sten Januar, 1839.

(In die "Leipziger allgemeine Zeitung" eingerückt).

Jedem gefallen ist schlimm!

Schiller.

Wünschen möcht' ich Dir zum neuen Jahre
Alle Blumen, die sein Füllhorn bringt:
Alles Schöne, alles Gute, Wahre,
Was der Weise denkt, der Dichter singt!

Doch, — was hat Dir Gott nicht schon gegeben:
Herz und Geist und Kraft und Gold und Ruhm!

Ja, was Mehr ist: jenes ädle Streben
Für das All, — der Menschheit Heiligthum!

Ruhig kannst Du das Geschwätz verachten,
Das die Stunde ihrem Pöbel zollt:
Fest, trotz Lob' und Hohn', nach Gutem trachten,
Zeigt die Kraft, die weiß, was sie gewollt.

Möge kräftig man den Bösen nennen,
Oder frei den feilen Knecht der Zeit!
Auch im Teufel muß man Kraft erkennen;
Freiheit oft gibt Selbstsucht das Geleit.

Dir erschallt, aus Deinen Opfertagen
Für das Unglück, für Dein Vaterland,
Schön'rer Preis; denn tausend Herzen schlagen
Dankbar Dir, an Deiner Ahnen Strand'!

Meinen Dank auch wirst Du nicht verschmähen,
Der am Neujahrstage Dich begrüßt:
Für Dein Glück erhöre Gott mein Flehen!
Manchen Kummer hast Du mir versüß't!

Nr' 162.

Til

Nordslesvig.

(1839).

"Liberty is life!"
(Frihed er Liv!).
"*Shakespear.*"

Land, hvor først ved Moders Haand jeg gik,
Blomstervang for mine Barndomslege,
Frihedsstavn, hvor store Minder stege
Frem for Ynglingsøiets Seerblik!

Fiirti Aar randt hen i Tidens Strøm,
Fra den Stund, jeg sidst saae Dine Skove,
I hvis Skygger Oldtids Kjæmper sove;
Hvor jeg drømte mangen salig Drøm.

Sødt er Mindet om vor svundne Vaar:
Ene det kan lindre Savnets Smerte,

Gyde Balsam i miskjendte Hjerte,
Skabe Lys i mørke Efteraar.

Derfor tidt Erindring svæver hen
Til min Barndoms og min Ungdoms Have,
Til min Moders og min Faders Grave:
Hilser Livets Morgensol igjen!

Men, — hvor straaler Glæden uden Sorg?
Ogsaa Din den frie Odelsstamme
Maatte Oldets svare Trængsler ramme:
Paalæg trykke Velstands Bondeborg.

Dog, — end Holsteens Ridder og Prælat
Skele fornemt til Din frie Grande,
Ville naadigt den med Tydskhed blande:
Gjøre den til Flig af tydsk Ornat.

Svar, min Landsmand, med de stolte Ord:
"Jeg bar aldrig, paa fribaarne Nakke,
Hoveriets tunge Slavehakke:
Er selv Odelsherre paa min Jord!

Mod Din stakkels Træl Din Naade viis,
Naar med Svøben ham Din Foged truer,
Me'ns Dig selv et Forbundsfirman kuer;
Men: for Frihed syng ei Trældoms Priis!" —

Elskte Land, forsmaa ei mit Farvel!
Aldrig meer maaskee jeg til Dig kvæder:
Tak for alle Ungdomslivets Glæder!
Hævd Dit Værd! Vord aldrig Nogens Træl!

Nr. 163.

Bestandig Lotterievinding.

1839.

"Altid i Lotto jeg vandt!" — ""Hvorledes er dette vel muligt?!""
"Tingen er simpel og let: aldrig jeg satte deri!"

Nr' 164.

Under Etatsraadinde
S' C' Sporons Billede.

(1839).

Du fængsled' Mandens Sjæl ei blot i Ungdoms Aar;
Thi Ynde, Hjerte, Aand gav Freia evig Vaar!

Nr' 165.

Under Etatsraad, Kammeradvocat
P' C' Sporons Billede.

(1839).

Ham skjenked' Nornerne huldt Veltalenheds tryllende Tunge,
Skarpsindets lyseste Blik, Følelsens himmelske Ild!

Nr' 166.

† † †

Danerkongen:
Frederik den Sjette.

(1839).

"Der herskede' en Konning i Leire:
Heelt trofast han var til sin Grav!"
Han aldrig vandt blodige Seire,
Men Frihed sit Danmark han gav!
Thi Folket han elskede' saa saare,
Fra Ungdoms til Alderdoms Aar:
Aftørred' saa gjerne dets Taare,
Og lægede' saa gjerne dets Saar.

Vel rullede Nytidens Vover
Saa huult imod Dansnækkens Stavn,
Og tordnende løde Cartover,
Paa Bjerge, i Dale og Havn:
Men trofast han stod dog ved Roret,
I Stormenes vildeste Brag,

Og, skjøndt fast i Afgrunden boret,
Han strøg ei sit Danemarks Flag!

Kun lidet var Konningens Rige,
Men vide erkjendtes hans Værd:
Det vandt ham, i Kreds af hans Lige,
En Seir, uden Pandser og Sværd:
I Wien: i Statsklogtens Sale,
Hvor Verdensbeherskerne bød',
Man agted' hans ærlige Tale: —
Og Danemark frelstes fra Død!

Nu Drotten selv ligger paa Baare,
Og nyder i Døden Guds Fred;
Ei Livet ham længer kan saare:
Han se'r det fra høiere Sted!
Men varigt paa Jord han sit Minde
I Folkeraads-Bogen skrev ind,
Og Kjærligheds Taare skal rinde
Varmt over hans Danemarks Kind!

Nr' 167.

Til

Danerkongen:

Christian den Ottende;

Nytaarsdag, 1840.

Hil, Konning, Dig, paa Skjolds
ældgamle Throne!
Den bar saa mangen gjæv og herlig Drot!
Lydt hilses Du af Haabets Jubeltone:
I Bondens Hytte, — Jarlens høie Slot!

Vel flyver Haab paa Ønskets lette Vinger,
Og glemmer tidt, at tung er Daadens Gang;
Thi, me'ns mod Luftens Slotte det sig svinger,
Det ændser ei, paa Jord, Erfarings Sang.

Forgjæves kvæder hun: "Forhast Dig ikke!
Ei Alt, hvad glimrer, er det rene Guld!
Prøv først, med mine skarpe Kjenderblikke,
Om Skallen smuk har ogsaa Kjernen fuld!"....

Men, — ædle Drot! Du vil vort Haab opfylde:
Med **Kraft** og **Viisdom** skabe **Danmarks** Held!
Som **Noras** Fjeld, skal **Danas** Vang Dig hylde,
Og drikke Liv af Folkeaandens Væld!

Den Sang først jeg, for tyve Aar, har kvædet;
Dog, — Danmark var ei modent for dens Røst!
Men, Fred'rik Folket drog til Herskersædet;
Og Du vil modne Folkeraadets Høst!

Modtag den Hylding, her en Olding bringer
Med Ynglings Ild, for Dig og Fødeland!
I Tillids Ønsker frit hans Lyra klinger:
Du est ei Konning blot, men Dannismand!

Nr' 168.

Til H' V' Kaalund.

(1840).

Braga huldt, Yngling! Dig gav de dybe, de nordiske Toner:
De ville runge, naar længst Modens Smaakvidder er stum!

Nr' 169.

Til en grundløs Kunstdommer. (1840).

Kunstverker trækker Du rask; men aldrig Valuta Du giver:
Hjertet er Kunstdommens Fond; — derfor Din Casse er tom!

Nr' 170.

Til en lumpen Versemager. (1840).

Atter i Taaget Du snakker! — Du vil ei skyde, — men skyder!?
Dog, er det Sletre Dit Maal, — skyd da i Hjertet Dig selv!

Nr' 171.

Frihedens boglige Gadedreng. (1840).

Henrykt ved Pøbelens Klap, han henter sit dyndfulde Blækhorn:
Sandheden kalder han slet; Frækheden kalder han fri!

Nr' 172.

Valdemar Seiers Banner.

(1840).

I Meldorfs Kirke, i Choret, man end
Kong' Hanfes Rigsbanner monn' fkue:
Det fank i et Blodhav, hvor Friheds Svend
Først lærte Krigshanen, at grue.

Thi, der ei blot Sværdet hans Pandfer beed,
Me'ns Døden flog Tærning med Livet;
Nei: — trindt ham paa Bølgen den Havmand reed,
Og meiede Kjæmpen fom Sivet!

End fmiler Solen, fra Chor-Rudens Glar
Til Mindet om Frihedens Seire,
Skjøndt Marfken for Secler alt hyldet har
Sin ædle Betvinger paa Leire.

Hans Ætling gjæfted' de Meldorfers Stad,
Treen ind i den ældgamle Kirke:

Der ydmygen Gud han om Naade bad,
Til Held for sit Rige at virke.

Som Kongen hæver, fra Bønnen, sit Bryn
Mod Templets de hellige Buer;
En Oriflamme fast blænder hans Syn:
Han — tabte Old-Danebrog' skuer!

"Ha! jeg forstaa'r Dig, Du himmelske Røst:
Selv Kongernes Magt er kun ringe!
Vi Alle lide af Jordlivets Brøst;
Og Alt vi dog ville bevinge!"

Da kryber en Hofsnog af Skaren frem,
Og hvisler: ""Min Drot, maa jeg tage
Kong' Volmars Banner til Axelsstad hjem?
Her haaner det Ulykkens Dage!""

"Nei!" svarede Kongen: "det blive her,
For kraftigt hver Hersker at minde,
At Seieren følger det Folkesværd,
Som drages mod Fædrelands Fjende!"

Varmt trilled' en Taare paa Folkets Kind:
Den hyldede Dankongens høie Sind!
Hans Navn kunne I vel gjette?
Det var — Kong' Fred'rik den Sjette!

Eftertale.

Forslag
til
tre Forbedringer
i
de danske Sprogformer.

1. **Latinske Bogstaver:** fordi disse runde Former ere langt smukkere og meer tydelfrie, end de kantede danske, og tillige ere almindelige hos alle de nyere dannede Folkefærd, undtagen Danske, Norske og Tydskere; —

2. **Udelukkelse af store Begyndelses-Bogstaver,** undtagen i Begyndelsesordet af en Sæt-

ningskjæde (Periode), samt i Egennavne: en Retskrivning, der følges i alle gamle og nyere dannede Sprog, undtagen Dansk og Tydsk, hvilke hidtil have beholdt store Begyndelses-Bogstaver i Fælledsnavnene (Appellativerne), uagtet de der ere ligesaa forvirrende for den Ulærde, som overflødige for den Lærde; —

3. Benyttelsen, ligesom paa Norsk, af det **tilbagerydende** (reflexive) **Stedord** (Pronom) **sine i Forbindelse med Hovedbegrebs-Ordets** (Subjects-Ordets) **Flertal**, f. E.: De toge sine Hatte (ikke: deres Hatte, hvilket betegner en Bortagelse af Andres Hatte).